

tor habens peccatus in anima. Et sic ps
de euangelio.

De epistola. sermo. XXI.

Nolite pruden
tes esse apud vosmetipsos. ro. xij.
Sicut dixit boe. primo ex
tirpanda sunt vicia. deinde inlerende v
tutes. hier. iij. **N**ouate vobis nouale
et nolite serere inter spinas. Semen eni
quod inter spinas cecidit suffocatum fuit. vt
di. dominus. math. xij. **I**deo ap[osto]lis in hac
epl[ist]a nos hortat ad extirpatio[n]em mali. p[ro]
ea ad p[er]fectio[n]em boni: **I**n qua quide[m] epl[ist]a
quattuor facit. **P**rimo nobis p[ro]hibet ne
prudencia[m] inutile[m] et p[re]sumptuosam possi
deamus. in principio epl[ist]e. **S**ecundo nos
monet ad illud quod est magne p[er]fectio[n]is
vt nulli malum p[ro] malo reddetes pacem cum
inimicis h[ab]eamus. ibi. **N**ulli ma. p[ro] m. r.
Tercio nos monet: vt etiam inimicis bo
na p[re]beamus. ibi. **S**i esu. in. t. ci. il. **Q**uar
to subinfert generale docum[en]tu[m]. quomodo in
malis omnibus nos geramus. ibi. **N**oli vi
cia a malo. s[ed] vin. in. bo. ma. **P**rimo er
go p[ro]hibet ne prudencia[m] inutile[m] et p[re]sum
ptuosam possideamus. s[ed] quod hoc verbis
dupliciter potest exponi. **N**am si exponit **N**o
lite prudetes esse apud vosmetipsos id est
prudencia[m] v[est]ram nolite inter vos p[ro]tine
re. sed alijs p[ro]uideate ip[s]os dirigendo et or
dinando. sic p[ro]hibet nobis prudencia[m] inu
tile[m]. puer. xx. **S**apia abscon. et t[em]p[er]e. inui
sus q[uod] utilitas in vtriusq[ue] **U**nde ille ser pi
ger q[uod] absco[n]dit. ta. d. s. p[ro]demnat[ur] est vt dicit ma
t[he]i. xxv. **S**i autem exponitur. **N**olite pru
de[n]te[m] esse. i. n[on] vos prudetes reputetis. sic
p[re]sumptuosam prudencia[m] nobis vetat. vt i[n]
oculis nostris prudetes non sim[us]. esa. l.
Ne q[uod] prudetes estis i[n] ocul[is] v[est]ris. i. coras
vobismetip[s]is prudetes **S**ic ergo p[ri]mo
nos admonet. vt prudencia[m] h[ab]eam[us] et ip[s]as
alios doceamus **C**um enim prudencia sit

virtus optima p[ro] qua[m] tota vita ho[m]inis di
rigit et sine qua homo a[n]i[m]alib[us] stultior ef
ficiet cum multa a[n]i[m]alia prudentia dicant. bo
num autem vt dicitur di. superius est p[ro]uideat
p[er]fecto prudentiam habere et p[ro]uideare debe
m[us]. **C**irca quod sciendum q[uod] p[ro]uide
tia tria p[ro]siderat. scilicet futura p[re]sentia et p[re]
terita. **S**ecundo. **S**i sapiens fuerit a[n]i[m]us tuus
trib[us] t[em]p[or]ibus disp[on]et. futura p[ro]caue p[re]
sentia disp[on]e. p[re]terita m[em]orare. sap. viij.
Attigit ergo a fi. vsq[ue] ad fi. for. et dis. o[mn]ia
su[n]t: scilicet p[ro]uidencia. **U**nde illa sancta a[n]i[m]alia
de quib[us] dicit ezechi. ij. et apoc. ij. p[ro] que vi
ri euangelici signant[ur] erant plena oculis:
ante et retro. q[uia] viri prudentes o[mn]ia p[ro]spici
unt: futura p[re]sentia et p[re]terita. **P**rimo er
go prudencia[m] habere d[omi]n[us] ad futurorum
cautelam et inspectio[n]em. q[uia] vt dicit boe. n[on] est
quod ante oculos situm est sufficit intueri. sed
revertitur prudencia[m] mentis. **E**xemplum de
ioseph qui septem annis fertilitatis con
gregauit vt t[em]p[or]e famis haberet. **P**eccator
autem sicut bestia n[on] p[ro]siderat nisi p[re]sen
tia. **C**ontra quod dicit ecc. vij. **A**ddeorare no. t.
et ineter n[on] pec. **H**anc prudencia[m] docet nos
formica. puer. vi. **V**ade ad for. o piger et
p[ro]sider. vi. et que p[ro]gre. in mel. s. ci. **B**e
cundo d[omi]n[us] habere prudencia[m] ad p[re]sentiu[m]
dispositio[n]em. vt scilicet sic vtamur diuitiis ne
in paupertate deueniam[us]. sic negociemur
vt n[on] p[ro]denemur. sic d[omi]nemur. ne seruire
cogamur. sic bono[rum] recipiam[us] vt n[on] vi
tupemur. **O**mnia ista cauet prudencia
virtus moralis etiam in ho[m]inib[us] mundi. **E**t m[ul]
to magis prudencia[m] sp[irit]us virtus diuina i[n]
filijs dei **N**am n[on] vult hic ditari. et delca
ri. ne in p[er]petuu[m] paupertate h[ab]eat et dolore[m]
Iuxta illud luc. **N**e vobis diuitibus: q[uod]
ha. hic. p[ro]so. v. **I**n eode[m] xvj. **R**ecor. si. q[uod]
re. bo. in. iij. **S**ed vult hic d[omi]n[us] pauperi et cru
ciari vt ho[m]o in p[er]petuu[m] sit beatus. vt dicit
aug. luc. vj. **B**eati pau. sp[irit]us. qui ip[s]orum est
regnu[m] ce. aug. **D**ne hic v[er]e. hic seca **I**tes

quia virtus passionis christi quae procedit a diuinitate et a carne et ab aia non purgat peccata nisi mediante aqua baptismi. Unde eius virtus non tangit peccatores nisi per baptismum aque sanguinis vel flammis. Septies autem aspergebat ad ostendendum quod omnia genera peccatorum que sunt septe in baptismo mudantur. Et inde mudatur prius restituitur habitacioni hominum. id est. iustificatur congregacioni fidelium et angelorum sed non statim redit in domum suam. sed primo debet facere sacrificium deo. **Domus peccatoris mudati et iustificati est celum.** **Debe. xij.** **N**on habemus hic manentes ciuitates. sed inquit. **Q**uod quia iustificatur non statim vadit. sed primo debet facere sacrificium deo per mudationem suam et tantum beneficium recognoscere. et debet offerre in sacrificium duos agnos et unam ouem. id est geminum amorem scilicet dei et primi qui sunt duo agni nouelli. **io. xij.** **A**bandatum non deo. ut dicitur. **Q**uis vero significat innocentiam noue vite quam mundatur debet inchoare. Et sic debet deo totum amorem suum offerre et in nouitate spiritus innocentiam vite preseruare. ut non rursus mortis operibus inquinetur. **D**ebe etiam seculum portare oleum. id est. habere opera pietatis. quod septe debet poni in tabernaculum. quia omnia opera bona que procedunt a septe virtutibus: que virtutes procedunt ab oleo. id est. a gratia spiritus sancti debent tendere versus celum quod est tabernaculum dei non manu facta. debent fieri ad honorem dei et edificacionem ecclesie. **D**e quo oleo debet ungi auris dextram mudati. ut libenter audiat verba sancta. et pollices manus dextre et pedis dextri. per manum dextram intelligunt opera bona. per pedem dextrum bona desideria. **O**mnia enim opera bonis et desideria debent esse uncta oleo leticie spiritus sancti in anima deuota. **eccl. ix.** **O**leum de capite tuo non deficiet. **S**ic fecerunt ille quinque uirgines prudentes.

sed quinque fatue non sum. oleum in lampade. id est in operibus suis. ut dicitur **mat. xv.** **E**t ideo lampades earum extincte fuerunt. id est. opera earum perierunt. **S**ed manus sinistra. id est. mala operatio non debet ungi oleo pietatis: ut bona intentione fiat. **V**erbi gratia. **I**lle qui fenerat ut det elemosinam et filias maritene fornicet. ungit manum sinistra oleo. **E**t simile est de omnibus malis que bona intentione fiunt. **E**t per quam homo sic fuerit mudatus a peccato tunc septima die. id est. septima etate que est etas mortem lauabit et radet ab omnibus pilis id est ab omnibus miserijs. et sic anima muda et lota die octauo id est etate octaua que est etas resurgendum sicut corpe redibit in domum suam id est in celum. **E**t sic per primum et per sequens primum miraculum scilicet mudatio leprosi. **C**onsequenter ponit secundum miraculum scilicet curatio paralitici. **C**irca quod quinque facit euangelista. **P**rimo introducit centurionis orationem vel petitionem ibi. **C**um autem intrasset capharnaum accessit ad eum centurio. **S**ecundo curacionis promissionem ibi. **E**go ueniam et curam eum. **T**ertio centurionis fidelem responsionem ibi. **E**t respondens centurio ait. **D**omine non sum dignus ut intres sub tectum meum. sed tantum dic verbo et cetera. **Q**uarto saluatoris admiracionem ibi. **A**udiens autem iesus admiratus est. et sequentibus se dixit. **A**men dico uobis. non inueni tantam fidem in israel. **Q**uinto promissionis impletionem ibi. **E**t dixit iesus centurioni. **V**ade et sicut credidisti fiat tibi. **D**icit ergo. **C**um introisset iesus capharnaum accessit ad eum centurio. id est princeps super centum milites qui erat alienigena natione. scilicet ydumeus. ut dicitur **glossa.** **S**ed contra **luc. vii.** dicitur ipsum misisse ad eum seniores iudeorum rogans eum: ut ueniret. et postea iesu ueniente misit amicos dicens. **A**scipim non sum dignus arbitratum ut uenirem ad te. **E**rgo ipse non accessit. **E**t dicendum secundum **aug.** quod non est prietas. quod

illud p nosiplos dicimur facere qd p aī
 cos fieri pcuram⁹. vel corpe forte venit.
 sed iudeis tanqm familiarib⁹ xpī: nego
 aī pmissit. vt ipsi hoc impetrarent. Et iō
 lucas di. seniores misisse. Vel vt dicit in
 terliniatis. accessit mente et desiderio: q
 modus accedendi ad deū ē melior. quia
 spūs est deus: et iō vult q accedat ad eū
 spūaliter. Accessit ergo rogans eū p aī
 cos scz iudeos qui dixerūt. vt ptz lu. viij.
Dignus est vt hoc illi prestes. diligit eī
 gentē nostrā z synagogaz ipse edificauit
 nobis. Et dixit. **Domine puer meus.** i. seru⁹
 meus iacet in domo palatius. Contra il
 los q statū seruos dū infirmantē emittūt
 foras. Consequentē ponit pmissio curati
 onis vbi ait. **Ego veniā virtualit licz nō**
corpalliter. z curabo eū. qz virtus ei⁹ que
 est vbiqz iuit illuc qz ibi nouū effectū cu
 ratōis fecit. **Ire enī incepit:** scz corpalliter
 nō puenit. vt dicit luc. viij. Consequentē poi
 tur fidelis responsio cēturionis. qui ait
Domine nō suz dign⁹ vt i. sub te m. **Ma3**
z ego homo suz hēns sub me mī. zc. q. d.
Sicut ego sum sub pāte: z nibilo min⁹
hēo sub me milites q ad nutū mibi obe
diunt. ita tu fm hūanitatē es sub deo. et
sz deitatē oīa subsūt tibi z ad nutū obe
diūt. et iō dic tantū verbo z san. pu. m.
In quo magna ei⁹ fides apparuit. Et iō
 quarto sequit admiratō saluatoris qui
 audiens tantā fidē in hoīe gentili admi
 rarus est. id est ad modū admirantis se
 habuit. faciendo aliquē gestū admirati
 onis. **Nō enī admiratō in eū cadit:** qui
 omīa ab eterno nouit. Et sequētib⁹ se cū
 admiratōe locutus est. d. **Amē dico vo**
bis nō inueni tantā fidē in israel **sz nō**
ne inueni maiorē in beata virgine z in
iobanne baptista. qui ait. Ecce agn⁹ dei
ecce q tol. pec. mū. io. j. et in petro z iulij
discipulis q dixerunt. Tu es xp̄s filius
dei viii. math. xvi. Et dicenduz q facta

ppatōe verū di. qz centurio nō audierat
 ppbetas: nec vocē patris dei. **Hic est fi**
li⁹ m. di. sicut iobēs z apli. **Nec angelus**
fuit ei locutus: sicut beate virgini. **Nec**
viderat eum ad huc mirabilia facientes
Et iō facta ppatōne maiorē fidē habu
it. In quo innuit q gentiles qui ei⁹ mira
 bilia non viderūt maiorē fidē habituri
 erant in xp̄m qz iudei. quib⁹ tanqz filiis
 panē filioz dedit in eis virtutes z mira
 cula operando. **Et qz ipi filij ptumaces**
z rebelles fuerūt lumini. ac patres suum
occiderūt. exhereditati sunt celi heredi
tate amissa. z gentiles qui in ipm credi
derūt introierūt in regnū in filios ado
ptati. Et hoc est qd sequit. **Qz multi ab**
oriēte z occidente. i. de diuersis pib⁹
mūdi venient z recūbēt cū abraā: ysaac
et iacob in regno celorū. i. sicut patriar
che. ppter fidē quā habuerūt in spe bea
te glorie qeuerunt. sic gentes in me cre
diture ad eternā glām transferent et iu
dei filij regni eiciēnt extra regnū i tene
bras exteriores inferni ppter eoz incre
dulitatē z duriciā cordis sui. **Altio poi**
tur pmissionis impletō dū ait iesus cen
turioni. Vade z sicut credidisti fiat tibi
Et sanatus ē puer eius in illa hora. **Sic**
cut ex dictis ptz oratō z petitō centurio
nis ex qttuor p̄mendabilis apparet scilz
a sapiētia. hūilitate. fidelitate. et pietate.
Hec aut qttuor apud deū oēm orōnē fa
ciūt exaudiri. **¶ Primū ē sapiētia**
nā sapiēntē petiuit. vtpoterē bonā. Ma3
stultū est petere qd possit iure negari vt
di. catbo. Et tpe p̄gruo scz quādo xp̄us
intrauit capharnaū. i. ecclesiā iustozum
nā capharnaū interpretatur villa pulcer
rims. z villa pinguedinis. z psolatōnis
q̄ tria optie pueniūt eccie iustoz. Ante
a enī petere salutē nihil pderat quin p
mortē omēs ibāt ad infernū. Petamul
ergo z nos sapienter. qz adhuc iesus est

sic negociat ut non detur. sed optime remuneret. **Mat. xxv.** Euge serue bo. et si. q. in pa. fu. si. sup. mul. te. p. st. **Itē** domiatu creaturis et vicis et nunqm. fuit **Joh. vii.** Semē abrae sum. et nemini seruiui m. vnq. **Itē** in dignitate: sic hōre fungit q. nō pfundit. q. in ipis nō eleuat. sed humiliat. **Exemplū** de paulo qui p. qm. fu it raptus ad celū et a xpo gloriose ad apostolatū vocat. dixit. **Ego** suz mīm. apo stoloz. q. nō sū dign. vocari apls. **i. coz. xv.** Sic etiā magn. patriarcha abraā qui postq. d. se ei locut. fuerat dixit. **Loquar** ad dominū meū. cū sū cinis et puluis ge. nef. **xviii.** Sic mater dei p. qm. angelus ei locutus fuerat asserens eā sup. oia ex altatā utpote filiū dei piturā dixit. **Ecce** ancilla domini. **zē. luc. i.** Et q. iuxta sniaz dñi. **luc. xxi.** **Dis** qui se. hu. exal. idō i. dō spūs prudētis summe exaltat. **esa. lii.** **Ecce** sū me. eleuabit exaltabit. et sublimis erit valde. **Prudentia** vō mūdi et carnif oia hec facit in p. trariuz. **Et** iō mors ē vt dicit ap. **ro. viii.** **Quia** solū hic vult ditiari et delectari. honorari et dominari. et qd seqē nō curat. et mala p. ntia fugit. et nō curat incide in futura. **silis** eq. vmbra. tico qui ppter vmbra in magnū precipitū cadit et saltat. **silis** etiā cani portanti carnes sup. pontē qui ppter vmbra car. ninz resultantē in aqua dimittit carnes vt dicit esopus. **Omnia** enī bona et mala presentia sunt vmbra futurorum bonoz et maloz. **Et** de hac prudentia et sapientia mūdi loquit iaco. in canonica sua. **c. ij. d.** **Non** est ista sapientia de sur. sum descēdens. sed terrena animalis dyabolica. **Terrena** est prudentia auaroz. q. vt talpa inuoluūt se terrenis et optime sciūt terrena lucrari. **Et** tales vocat mū. d. valde prudentes. **De** spūalib. enim nihil vident sic talpa extra terrā nō vidz lumen. **Animalis** est prudentia carnali

uz. qui sciūt gaudere et p. frui bonis mūdi. et vt animalia nihil aliud d. siderāt quo. rū d. s. venter est. **Dyabolica** vō ē prudētia sup. boz qui caute dnant et prudēter sciūt opprimere inimicos. et amicos acq. rereita q. oppressi ab eis vix possunt p. pēde. **Tales** significant p. milites pilati qui dicebant xpo. **Prophetisa.** q. s. est q. te pcussit. **luc. xxi.** **Et** tales mōs sup. oia reputat prudētes. **Tales** sunt prudētes apud semetipos. de quib. hic loquitur apls. q. sunt prudētes apud mōm. sed ipi sunt mūd. **i. io. ij.** **Omne** qd est in mōdo. i. in hoibus mūdi. aut ē p. cu. car. aut p. cu. oc. aut su. vi. **¶** **Tercō** debem. habere prudētiā ad memoriā p. teritorum vt scz mēoremur q. mala ppter peccata hoibus euenerūt. vt ab ipis caueam. et quō de. iustos exaltauit: vt ad iusticiaz aiemur. **Unde** sapiēs q. daz. **Felix** qui ex alieno piculo nouit sibi cauere. **Recor.** d. m. ei q. dyabol. et oēs āgeli mali tā nobiles creature ppter vnā supbiam de celo sunt ad inferos p. iecti in p. petuū cruciandi ibidez. **Drumi** pentes ad imaginē dei facti ppter gulam et vanam gloriaz de paradiso ad hanc vallez miserie sunt expulli et morte et miserijs infinitis cuz tota posteritate sua addicti. **Propter** peccatū carnis totus mūd. p. ter octo aial. aquis diluuij est submersus. **Et** p. barao cū toto exercitu suo et sennacherib. cum centū et octoginta milibus ppter iniurias et oppressiones quas seruis dei infe. rebant penitus sunt extincti. **Et** plusq. m. sexcenta milia filiorū israel ppter incredulitatem et diffidentia. p. strata sunt in deserto et diuersis mortibus interēpta: et solum duo terraz promissionis intra uerunt. **Nonne** propi peccata et iniusticias et diuersos dolos regna et ciuitates destructe sunt. **Ubi** est troya. vbi est ni. nuue. vbi est carbago et babilon. **Al. poc.**

r. m. **Cecidit babilon illa magna: et facta est habitatio demoniorum. ecc. x.** Regnum d' gente in gentem transferi. ppter uulticias et diuersos dolos. **Quid ergo fratres putamus nos effugere iudicium dei si peccauerimus et tantam neglexerimus salutem. ro. ij.** Ignoras quanta benignitas dei ad penitentiam te adducit. **Secundum autem duriciam tuam et impenitentem cor: thesaurizas tibi iram in die ire et reuelationis iusti iudicij. Ibi de. Ira et indignatio. angustia et tribulatio in omnem animam hominis operantis malum. Sed benignitas dei est peccatoribus nocua. Eccles. viij.** Quod non perferit cito propter malos sententia. filij hominum absque ullo timore perpetrant mala. **Similit' memorari debemus quomodo deus iustos exaltauit ut eos imitemur. Ad. Nonne ioseph factus est dominus egypti qui custodiuit mandatum. Nonne moyses constitutus est dominus pharaonis et dux super populum domini. qui negauit se esse filium filie pharaonis magis eligens affligi pro populo domini quam terrene iocunditatis peccatum habere. heb. xj.** Nonne dauid pascens oues factus est rex super populum domini: propter suam mansuetudinem. **Quid dicas de apostolis piscatoribus. quorum ossa reges et imperatores cum magna reuerentia osculant. Carissimi nunc quid manus dei est abbreviata et non magis extenta imo est extenta. Sic ergo operemur ut illi et sic exaltabimur. sequamur opera et sequantur nos premia. Et non sumus ut tactus: qui uult pisces comedere et non uult tangere fluuium. Dicit ergo quod deus adiutor noster non adiuuat nisi uolente et nitente se adiuuare. cph. v.** **Surge qui dormis. exurge a mortuis et illuminabit te xps.** **Ad. Et nota quod prudentia quae habere et docere debemus quibusdam animalibus comparatur. Et primo per xpm comparatur serpenti. mat. x.** **Estote prouident sicut serpentes. Cuius prudentia in quatuor apparet. Nam serpens caput abscondit pro eo cetera membra expo-**

nendo. In arto foramine se ponit ut ueterem abiciat pellem. ne in cantatorum audiat unam aurem ad terram figit et aliam obturat cauda. Propter inimicitias quas habet cum homine in cauernis. et in desertis habitat. Sic et nos caput nostrum. i. xpm summe custodire debemus. ne pro peccatiu' abscondamur ab eo. quoniam potius morti nos tradere debemus. quod pro talem mortem in perpetuum uiuamus. luc. xviij. **Qui perdidit animam suam id est uitam propter me inueniet eam. Item in arto foramine ponere nos debemus ut ueteris hominis et uersationis pellem deponamus. eph. iij.** **Deponite uos secundum pristinam conuersationem ueterem hominum. mat. viij.** **Contendite intrare per angustam portam. quia arcta est uia quae ducit ad uitam. Item ne persuasionem dyaboli audiamus unam aurem cauda. i. memoria mortis obstruere debemus. et aliam terram. id est considerationem proprie fragilitatis. considerate ex qua et quantum potest homo perire. Qui enim castro suum luteum sentit ueritatem mouere non audet. Item cognoscetes inimicitias quas cum mundo habemus. et quomodo nos persequi non omittit iuxta illud io. xv. si me persequuti sunt et uos persequent. debemus exire de mundo. esa. liij.** **Exite de mundo ipse me. Secundo prudentia quam habere debemus comparatur per salomonem quatuor animalibus. Unde ait puer. xxx.** **Quatuor sunt minima terre. et ipsa sunt sapientiora sapientibus. Formice ipsis infirmis: quae parat in messe cibum sibi. Lepusculus plebs in ualida que collocat in petra cubile suum. Regem locusta non habet. et egreditur uniuersa per turmas suas. Strellio manibus nitit et moratur in edibus regum. Ista quatuor similiter nos facere debemus. ut in conspectu dei prudentes nos sumus. Nam tempore mellis. quod est tota uita praesens. debemus ut formica fructus bonorum operum congregare. ut inde in futura uita pascamur. ecc. ix.** **Quocumque potest manus tua facere instant operare. quia nec opus nec ratio. nec sapientia. nec scientia erunt apud**

inferos. q̄ tu pperas. apoc. xij. Opa enī
 u. se. il. Itē p̄siderātes nostrā fragilitates
 et modicā nostrā virtutē. vt lepus in pe
 tra x̄po spem nostrā locare dēmus. vt in
 eius virtute aduersa superemus et bona ope
 mur. et p̄mia p̄sequamur. p̄bi. xij. Om
 nia possum in eo q̄ me p̄fortat. esa. Qui
 sperant in dñō mutāt fortitudines assu
 mēt pēnas vt aquile current. et nō labo
 rabūt. biere. xvij. **Benedict⁹** vir qui cō
 fidit in dñō. et erit dñi fiducia eius.
Item p̄ desiderū eternoz saltare versus
 celū vt locuste dēmus. sed statī debem⁹
 ad terrā reflecti p̄ paucoz meritoz et fra
 gilitatis nostre p̄sideratōnē. Qui enim
 laltat eleuat in altū. et statī reflectitur v̄
 sus terrā. Sic et nos facere dēm⁹. Exem
 plū d̄ pauone q̄ respiciēs sibi pedes statī
 bumiliatur deponēs alas. Itē p̄sideran
 tes q̄ multa naturalia. scz ingenū docī
 litas et multa alia bona mūdi nobis de
 sunt quib⁹ tanq̄z alis si ea hērem⁹ vola
 re possemus. qz oīa hec sunt hoī data. vt
 v̄sus celū volet et facilius tēdat. debem⁹
 manibus niti et in domo regis et̄ni mo
 rari. aug. Surgūt indocti et celuz vel re
 gnū dirapiunt. et nos cū doctrinis nr̄is
 in infernuz dimerimur. Et p̄pterea di.
 ap̄lus. i. cor. vij. Unusquisqz in ea vo. q̄
 vo. est p̄ma. Totus enim mūd⁹ p̄fundit in
 eo q̄ vn⁹ di. **O** si essem religiosus sic fa
 cerē. **Alius.** **O** si nō haberē vxorē aut fi
 lios sic facerē. et sic de alijs. et nullus est
 p̄tentus statu suo. **Dēs** enī in quocūqz
 sint statu possunt benefacere. et in domo
 regis et̄ni morari. qz stellio manib⁹ ni
 titur et morat in domibus regū. Simul
 ergo p̄tēti statu vocatōis nostre et in eo
 nitamur aīas nostras saluare qz in quo
 cunqz statu hō p̄tentat bene ē sibi. et i q̄
 cunqz non p̄tentat hō male est sibi. **Ad**
 ta aut alia sunt q̄ ad prudētiā nos inui
 tat et prudētiā nos docent. Et sic patet

primuz. **Secundo** nos monet ad id
 quod est magne perfectionis. vt scz nul
 li malum pro malo reddentes. p̄ce3 cū
 inimicis habeamus. **Quod** nos docet
 dupliciter facere. scz vindictaz non req̄
 rendo. et quod est perfectius iniuriā nō
 repellendo. ibi. **Non** vosmetipsos de
 fendentes. **Dicit** ergo. **Non** sitis alicui
 reddentes malū couuicij vel alicuius pe
 ne pro malo vobis ab eodem illato. pro
 uer. **Non** dicas reddam malū pro ma
 lo. expecta dominū et liberabit te. **Sed**
 magis sitis prouidentes bona facere et
 non mala reddere. non tantū coraz deo:
 qui intus videt. sed etiam coraz homib⁹
 Coraz deo debemus bona prouidere tri
 pliciter. scilz in cogitatōne vt sit munda.
Psalm. vij. **Ne** vobis q̄ cogitatis inuti
 le. **In** affectōe vt sit sancta. **leui.** xj. **Sācti**
 eritis q̄niā ego sanctus sum. **Et** in inten
 tōe vt sit recta. **math.** vij. **Si** ocul⁹. t. sum.
 fu. to. cor. t. lu. erit. **Similit** corā homini
 b⁹ etiaz tripliciter. scz in habitu ne sit no
 tabilis. **aug.** **Nō** sit notabilis habit⁹ ve
 ster. **In** locutōe ne sit irrōnalis. **Sermo**
 enī est nunciuz rōnis. **Et** ideo sine rōne
 p̄ferri nō dēt. **Unde** in solū habētibus
 rōez iuenit sermo. **Et** ideo d̄ omni verbo
 ocioso merito hoīes sunt rōnem reddi
 turi. vt d̄ **math.** xij. **Et** in opatōe ne sit re
 p̄hēnsibil. **ephe.** v. **Udete** quo caute ābu
 letis. **Et** ita p̄uideatis facere bona: qz si
 fieri p̄t aliq̄ decētū modo sitis pacē habē
 tes cū omibus hoībus. et hoc q̄ntū i vo
 bis ē. **Aliq̄ndo** eī nullo mō fieri pōt. **ps.**
Cū his q̄ ode. **pa. e. p. c. lo. al. zc. Hebre.** xij.
P̄ce3 sequimini cum omnib⁹ et sancti
 moniā. sine qua nemo videbit deū. **De**
 inde cum dicit. **Non** vosmetipsos dese.
 monet ad id quod perfectus est. s. vt in
 iuria nō ppulset. sed magis sustineatur
Et hoc ē nō sitis vosmetipsos defēdetes
math. v. **Siquis** p̄cul. te in vnā ma. p.

ei et al. **S**ed date locum ire scilicet vos persequeris et affligentis. quod facit qui aduersarius permittit facere quod vult. **ecc. viij.** Ne stes pro facies et humiliosi. **Hoc** cadit sub consilio. **Vel** date locum ire dei ut ipse aduersarios et iniuriantes puniat. **S**i enim vos punitis eos de iniuria vobis illata. non relinquitis locum deo ut eos puniat in die ire. id est in die iudicii. **E**t nota quod ut dicitur. **au. non precipit hic apostolus.** ut sancti nolint vindicare: cum scriptum sit **apoc. vi.** usqueque dominus iuste et verax non videt dicat sanguines nostros qui effusus est. sed precipit ut non se vindicet. sed relinquat vindictam ire dei. **Q**uid ergo interest inter sanctum et peccatorem cum uterque vindictam velit. ubi illud **Diligi. in. ve. benefacite h. q. v. o. mat. v.** **E**t dicendum quod sanctus homo magis cupit corrigi inimicum quam puniri. et cum deus puniat non delectatur de pena inimici. quia non odit eum sed de iusticia dei. et quia deum diligit. hoc ei placet quod deo. **E**t sancti de celo petunt vindictam de inimicis non ut delectentur in pena inimicorum sed de iusticia dei. **ps. Letabitur iustus cum viderit vindictam.** **P**roterea dicitur **eccl. i.** **reuerfo: quia solum vult puniri et verari inimicus: et de correctioe non curat et delectatur de pena inimici et non in iusticia dei.** **S**ic ergo date locum ire dei quia ipse puniet. **S**criptum est enim **mibi vindictam et ego retribuam d. domini.** in **puer. fm lras septuaginta interpretum** ut dicitur. **glo. Ara autem translato habet.** **N**e dicas reddam malum pro malo. expecta dominum et liberabit te. **E**t sic per secundum. **T**ercio monetur ad illud quod est maxime perfectio. et sub consilio cadit. ut scilicet bona inimicis prebeamus. **E**t hoc est **si esu. in. t. ci. il. si. si. po. da. il. Esa. lviij.** **Frage esu. pa. t. mat. x.** **Q**ui de. vni ex m. m. po. aq. f. zc. **E**t rationem redditur. quia inimicus pro hoc ad caritatem inflamabitur: et de inimico efficiet amicus. **puer. xvij.** **C**um placuerit domino via hominis inimicos eius convertet ad pacem. et hoc est **Hoc** faciens carbonem. **g. g. e. sup ca. eius. i. feruentem caritatem. qui ignis est**

progre. **sup caput id est sup metem eius que est caput anime.** **I**d est occasiones et quasi materiam diuersas dabis ei. ut ad caritatem: que est ignis inflametur. **luc. xij.** **I**gne veni mitte. in t. i. caritatem: et quod volo: nisi ut accendat. **H**i sunt carbonem vastatores igni qui presumunt omnem rubiginem peccatorum. **E**t sic per tertium. **Q**uarto subinfert generale documentum. quomodo in omni malo nos habeamus. **N**oli vin. a malo: sed vi. in bona. **Q**uarto per intelligi vni. modum scilicet quod malum octo habet facere: scilicet corrumpere. debilitare. meritis auferre. execrare. tormentare. imperfectum ostendere. tristare et discorsum trahere. **P**rimo scilicet sensu litere ut scilicet primo non super nos malo suo. nec corrumpat faciendo nos malos sicut ipse est. sed nos vincamus bono non malo. primo faciendo ipsum bonum et ad bonitatem trahendo. **j. pe. ij.** **C**onuersationem vestram inter gentes habentes bonam ut in eo quod detractant de vobis tanquam de malefactoribus ex bonis operibus vos considerantes glorificet deum. **S**ic vicit cecilia spiritum suum valerianum et matris sancti augustini. **S**ecundo vincimus in bono malo. quando ipsum malum convertit nobis in bonum. **Q**uod fit quando sumus in caritate fundati. **ro. viij.** **D**ilectio. de. oia cooper. in bona. **glo.** **E**tiam malum per occasionem. ut quando propter malum. et propter malum quod quis fecit cadendo a caritate. pro ea forte resurgit. et feruentius bonum operatur. ut dicitur. **apo. ad ro. v.** **U**bi abui. de. su. et g. **T**ercio quando in ipso malo quod volebat per impatientiam nobis auferre meritum. per patientiam meritum augemus. et in malo quod volebat nobis auferre animam fortiter animam possidemus. **math. xxj.** **I**n **pa. ve. possi. ani. vras** **Q**antumcumque enim calefaciat. et ferueat ignis si olla est plena aqua non frangit. **Q**antumcumque enim seuiret contra vincendum mundum. tamen vincemus per patientiam vicit mundum. et plus potuit

et q̄ nō intravit perijt ⁊ suffocat⁹ ē. Sic q̄
 hāc intrat saluat. ⁊ q̄ nō intrat dānat. ma.
 xvj. Qui credi. ⁊ bap. sue. s. e. q̄ vō nō cre.
 p̄dē. In hoc tamē differt hec ab illa. Q̄
 vt di. cris. i. illā lup⁹ intravit. ⁊ lup⁹ exiuit
 hō intravit et hō exiuit. nihil em̄ in illa
 mutātū est. S; in hanc hō intrat lup⁹ ⁊
 fit ouis dei. intrat hō ⁊ fit filius di. ⁊ idō
 extitit dī xpian⁹ fili⁹ xp̄i. Et nota figuraz.
 Nā noe misit foras archā coruū. sic xp̄c
 misit dyabolū extra ecciāz. io. xij. Nunc
 princeps h⁹ m̄di eiciet foras. Itē noe mi
 sit colūbā q̄ redijt ad archā ferens ramū
 oliue virentib⁹ folijs. vt ptz gene. viij. sic
 d̄s pater emisit filiū p̄ mortē q̄ redijt p̄
 resurrectōem portās ramū oliue. i. p̄cez
 dei. ⁊ idō ait. Par vobis io. xx. Virenti
 b⁹ folijs. i. cū gracijs ⁊ donis sp̄s sancti
 Et idō ait. Accipite sp̄m sanctū. Hec ē illa
 nauis de qua salomō. puer. iij. ait. Fecit
 ē q̄si nauis iustitoris delō. p̄ pa. s. Nā xp̄s
 veit in ecciāz q̄si iustitor ⁊ q̄si negociator.
 q̄r. bo. mar. s. aūnas hōm̄ p̄ciosissimas
 margaritas. mat. xij. Silē ē re. ce. bo. n.
 q̄r. bo. mar. Que nauis d̄ lōge panē no
 strū. i. xp̄m portauit scz de celo. io. vi. ego
 suz panis viuus q̄ de ce. descē. Admirabil
 āt iustitor xp̄s in hac nauī fuit. qz dedit
 deitātē. et accepit hūanitatē. De. j. io. iij.
 Videte q̄lē caritatē dedit nobis d̄s vt fi
 lij di noiemur ⁊ simus. Descēdo. Job. j.
 Verbi caro fa. zc. Dedit diuicias ⁊ ac
 cepit paupertatē. De p̄mo. luce. xij. Ego
 dispono vobis sicut disposuit mi. p. me.
 reg. vt ed. ⁊ bi. sup mē. m. in. re. m. zc. De
 scēdo. ij. coz. viij. Qui cū esset diues ege.
 p. n. eff. ē. Et breuit dedit oīa bona sua ⁊
 accepit omīa mala nostra. De p̄mo. ro.
 viij. Quo nō etiā cū il. oīa no. do. De se
 cūdo. heb. iij. Tēptatū āt p̄ oīa. Propē
 qd̄ cantam⁹. Admirabile p̄mertum
 creator. ge. bu. coz. su. d̄ vīz. na. dig. est zc.
 De hac āt nauē di. cris. Nauigat ecciā

instructa fidei gubernaculo. felici cursu
 p̄ h⁹ seculi mare: habēs deū gubernatoz
 rē. angelos remiges. choros portās oīm
 sanctorz. erecta in medio ip̄a salutarī ar
 bore crucis. in q̄ euangelici fidei vela su
 spendens: fl ante sp̄s sancto ad portam
 paradisi et securitatē quietis eterne dedu
 cit. **¶ R. ¶** Ubi si bene aduertim⁹ vñj.
 de hac nauē di. Primo. qz hoc seculuz
 mare tempestuosuz valde hēt navigare
 et idō valde timendū est. et cū cautela eū
 duz. ephe. v. Videte quō cau. am. **¶ Ber.**
 Nusqz est securitas o frēs. neqz in celo:
 neqz in paradiso. m̄to min⁹ in m̄do. In ce
 lo āgelus cecidit sub presentia deitatis.
 Adā de paradiso de loco voluptatis. Ju
 das in m̄do de scola vitatis. Discipuli
 etiā fuerūt i piculo in p̄sentia xp̄i. vt hic
 p̄z. Scdo ostēdit qz hz deū gubernatozē
 cui mare ⁊ venti obedūt. ⁊ idō multū cō
 fidendū est. Unde a sanctis dī qz hec na
 uis potest p̄cuti. sed nō submergi. qz xp̄c
 sp̄ ē ibi eā gubernando. mat. xxviij. Ecce
 ego vo. suz. oī. die vsqz ad p̄su. se. Qui et
 si aliq̄ndo videat dormire. tamen puigi
 lat ⁊ nobiscū ē. esa. xliij. Cū p̄transieris p̄
 aq̄s tecū ero. ⁊ flumīa nō operiēt te. Ter
 cō ostēdit qz āgelos hz remiges: qui eaz
 in fluce h⁹ seculi custodiūt. ⁊ deducūt
 p̄s. āgelis suis mā. de te ⁊ c. Et idō mul
 tū gaudendū. phi. iij. Gaudete idnō sp̄
 itez di. gau. Quarto ostēdit qz hz choros
 āgeloz portare qui sunt omī virtute ple
 ni. et. idō libentē intrandum. qz cū sancto
 sanctus eris. vt dicit. p̄s. Quinto di. qz ar
 bor istius nauis est salutifera crux chri
 sti que stat semper erecta tanq̄m arbor
 extensa tanq̄m artemo. ad protegendū
 ei: idō sub ipsa manendum: quia de ip̄
 sa mirabilis virtus emanat: ita qz quicū
 qz sub ipsa manet: a nullo potest ledi.
 Quod figuratum fuit ezechiel. ij. Ubi
 viro volēti p̄cutere hoīes ciuitatis māz

datum est q̄ nullū p̄citeret sup̄ quez vi-
deret thau. id est signū crucis. **Sexto di.**
q̄ nauis istius vela sunt carte euāgelio-
rū que sunt plene verbis xp̄i scriptis. si-
cut plenū est velū aere et vento. **Verbu**
eniz nil aliud est nisi aer formatus in gut-
ture loquentis. **Ista eniz vela plena sūt**
flatu. id est v̄bis xp̄i que nos docēt qua
via. q̄ndo quō. et quo sit eūduz. **Et iō sūt**
attentius audienda. **lu. xj. Beati q̄ au. v̄**
bū. d. et cu. il. Septimo di. q̄ spūssanctus
eā ducit. **Job. iij. Spūs vbi vult spir** Et
iō vbi est impet⁹ spūssancti illuc statiz
est eundū. **Unde ezech. j. de illis aīalib⁹**
sanctis p̄ que viri euangelici designant̄
d̄r. **Ubiunqz erat impetus spūs illuc ḡ**
diebant et rote. **Secure ergo ad impetū**
et motōnem spūssancti nauigem⁹. q̄ ip̄e
ad portū felicitatis eterne nos ducet. vt
octauo et p̄clusiue īp̄dicta autoritate d̄r
p̄s. spūs tu. bo. de. m. i. ter. re. **In quo por-**
tu et in omī pace et opulētia quiescem⁹
esa. xxxij. Sedebit populus me⁹ in pul-
critudine pacis. et in tabernaculis fidu-
cie. et in requie opulētia. ¶ **Secūda nauis**
ē religio que p̄grue d̄r nauis. q̄ tria que
sunt substancialia religionis. scz obediē-
tia. p̄tinentia et paupertas excellētē repū-
tur in naue. **Ibi enī ē obediētia p̄mpta.**
p̄tinentia magna. ibi eniz quiqz scelera-
ti p̄tinent. et paupertas summa. q̄ est ibi ni-
hil nisi qd̄ deforis apportatur. **Hanc na-**
uē christus intrauit dum stetit in mūdo
Nā substancialia religiois p̄fectissime
obseruauit. q̄ vsqz ad mortē fuit obedi-
ens. p̄bi. ij. **Exinaniuit semē. sa. obe. vsqz**
ad mor. **Virginitatē et p̄tinentiā in sum-**
mo gradu seruauit. ita q̄ nec p̄mos mo-
tus habuit vel aliquā cogitatōez carna-
lē. **Et nota q̄ christus habuit ita castos**
mores q̄ nūqz fuit de aduersarijs d̄ hoc
notatus vel accusatus vel infamat⁹ vel
in suspitōe habitus. cum de multis alijs

fuerit infamatus. **Et tamē cū mulierib⁹**
puersatus est. et a peccatrice tangi se per-
misit. et cum maria et martha frequenter
ē hospitatus: et **magdalenā** a multis de
effusione vnguētī molestatā defendit et
p̄mēdauit. **Paupertatē enī volūtariam**
in summo gradu seruauit tanqz penit⁹
nihil habens. **Matth. viij. Vulpes fou-**
ba. zc. Propterea fuit religiosus. q̄ fu-
it nazareus. que in vet. te. quedā religio
erat. **Et iō cū barba longa et capillis d̄-**
pingit. **Unde ip̄e fuit caput et institutor**
omnis p̄fectōnis et religionis. **Illud eniz**
sanctū collegiuz ap̄toz instituit: cui nec
p̄ul nec postea aliquod aliud potuit in
sanctitate et omī p̄fectōi equipari. q̄a in
ip̄o omīa p̄silia fuerūt plenarie obserua-
ta. **Et nota q̄ndo apli intrauerūt illā na-**
uem ad xp̄m sequendū. reliquerūt alias
naue scz cupiditatis. **matth. iij. At illi re-**
lictis p̄tinuo retibus et nauī secuti sunt
euz. sicut enī cū nauī religionis nauigat̄
ad celū. sic cū nauī cupiditatis nauigat̄
ad infernum. ¶ **¶ Dicit̄ aut̄ cupidi-**
tas nauis p̄pter tria. **Primo q̄ sicut na-**
uis stat sup̄ aq̄s et non implet. sic cupidi-
tas stat sup̄ diuicias et nō implet. s̄z sp̄ si-
tit. **ecc. v. Quas nō implebit pecunia. sc̄do**
q̄ sic nauis fit cū magno labore. custodi-
tur cū magno timore. et p̄ditur cum ma-
gno dolore. sic auarus cuz magno labo-
re et multis incōmodis diuicias acqui-
rit. et p̄ipsis acq̄redis vt aranea se emisce-
rat: et p̄sumit. **sap. v. Ambulauim⁹ vias**
difficiles. p̄s. ¶ **¶ Anni nostri sicut aranea**
meditabunt̄. **Ite cū magna solitudine**
et timore ip̄as diuicias custodit. **iob. xv.**
Sonit⁹ terroris sp̄ est in aurib⁹ ei⁹. et cū
pax sit il. insidias suspicat. **boe Tu q̄ nūc**
gladiū quēcunqz p̄tumescis. si b⁹ vite cal-
lē vacu⁹ viator intrasses corā latrone cā-
tares. **¶ P̄clara mortalīū opuz beattu-**
do. quā cū adeptus fueris secur⁹ cē desit

sustinere q̄z mōs inferre. **Quarto** q̄n do p malū qd̄ volebat p suo furore mētem excecāre et rōnez obfuscare. iuxta illud. ps. sup̄cedit ignis sc̄z tribulatōnis et angustie et nō viderūt solē. nos illūiamur. qd̄ fit q̄ndo credimus nobis mala euenire vt a dno corripiamur. ne cū hoc mōdo dānemur. vt d. apl. ad cor. **Hiere.** Per omē flagellū et doloz erudieris hierusalē. Sic fuit illuminat⁹ dauid: q̄ dixit angelo p̄cipienti ip̄m. Percute me ego sum q̄ peccauī. i. reg. xij. **Quinto** q̄ndo p ip̄m malū qd̄ volebat nos tormentare et penā irrogare. penas exoluit m⁹ p̄cōz. vt q̄ndo p famē et sitē. calorē et frigus et alia mala pene q̄ in p̄senti patimur. a penis absolui mur peccatoz hēbre. rj. Circuierunt in melotis in pel. capri. egen. an. Sic exoluit aplus in malis q̄ sibi euenērūt penas peccatoz suoz. **Sexto** q̄ndo in malis nō solum purgamur a penis peccatoz. s̄ etiā p̄ficimur sicut auz in fornace. sap. xij. Tanq̄z. auruz in for. p̄ba. elec. domi⁹. **Mala** enī p̄trariuz volūt facere sc̄z boiez infirmare et ip̄sectū ostēdere. Et hoc ē qd̄ sathā. di. iob. x. **Mitte** manū tuā et t̄age cūcta q̄ possidet. Et idē. T̄age os eius et carnē. et tūc videbis q̄ in faciē benedicat tibi. i. tūc apparet q̄ nō sit p̄fectus. et q̄ nō sit bon⁹ realit. s̄z apparent. **Sz** iob vicit in bono malū. qz in ip̄is malis p̄fect⁹ appuit. **Septimo**. q̄ndo nō solū mala patientē toleramus. s̄ etiā gloriamur et letamur in ip̄is mal q̄ nos p̄mūt. ro. v. **Sz** et glīamur in tribulatōib⁹. Act. v. **Ibāt** apli gau. a cōspec. p̄ci. q. dig. ba. sunt p̄no. ie. p̄tu. pati. **Mala** ei hēnt p̄rīstare: et idō dum in eis letamur nō vincimur a malo. s̄z vicim⁹ in bono maluz. **Octauo** q̄ndo p ipsa mala q̄ patimur ad regna celoz puenim⁹. mat. v. **Beati** q̄ p̄sc. pa. p̄p̄t. iij. zc. **Beati** eritis cū ma. vo. ho. **Dis** ei res tēdit

ad locū suū. loc⁹ at̄ et fons oīm maloz ē infern⁹. vbi vmbra mortis. et null⁹ ordo s̄z sempiternus horroz ibitat. iob. x. **Et** idō oīm malū inq̄ntū malū trahit deoz suz. dū ergo in malis et p mala tēdim⁹ sursum. cēlo. recte vicim⁹ in bono malū: et nō vicimur a malo. **Cū** ergo oīs medicina fiat p̄ p̄trariuz. qz p̄ria p̄ris curatur. tūc nō vincimur a malo s̄z vincim⁹ in bono malū. q̄n p̄rū opamur qd̄ h̄z facere malū. et ad p̄rū imus ad quod h̄z ducere malū. **Et** sic patz quartum.

Unica tertia. de euāgelio. fmo. **XXII.**

Ascendente iesu

in nauiculā secuti sūt eū discipuli ei⁹. mat. xij. **Iesus** vt ver⁹ hō hūana opa fecit. idō ad trāseūd d̄ vnapte stag ad aliā nauicula idiguit. nauicula ascendit. et in nauicula obdormiuit. s̄z vt ver⁹ d̄s creatis ip̄auit. et obedierūt ei et nulli⁹ op⁹ hūit et idō inq̄ntū x̄ps erat de⁹ nō idigebat nau. s̄z nauis idigebat x̄pone in fluctib⁹ submergeret qd̄ p̄ effectuz p̄ ea patuit. **Nec** etiā inq̄ntū d̄s dormiuit nec dormitauit. ps. Ecce non dormi. nec dor. zc. **De** hac ergo materia p̄sens euāgelīū extat. **In** q̄ qd̄ euāgelio q̄nqz poit sumarie euāgelista. **Primum** ē iesu et discipuloz ei⁹ in nauiculā ascētio. ad trāsfretādū. in p̄ncipio euāgelij. **Secūm** ē maris et fluctuū p̄citatio ad nauigātes et nauiculaz submergēd. ibi. **Et** ecce mo. ma. fac. ē i ma. ita vt na. op. fluc. **Tercius** ē iesu a discipulis excitatō et eozdē ad ip̄suz d̄p̄catō ad piculū euadēdū. ibi. **Et** ac. cel. et sus. e. d. **Onē** sal. n. pi. **Quartū** ē iesu diḡ increpatō. et ad mare et vētos ei⁹ dē ip̄m ad trāq̄llādū ibi. **Et** dixit eis. qd̄ timidi estis mo. fi. et sur. et impa. vē. et mari. **Quintū** est hōim existētiuz in nauī ad miratio. et potestatis iesu confessio ad omnia coercenduz. ibi. **Porro** hō. tam

naute q̄z apli. vt di. glo. mirati sunt dicētes. **Qualis ē hic. qz z venti z mare o. ei.** Quāuis origenes di. q non apli mirati sunt sed hoies quoz erat nauicula q̄ cū ipis erant. **¶** Primo ergo ponit iesu z discipuloz eius in nauiculā ascensio ad transfretandū. **Et hoc est ascēdente iesu in na. vt. s. de vna pte stagni: vel lacu ad aliā transfret. secuti sunt eū discipuli ei⁹ cū eo ad eundē locū ire volētes. Quamuis enī potuisset sup mare ambulasse sicut alia vice fecit. vt ptz math. vi. quarta at vigilia noctis venit ad eos ābulās sup mare. tamē voluit nauigio ad illā terrā venire. qz nūc hūana. nūc diuina opa ostēdebat. vt se verū deū z verū homiez p̄baret. vt daret nobis exemplū q̄ in his q̄ possum⁹ opari p nos nō debemus temptare deū diuine prouidentie nos cōmittentes z nihil penit⁹ opantes. **¶** Naz xps nō volauit sed cum alijs nauigauit. **Sic et nos dēm⁹ in mari h⁹ seculi nauigare z remos accipe z bona opari. ¶** Ad tū volūt solum volare ad celū z nihil volūt opari in terra. **Cōtra q̄s apls. ij. thes. nj. Qui nō vult opari nō māducat. Littera plana est. qz hoc euangelū historiale est z non doctrinale. ¶** Moralitas. **¶** Moraliter autē ad instructōem nrāz duo hic videam⁹. s. qd p nauiculā et qd p mare significet. **¶** Circa p̄mū sciendū q̄ p hāc nauiculā tria significānt. scz ecclesia. religio. crux xpi. **¶** Notāduz ergo q̄ xps hāc triplicē nauē ascēdit. **Et similit̄ discipuli eius. Et oīs pfecte viuēs z ad portū eterne salutis desiderās venire. eandē triplicē nauē ascēdere debet. scz nauē ecclesie. nauē religionis. et nauem penitētie. i. crucē penitētie. **¶** Hāc z ecclesia militans z religionis status. z crux penitētie p nauē possunt intelligi. **¶** Prima nauis est ecclesia militans que rōe figure nauis. p nauē p̄grue designat. **¶** Hāc si****

cut nauis in capite z in cauda ē arcta z in medio lata. sic sancta ecclesia ī principio fuit arcta. **¶** Exemplūz de sancto marcello papa q̄ multis ānis fuit deputat⁹ ad custodiā aiāliū. **¶** Et beatus vrbān⁹ papa m̄to tpe in sepulcris martīz latitauit. **¶** He. xi. **¶** In solitudinib⁹ errantes in mōnibus z spelūcis. z in ca. ter. **¶** Sicut in fine tpe āti xpi erit valde arcta. **¶** Qz vt dicit math. xxiij. erit p̄secutō magna z talis. q. nō. fu. ab o. m̄i. **¶** In medio at scz mō est valde ampla z q̄ntū ad numez. qz multi sunt fideles. z q̄ntū ad gaudiū. qz patrimoniū crucifixi est valde ī diuicijs z honorib⁹ exaltatum z abundant valdē tabernacula clericoz z audacter puocāt deū. cū ipse omnia dederit in manib⁹ eoz. iob. xij. **¶** Et qz vt dicit mat. vij. arcta ē via que ducit ad vitā z ampla q̄ du. ad p̄di. iō in p̄mitua ecclesia prelati multi saluabant z sacrificabant. z mō multi homines damnantur: z pauci sanctificant. **¶** Hāc nauē xps intrauit tāqm domin⁹ z naucler⁹ q̄ndo descēdit in vterū virginalē. tunc enī p̄mo fuit de ecclesia militante. **¶** Nos at in hāc nauēz intram⁹: q̄ndo sup aquas baptismi natam⁹. **¶** Adnat enim hec nauis in magno pelago grāriū z donoz spū sancti. **¶** Et idō nō possum⁹ ad eam ascendere nisi sup aq̄s natādo. **¶** Xps at hāc nauē intrādo descēdit. qz miorat⁹ paulo min⁹ ab āgelī eā intrauit. vt d. ps. **¶** Nos at hāc nauē intrādo m̄tū ascēdim⁹: qz in filios di adoptamur. iō. i. **¶** Dedit. e. po. f. d. f. **¶** Et qz vt dictū ē xpc ē h⁹ nauis domi⁹ z naucler⁹. iō q̄ndo ī baptismo intram⁹ ei⁹ fidelitātē iuram⁹. z dyabolū z oēs aliū dominū abnegam⁹. qd facim⁹ cū dicim⁹ ī baptismo. **¶** Credis ī deū. z di. baptizand⁹ cedo. **¶** Abrenūcias dyabolo et p̄p̄is eius. **¶** Et rūd̄z. abrenūtiō. nā vsz tē filij ire ad dñūz dyaboli sp̄cābam⁹. hec nauis fuit figurata p archā noe ad qm oīs q̄ intrauit fu. sal.

sistis. **U**te cū magno dolore eas amittit
qz vt di. boe. Infelicissimū gen^o infortu
nij est p^ous fuisse felicē et postea infelicez
Et ido diuitie dicunt spine ab ipa veri
tate. luc. viij. qz cogitatōnū suaz aculeis
mentē lacerāt z in acquirēdo z pdendo
vt di. gre. **T**ercio cupiditas d^r nauis. qz
sicut nauis de tanto lucro et de oib⁹ mer
cib⁹ nihil manet nisi feces z sentina. ita
auaro de oib⁹ bonis suis z reb⁹ nihil re
manet nisi tormenta in inferno z putre
do verimuz in fouea. **A**uaro eniz omia
auferunt in morte. **N**ā diuicias auferūt
psanguinei. corpus comedūt vmes. ani
mā asportat dyabolus. **N**ihil ergo re
manet ei nisi cruciatus infernalis. **E**t id
multū est flendū in morte pctōis. cū oia
pdat. **H**iere. vi. **L**uctum vni. fac t. plā. zc.
Tercia nauis est cur xpi q^o d^r nauis qz xpm
portauit. **E**t qz sicut in nauis be
ne onerata maxime q^o de oriēte venit sūt
optima queqz ita in cruce oia bona inue
niūt. **Q**uia vt dicit aug. nullū exēplū bo
nitatis z pfectōis abest a cruce. imo to
ta vita nrā in cruce p^t informari. **D**ēs
enim vtutē apparēt in cruce. **P**ropter
qd dicebat apo. ad gal. vi. **N**ibi absit
gloriarī nisi in cruce. d. n. zc. **N**ā p^omo ibi
apparet maxima caritas ex pte di patris
q^o vnicū filiū suū morti tradidit ppter ser
uū redimendū. **S**cdo apparet magna fi
des ex pte vginis gloriose q^o morientē fi
liū sp^o deū credidit. **T**ercio apparet mag
spes ex pte latronis. q^o in quendā pfora
tū denudatū crucifixū tanqz in vex deū
regē celi sperauit. **P**ropter qd nō imme
rito audiuit hodie. me. er. in pa. lu. xxiij.
Quarto appaz maxima prudētia ex pte
spūllanci q^o sic sapiēter decepit luciferū
abscondēs deitātē sub humanitate tan
qz bamū quē piscator abscondit sub vme
sic suscepit z pcussit eū iob. xxvi. **P**rudē
tia ei⁹ pcussit su perbū. **I**n eodē. xl. **N**un

qd capite leuiathan hamo. **Q**uito appet
ma g^o iusticia ex pte xpi. qui vt iusta fie
ret satisfactō facius est homo: z mortu⁹
in cruce. **E**t sicut homo in ligno pecca
uerat ita hō in ligno satisfaceret **E**t sicut
peccatū boīs fuerat infinitū ad oēs per
dendū. ita meritū hominis esset infinitū
ad omēs saluandū **E**t sic iusticiā magm
exercuit in cruce sup corpus suū. p iusta
satisfactōe peccati hominis. **S**exto appa
ret magnā tpantia ex pte deitatis xpi. s^z
quā xps etiā in cruce fuit beatus. z tamē
ita fruebatur beatitudine q^o fm humani
tatē maxime patiebat. z ita patiebat q^o se
per erat btūs. ecc. xi. **I**n die bonoz ne im
memor sis maloz et ecōuerso **S**eptimo
apparet maxima fortitudo ex pte huma
nitatis xpi. qz aduersa oia patiēt sustinu
it nec in omnibus est p^o mota. esa. lvi. **T**ā
qm ouis ad occisionē ducet. **H**anc na
uē xps ascendit in morte: vt transiret de
hoc mundo ad patrē. **I**n hac nauē. scilz
cruce xps pendēs mirabilia docuit. **D**e
quib⁹ si vis p^odicare: req^ore in domica. v.
post tri. in scdo mēbro euangelij. p hanc.
nauē. s. cruce penitētia designat. luce. xij.
Qui nō baiulat cruce suā. i. penitētiā. et
sequit me nō potest me⁹ esse discipulus.
Qz sicut in cruce hō mortificat et ligat:
sic in penitētia mortificant mēbra z cō
cupiscētia mala ligat. gal. ij. xpo p^ofix⁹ suz
cruce. **C**ruce ergo ē nauis penitētie. **N**
Designatur ergo penitētia p nauē pro
pter qnqz rōnes q^o require infra in do.
xix. p^o tri. in p^omo mēbro euāgelij. bec na
uis patit magnā tempestatē ex ventis. si
cut hic innuit. **N**ā q^ottuor venti p^otra eā
fortiter flant. **D**e quib⁹ dan. viij. **E**cce q^ot
tuor venti pugbant in mari. p^o q^o d^r or
dinauit z fecit vtutes quattuor. tanqm
quattuor anchoras vt nauem penitētie
p^o oēm ventū stabilirent. **Q**ue sunt iusti
cia. prudentia. tpantia. z fortitudo. **P**ri

mus est ventus oriens qui: signat nata-
 le et pgenie hois. que maxime penitentie
 ptrariat. **P**ropter qd dictum est abrae
 gen. xij. **E**gredere de ter. t. et de pna. t. et
 de. do. p. t. **U**nde et xpc ait. **S**i quis veit
 ad me et no od. pa. su. et ma. su. no pt me
 esse discip. lu. xij. **Q**uia inimici hois do
 mestici eius. vt ipe xpc di. mat. x. **C**ontra
 hunc est anchora iusticie. qa iustu e sub-
 diu esse deo magis qz penitib. **D**eus at
 madat penitena agere. matb. iij. **P**enite-
 tia agite app. o. ei. re. ce. **S**cds est ventus
 occidens. qui signat morte et defectu car-
 nis q qridie tedit ad occasu. **Q**ua quid
 longe esse credetes differut penitentiam
 agere. **S**opbo. ij. **V**ox carantis in fene-
 stra et coruus in lupulmiari **Q**ui vent
 multos submersit. et hoc est pessimu. qa
 hic ventus scz psiderato mo: nis sup oia
 deberet impellere nauie penitentie. **S**icut
 fuit impulsus quida maister: q ascendes
 cathedra dixit. **L**iquo coar raris cra cor-
 uis. vanaqz vanis. **A**d logicaz pgo que
 mortis no timet ergo. **C**ontra huc est an-
 chora prudene que habet psiderare fine
 ecc. vij. **A**deorare no. t. et inet. no pecca.
Tercu est vent meridionalis q signat p-
 spera mundi i quib pnia dissoluit. **h**ier.
 xxxi. **U**squeqz delicijs dissolueris filia va-
 ga. **Q**uia vt dr iob. xxvii. **N**o iuenit in-
 tra suauie viuentiu scz penitena **C**ontra
 hunc est anchora tpantie: cui e bona mu-
 di tpate recipe: siue honores: siue delici-
 as: siue diuicias. j. coz. viij. **Q**ui gaudet
 tanqz no gau. et q emut tanqm no possi-
 detes. et q vtutur hoc mdo tanqz no vt-
 tes sint. ps. **D**iuicie si affl. no coz appo.
Quartus e vent aqlonis qui signat ad-
 uersa. **h**iere. j. **A**b aqlone pandet omne
 malu. **Q**z sicut a calore caritatis orit om-
 ne bonu. ita a frigore iniquitatis oe malu
In aduersis aut penitens p impatienciaz
 frangit et blaffemat. murmurat. et male-

dicat. **I**n cui psoa dr iob. iij. **M**aledict
 vir qui annuauit patri meo. d. **M**at est
 tu. pu. mascul. **C**ontra huc est anchora for-
 titudinis. q oia mala patient tolerat. d.
 ill. iob. j. **D**omin dedit do. ab. sicut d.
 pla. ita. f. e sit. no. d. be. **Q**uan ad pdicta
 duo dr in. ps. **C**adet a latere tu. mil. i. ab
 aduersis q no directe sed ex latere veni-
 unt. et decem milia a dextris tuis. i. a pspis
 que p dextra deligtur. qz peius facit pe-
 nitere. psperitas qz aduersitas. filij israel
 fuerunt dissoluti in maxima quantitate
 qndo in deserto buerut mana. pane age-
 loz. et discipuli xpi fuerunt tpe passiois
 fracti in aduersitate. **D**auid i tpe aduer-
 sitatis sanctu se coseruauit. et tpe pspera-
 tis turpiter deliquit. **C**uz igit ita nauis
 ita foriter ipellat a ventu. nihil restat ni-
 si vt deuote clamem. d. **D**ne salua nos
 pum. sicut apli fecerut. et teneam supra-
 dictas anchoras firmas. **E**t tunc xpc im-
 pabit ventis et fiet tranquillitas magna. j.
 coz. x. **F**idelis ds qui no pa. vos. tep. su.
 id qd po. s. fa. cu temp. et puen. vt po. su.
Et sic ptz pmuz. **C**irca scdm no-
 ta q per mare presens seculu designatur
 multiplici roe. **P**rimo roe motois et in-
 stabilitatis. **N**am mare nuqz qescit. s. sem-
 p fluctuat et eleuat et depmit. **S**ic mds
 nunqz qescit quosda eleuado. et qsd d p-
 mendo. ps. **U**idi ipiu superaltatu et ele-
 uatu sicut cedros libani et ptransui et er-
 ce no erat. **J**ob. xxx. **E**leualti me et qsi su-
 pra ventu ponet allisisti me valide. boe.
Huc ptinu ludu ludum summa ifim
 et infima summis mutare gaudemus.
Scdro roe eiectionis. **N**am mare mortuo
 a se ad lit eicit. **S**ic mds eicit illos
 sunt mortui mundo. nec opera mund
 faciunt. j. coz. iij. **T**aqz purgamenta b-
 secli facti sum ois pipsima vsqz adhu.
 iob. xv. **Q**uia vero de mundo non est
 ppterea odit vos mundus. **V**iri enu-

spūales non solū eiiciunt d̄ mundo . sed enā p̄secutōnem patiunt̄ . io . xv Si me p̄secuti sunt ⁊ vos p̄sequent̄ . **Tercio** rōne deuoratōnis . In mari enī grandiores pisces deuorāt minores . Sic in mūdo potentes paruulos deuorant ⁊ affligunt . mat . xvij Tenens suffocabat eum Abac . i . Quare nō respicis sup̄ iniq̄ agētes et taces deuorante impio iustiores se et facis homines quasi pisces maris . **U**iuunt tamē sancti viri licet a tyrānis deuorent̄ sicut ionas in ventre ceti . ij . coz . vj . Quasi morientes ⁊ ecce uiuimus . **Q**uarto rōne terminatōis . mare enī terminū bz arenā que sterilē et grauis . bie . v . Qui posuit arenā t̄minū mari . Sic finis hui⁹ mūdi ē fructuositas cū onere peccatorū . ro . i . Quē fructū habuistis in illis in quib⁹ nūc erubescitis . Eccl . iij . Quid bz hō de vniuerso labore q̄ laborat sub sole . Nihil enī iuenit hō in morte nisi opa sua . siue bona . siue mala . apocal . xij . Opa enī il . sequūtur il . Et quia totus mund⁹ in maligno positus ē : nec opera bona facit . sicut spina non facit ficus vel uuas . ideo in fine nihil inuenit . nisi onus ⁊ penā peccatorū omni spe boī fraudatus . iob . vij . Consumpti sūt absqz vlla spe . Hui⁹ exemplū xp̄s recitat de diuite epulone . qui vnā guttā aque nō potuit habere . tormenta vero multa habebat . vt patet lu . xvj . **Q**uinto rōne multitudinis piculorū . Sūt . n . i . mari mirabilia ⁊ multiplicia picula . et de ventis ⁊ d̄piratis . ⁊ de scopulis . ⁊ sic de alijs . eccl . xliij . Qui nauigant in mari enarrant picula eius . Sic mund⁹ iste totus ē plenus periculis . ij . coz . ij . Periculis fluminū . periculis latronū periculis ex genere . periculis ex sal . fra . pi . ex gen . pi . in ci . pi . i . soli . pi . in ma . pi . in . ter . ber . Periculū probat transeuntū raritas ⁊ peuntū multitudō . Pauci valde transeunt p̄ hunc mū

dū illesi et multi periclitant̄ . aug⁹ . Ama seculū ⁊ absorbebit te . amatores suos vorare nouit non portare . **U**bi sunt gigantes ⁊ potētes a seculo viri famosi . nōne omnes cum multis periculis perierunt . **S**exto rōne monstruositatis . Nam in ipso mari mirabilia sunt monstra . Aliquādo inuentus est ibi piscis p̄ omnia sicut miles armatus in equo . sic mundus iste totus est plenus hominib⁹ monstruosis . Quidā enī habent faciem in pedib⁹ et pedes in capite vt omēs auari . Quidā habēt duas linguas i ore vt omēs adulatores ⁊ detractores . Pro . xvij . Verba bilinguis quasi simplicia . et ipa pueniunt vsqz ad interiora vētris . Quidā habēt gladios in labijs . vt omnes maledici . ps . Gladius sub labijs eorū . Quidā habent multa capita quia quot vicia regnant in homie . tot capita ⁊ dominos habet . Quia auaro dnatur auaricia . et luxurioso luxuria . ⁊ sic d̄ alijs zē . aug . **S**alus tot dnōrū seru⁹ ē : quot vicioz . **S**eptimo rōne imansionabilitatis . Non enī mare est locus ad manendū sed ad cito transeundū . Nullus eī intrat mare vt ibi maneat . sed vt cito transeat . Ita mund⁹ iste nō est locus ad manendū . hebr . xij . Non habemus hic manentē ciuitatē . sed futurā inquirim⁹ . Omēs enī in hoc mundo sum⁹ vt hospites ⁊ peregrini . qui festinare debemus et ad ciuitatē nostrā redire . aug . Nihil aliud est tempus presentis vite nisi cursus ad mortē . in quo nemo vel paululū stare vel tardius ire permittit̄ . sed omnes parimodo vrgemur . **O**ctauo rōne incertitudinis . Non enī in potestate hoīs existentis in mari est ire quo vult . sed ducitur a ventis frequent̄ quo non vult . nec ad portū intentum peruenit . sicut vult . Sic nō est in homine sed in spū sancto ducente vt ad portū salutis puei

at. ro. ix. Non est volentis neq; curren-
tis sed miserentis dei. Et propterea multum
orare demus ut deus vitam nostram diri-
gat in salutem. **tho. iij.** Omni tempore benedic-
deum. et pete ab eo ut vias tuas dirigat.
Nono ratione saporis. Est enim mare valde
amarum et tamen piscibus maris in eo nu-
tis valde sapit. Sic mens in rei veritate
valde amarus est: et tamen hominibus mun-
danis valde sapit: nec eius amaritudinem se-
ntiunt. imo magnam dulcedinem reputant. et
magnas delicias affluunt bonis mundi. **ioh.**
xxx. Esse sub sentibus delicias reputabant
propheta. **Beatum** dixerunt cui hec sunt. Et hoc ex
magna corruptione palati procedit. Habent
enim homines mundi palatum corruptum ut se-
bricitantes. Et ideo amarum videtur eis dulce
et dulce amarum. **aug.** Palato non sano
pena est panis qui sano est suavis. **Esa. v.**
Ne qui dicitis malum bonum et bonum ma-
lum. ponentes amarum in dulce: et dulce in
amarum. **Decimo** ratione voracitatis vel
insatiabilitatis. Nam mare omnia flumina
deuorat et nunquam redundat vel faciatur
aquis. **ecc. v.** Omnia flumina in mare
re. et mare non redundat. Sic mens omnia bo-
na terre consumit. et nunquam dicit sufficit.
Omne enim quod est in mundo aut est concupiscentia
aut concupiscentia oculorum. aut superbia vite. **1. ioh. ij.** Sed
concupiscentia carnis non faciat delicias.
nec concupiscentia oculorum diuitias. nec superbia
vite honoribus ergo mens nunquam faciatur
puer. **xxx.** Tria sunt insaturabilia. Infer-
nus. id est superbia vite. os vulue. id est concupiscentia
a carnis. et terra que nunquam satiatur aqua
id est concupiscentia oculorum diuitias. Et
sic patet de toto euangelio.

De epla Sermo XXIII

Nemine quicquam
debeat nisi ut inuicem diliga-
tis. **Ro. xij.** In hac epistola
docet apostolus. quomodo omnes et singuli debent se

habere ad inuicem secundum interiorum affectum
qui est caritas siue amor. Non enim suffi-
cit quod homines pacifice se habeant ad inui-
cem et signa dilectionis ostendant nisi assit
et bona voluntas et dilectio cordis. quia
dominus noster christus intuetur corda hominum et
non solum opera. **1. reg. xvi.** Homines videtur
que foris patent. deus autem intuetur cor.
Duo autem facit in hac epistola apostolus. Primo
ponit debitum generale in quo omnes ad inui-
cem obligamur. In principio epistolae. Secundo
ponit solutum speciale per quod omnia de-
bita exolvere probamur. ibi. Qui eum di-
ligit primum legem impleuit. **Primo**
ergo ponit debitum generale. in quo omnes
ad inuicem obligamur. Et hoc est. **Nemine**
quicquam debeatis. id est omnibus reddite debi-
ta et unicuique quod suum est soluite. siue hominem
siue tributum. Ita tamen quod non sitis debi-
tores alicui nisi in caritate et dilectione
in qua estis omnes debitores ad inuicem
quod unusquisque tenetur et debet alterum sicut
seipsum diligere. ergo in debito caritatis
omnes ad inuicem obligamur. semper enim red-
denda est caritas et semper debet. In cuius
figura ignis semper debebat in altari arde-
re. ut patet **leui. vi.** **puer. xxx.** Ignis scilicet ca-
ritas nunquam dicit sufficit. **ambro.** Nullum
tempus est in quo non sit caritas impeden-
da. nec cum reddere amittit. sed potius red-
dendo multiplicat. et quanto plus reddere
tantum magis auget. Que reddi non potest
nisi habeatur nec haberi nisi reddatur. **1. cor. au.**
Et sic patet primum. **Secundo** ponit solutum
speciale per quod omnia debita et mandata
soluere probamur. Et hoc est. Qui enim
diligit primum legem impleuit. Et circa hoc tria facit. Pri-
mo proponit intentum scilicet quod qui diligit pro-
ximum totam legem implet. Secundo probat ibi.
Nam non adulterabis. Terciocludit ibi
plenitudo ergo legis est dilectio. **Prius**
proponit intentum d. sic. Debetis inuicem di-
ligere. quod qui diligit primum legem adimpleuit.

Cuius rō est. **N**ā qui diligit proximum diligit deū. Non enī diligendus est proximus nisi in deo et ppter deum et ad deū. **S**i quis enī aliter diligeret proximum nō diligeret proximum sed aliqd proximi puta vicium eius vel diuicias ei. **E**x dilectione ergo dei causat dilectō proximi. **S**z ppter vnūqdqz tale et illud magis vt d. phūs. **E**rgo qui diligit proximum multo magis diligit deū. **S**z in his duobz mā datis vniuersa lex pendet et pphete. **E**rgo qui diligit primum oia implet et omnia debita soluit. **H**ic cadit exemplū cui dā sacerdotis de francia q̄ habebat optimū vinū de quo omē mane et sero bibebat. et dicebat q̄ soluebat sibi omnia debita qz anxias cogitatōnes debitoz faciebat eum obliuisci. **S**cdo probat intentū suū di. **N**ā nō adulterabis. **U**bi nota qz quedā sunt precepta affirmatiua. quedā negatiua tam ad deū qz ad proximum p̄tinentia. vt patet. **exo. xx.** **M**anifestū ē at̄ qz qui diligit deū et primum. implet precepta affirmatiua. que sunt d̄ hōre et reuerentia dei. et de bono primi qz vt d. gre. p̄batio dilectōnis exhibitō est opis. **i. io. ij.** **Q**ui habuerit substantiā huius mundi et vi. fra. s. ne. ha. et cla. vi. s. ab eo. q. c. d. ē in illo. **io. xij.** **S**i diligi. me mā. m. serua. **S**imilit qui diligit deū et primum cauet ab omni iniuria et nocumēto eoz sicut a p̄p̄rijs malis. qz primum vt seipm diligere debet. **S**ed omnia precepta negatiua ad hoc tendunt. vt hō nec cogitatōe nec locutione. nec ope primum vel deū offendat. et hoc est qd̄ dicit. **N**on adulterabis nō oc. n. fu. n. fal. te. di. zc. **E**t p̄pterea dilectio proximi malū non opatur. **I**tē p̄ dilectōnem proximi implētur precepta iuris naturalis que sunt. **Q**d tibi nō vis fieri alijs fecisse cauetō. **Q**uod tibi vis fieri alijs fecisse memēto. **mat. vij.** **Q**uecunqz vultis vt faciant vobis homines: ea

et v. fa. il. **N**am qui diligit primum debet sibi seruiciū impendit. et a nocumēto cauet. et idō tercō p̄cludit. d. **P**leni. ergo le. est. di. **Q**uia ē plenitudo legis nature. et legis mosaice. vt dictū est. et legis euāgelice. **iob. xv.** **H**oc est preceptū meū vt dili. inui. **E**t nota qz dilectō dī dī legis plenitudo tripliciter. **P**rimo qz mouet omēs vtutes ad implendum opa legis. **gal. v.** **F**ides p̄ dilectionē opatur. **E**t similit alie virtutes. **M**ouet etiā membra. **N**ā phūs di. qz bonū amatum mouet voluntatem: et voluntas ipsa mouet mēbra. **S**cdo qz p̄summat et perficit bona opa ab alijs virtutibz inchoata. **F**acit. n. in bono p̄seuerare. **i. thi. j.** **F**is precepti est caritas. **glo.** p̄summas et cōfirmas. **T**ercō qz opa aliaz virtutū plena et fructuosa reddit. qz sine ipa omīno sunt vacua et vana. **i. cor. xiii.** **S**i distri. oēs. **sa. m. in. ci. pau. et li. tra. cor. m. ita. vt ar caritatē. at̄ nō ha. nihil mihi p̄dest** **E**t sic patet scdm̄ p̄ncipale. **E**t iō circa dilectōez primi tria hodie videam̄ scz q̄re proximi sit diligendū. et quō sit diligendū. et que faciūt ad trabendū alios ad amorem suū. **C**irca p̄mū nota qz ppter sex debem̄ primum diligere. **M**o qz deus hoc mādauit i veteri et nouo te. **leui. xij.** **D**iliges amicū tuū vt̄ proximum tuum s̄m̄ aliā translationē sicut teipsum. **I**dē dī. **mat. xx. et luc. x.** **E**x quo patet qz sine dilectōe proximi nō p̄t esse salus cum sit maximū mandatorū. et obseruatō mādatoz sit necessaria ad salutem. **M**at. x. **S**i vis ad vi. ingre. serua mā. **i. io. ij.** **Q**ui non dili. ma in mo. **S**cdo. quia fraternitas nos p̄pellit. **O**mnes enī s̄m̄ corpus vnum patrem habem̄ adam et vnam matrem scz euam. **E**t s̄m̄ animas ab vno deo creati sumus. **M**alach. ij. **N**unquid non pater vnus est oim̄ nostrū. **N**unquid non deus vnus. creauit nos.

Quare ergo vnusquisq; despicit fratrem suum. Voluit deus vnicum hominem facere ex quo omnes prodirent vt omnes se diligere tanquam fratres. Non sic legit factum in angelis et animalibus brutis. **A**du tua ergo dilectio est debita; naturale. a qua nullus absoluitur quantumcumque vnus homo ab altero solvatur. Sed inter christiani nos est alia fraternitas preter hanc. scilicet spiritualis. de qua dicit augustinus. Omnes quidem fratres secundum quod homines sumus: quantum magis secundum quod christiani. Ad illud quod es homo vnus pater fuit adam. et vna mater eua. Ad illud vero quod christianus es vnus pater est deus et vna mater ecclesia. Hec fraternitas tanto melior est naturali fraternitate. quanto meliorem patrem habet deum et meliorem matrem ecclesiam. Ex quo patet quod christiani plus debent inuicem diligere quam extere nationes. **T**ercio quod exempla nos inducunt et maxime tria. Et primo nos inducit exemplum dei qui in tantum dilexit hominem quod vnicum filium suum constituit fieri hominem. et pro eo redimendo ad crucis patibulum destinavit. **E**phe. ij. Propter nimiam caritatem suam qua dilexit nos deus cum essemus mortui. peccatis conuiuificauit nos christo cuius gratia saluari estis. **S**ecundo nos inducit exemplum angelorum qui in tantum nos amant vt hominem donec viuit non derelinquant sed custodiunt dirigunt et illuminant. **h**eb. ij. **P**rimo Omnes sunt administratores spiritus propter eos qui hereditatem capiunt salutis. **T**ercio nos inducit exemplum animalium. quod vnusquisque diligit suum simile vt dicitur. **e**ccl. xij. **Q**uarto debemus proximum diligere quia dei et hominum placencia hoc persuadet. **S**uper omnia enim placet deo amor et concordia proximorum. **E**ccl. xxv. Diligere proximum sicut se. maius est omnibus olocaustis et sacrificiis. **H**ic cadit exemplum duarum illarum cognatarum que se-

terunt simul viginti annis et valde se dilexerunt et mutuo sibi obsequebantur. et nunquam verbum asperum inuicem habuerunt. **E**t cuidam heremite magne vite reuelatum est quod cum illis duabus cognatis mansionem in celo habiturus esset. **Q**uinto demus proximum diligere quod magni emolumentum et fructum attrahit et multorum est euasio. **Q**ui si quis diligit proximum deus diligit eum. et dat ei gratiam suam: et exaudit eum in petitionibus suis. et dat ei fortitudinem ad vincendum dyabolum et carnes: et mundum. et superandum aduersa: et tandem dat ei vitam eternam in qua manet in deo perfecte et deus in eo. **1. i. io. m.** Qui manet in caritate in deo manet et deus in eo. **Q**ui autem non diligit manet in morte. proquam sepatur a deo qui est beata vita animarum. vt dicit augustinus. **S**epatur etiam ab omnibus aliis virtutibus quod dilectio est forma omnium virtutum. sine forma autem potest nihil persistere. quod forma dat esse rei. **S**epatur etiam a merito passionis christi. et omnium sanctorum et ab omni omnibus que in ecclesia fiunt. **E**t tandem sepabitur a gloria et applicabitur tormentis. **matth. xxv.** **D**iscendite a me ma in ig. eter. **E**suri. et non de. m. manduca. **S**exto debemus proximum diligere. quod in dilectione proximi adimplemus omnia mandata dei. vt dictum est supra. et affirmatiua et negatiua. **E**t sic patet primum. **A** **B** **S**ecundo videmus quomodo proximum diligere debemus. **E**t dicendum quod dupliciter debemus diligere proximum scilicet sicut deus dilexit nos et sicut diligimus nos ipsos. **P**rimo debemus diligere proximum sicut deus dilexit nos. **1. io. xv.** **H**oc est preceptum meum vt diligam inui. sicut dil. vol. **D**ilexit autem et diligit nos tripliciter. scilicet vehementer. veraciter. et perseueranter. **S**ic et nos debemus inuicem diligere. **P**rimo dilexit nos vehementer. **C**uius vehementia amoris in quattuor apparet. **E**t

in eis dē uehementia nostri amoris ad p
 rimū sititer apparere dē. **Primo** uebe
 mētia amoris dei ad nos apparet in eo. q
 nō misit seruū suū vel angelū ad nos vi
 sitandū in infirmitate mortali et in carce
 re dyaboli detētos. s; filiū suū unigenitū
Joh. iij. Sic deus dilexit mundū ut fili. s.
 v. da. **Ber.** Domine qd est hō q memor
 es eius. **Nā** mittis ei filiū tuū. mittis spi
 ritū sanctū. et ne qd in curia celesti vacet
 in ei⁹ ministerium mittis angelos tuos.
Sic et nos dē in salutem primoz nos
 ipos exponere ad exhortandū et erudiē
 dum et obsequiū. **ij. cor. xij.** Ego libenter
 impendā et suppedar ipe p animab⁹ ve
 stris. **Item** cum essem liber ex omnibus
 omnū me seruū feci. ut omnes facerem
 saluos. **ij. cor. x.** Quidā abominatur pri
 mos infirmos et nec videre volūt. sed xpc
 tetigit leplum. d. **Uolo. mū.** **Matb. viij**
In cuius figura dr luce. x. Samaritan⁹
 iter faciens appinquauit sauciato: qui
 incidit in latrones et alligauit vulnera
 eius. quē sacerdos et leuita p rāsierant
 et despererant. **Secundo** uehementia
 amoris dei apparet. qz mittens filiū suū
 nobis nō aliquid vile ut modice valoris
 nobis misit sed misit nobis mel⁹ quod
 potest esse scz bonam vitā. **Johā. x.** Ego
 veni ut vitam habeant et abundantius
 habeant. **Vita** enī est finis omnū. **Nāz**
 mundani pro vita pingui et honorabili
 corporis omnia faciūt iuxta illud eccl. vi.
Omnis labor hominis in ore eius **Epi**
 rituales aut omnia faciunt p vita anie bo
 na ad laudē dei. **ij. cor. x.** Omnia ad laudē
 dei facite **Sic** et nos meliora nostra obe
 mus primis dare scz bonā volūtate cō
 passionē cordis. et amorē. suffragia ora
 tionū. et bona tpaia meliora et nō solū
 panē muid et vinū acidū **puer. xxij.** p b.
 mi. fili cor tuum **Sic** faciebat aposto. d.
ij. cor. x. Quis infirmatur et ego nō infir

mor. quis scan. et ego nō vr. sicut enī pa
 tet **genes. iij.** **Sacrificiū** abel deus reipe
 rit quia meliora obtulit. et ad sacrificiū
 cayn et ad munera eius nō respexit quia
 peiora obtulit. **Tertio** apparet uebe
 mētia amoris dei. quia nos puenit amā
 do. **Gratis** enī nos amauit et nō ex ozi
 bus nostris. **ij. ioh. iij.** **In** hoc appar. cari.
 dei in no. nō qli n. di. deū. sed quā ip. pri.
 di. n. **hiere. xxij.** **In** caritate. ppe. dil. te. iō
 attr. te mihi. **Sic** et nos nō lolū diligētes
 nos diligere dē. qd et hūc et pctōres
 faciūt sed etiā inimicos ut dr **matb. v.** **Et**
 debemus proximos preuenire amando
Tunc enim carbones caritatis sup eoz
 capita pgerimus. et ad amorē maxima i
 centiua prebem⁹. **Quarto** apparet ue
 hemētia amoris di qz d filio suo unigen
 to fecit hostiā pro peccato nostro delē
 do. ppter quam repropiciatus est et pla
 catus nobis deus **hebr. x.** **Una** enī ob
 latione. scz sui corporis psummauit san
 crificatos in sempiternum. **Caros** ergo
 deus nos habet. qz care nos emit scz pre
 cioso sanguine unigeniti sui. **ij. pet. i.** **Nō**
 auro vel argento redempti estis sed pci
 oso sanguine agni incōtaminati. **Sic** et
 nos debem⁹ de corpibus nostris hostiā
 deo facere. ipa in primoz obsequia cō
 sumendo. et morti li necesse est exponen
 do. **Ro. xij.** **Obsecro** vos p misericordi
 am dei. ut exhi. cor. ve. ho. vi. sanc. do pla
 centem. **ephe. v.** **Ambulate** in dilectione
 sicut et xpus dilexit vos. et tradi. semet p
 vo. obla. et host. deo. **Si** enim olim de⁹
 placabatur hostia mortua. multo magis
 nunc hostia viua. **Unde** de noe legitur
Gene. viij. qz deus odoratus est odorez
 sacrificij eius. **Et** ait **Nequaqz** ultra ma
 ledicam terre. propter homines. **Et** no
 ta qz de⁹ habuit p bono qz abraam volu
 it filium ysaac sacrificare deo. **Et** ait. **Qz**
 fecisti rem hanc nec peperisti unigenitio

tuo propter me benedicēs benedicā tibi et multiplicabo te. Et multo magis habet pro bono si homo seipsum sacrificat propter deum in obsequio proximorum. **S**ecundo nos amat christus veraciter. Diligere autem veraciter est quando diligimus personam propter bonum suum, et non propter quod modum nostrum qui vocatur amor honestus siue amicitie. Sic nos christus dilexit quia bonorum nostrorum non indiget. Sic et nos debemus proximum diligere propter seipsum et non propter sua, qualis est amor concupiscentie siue utilis, quando scilicet aliquem amamus quia est nobis utilis, vel quia ab eo bona speramus, qui non est verus amor. Talis est amor hominum mundi. Vera autem amicitia non est pensanda temporalibus modis sed gratuito amore portanda ut dicit seneca. Itaque veraciter tunc amamus, quando amamus personam in bonum virtutis eius et vicia detestamur nec personis descendimus ut vicis implicentur. Quod ut hic dicitur. Dilectio proximi malum non operatur. aug. Sic diligendi sunt homines ut eorum non diligantur errores. **T**ullius. Nulla est excusatio si amicitie causa peccaueris. **S**anciat lex amicitie ut ne rogemus res turpes, nec faciamus rogati. Sic et christus dilexit nos. Nam matri filiorum zebedei male roganti non descendit quia quis esset eius amicus, ut patet **math. xx**. **T**ercio amavit nos christus perseveranter. **ioh. xxi**. Cum dilexisset suum, qui erant in mundo, in se, de eos. Sic et nos debemus proximum diligere. **puer. xvi**. Omni tempore diligit qui amicus est. **Quidam diligunt solum tempore prosperitatis. Eccli. vi**. Est amicus socius in mente et non permanet in die necessitatis. **boe**. Quem feliciter fecit amicum, infortunium faciet inimicum. **S**ecundo debemus diligere proximum sicut nos ipsos. Quod sex modis exponitur. Primo diligere debemus proximum sicut nos ipsos, ut diligamus in proximo quod debemus diligere in nobis. In nobis autem debemus diligere naturam nostram: quae est

imago et similitudo dei, proprio sanguine filii dei redempta, et ideo valde caram eam debemus habere. Debemus etiam in nobis diligere gratiam et virtute scilicet bona opera et non vicia et peccata. Et hec eadem debemus diligere in proximo. **S**ecundo debemus diligere proximum sicut et nos, id est ex quo nos scilicet caritatis affectu et effectu et non ex concupiscentia carnis. Eodem modo proximum ex caritate diligere debemus, et non ex aliqua mala concupiscentia, vel ratione prae quia est socius in aliquo malo. **T**ercio debemus proximum diligere sicut nos, id est in quo nos scilicet in deo et non in mundo, id est puritate et non in prauitate. **Q**uarto debemus diligere proximum sicut nos, id est propter quod nos scilicet propter deum, et non propter aliquod modum temporale. **F**inis enim dilectionis nostrae et fructus debet esse ipse deus, ut ipse sit tota merces nostrae dilectionis. **gen. xv**. Ego et merces tua nimis. **Q**uinto debemus diligere proximum sicut nos, id est ad quod nos scilicet ad gratiam in presenti et gloriam in futuro. **N**ec nos nec proximum ad aliquam aliam finem diligere debemus, puta ad regnandum vel gaudendum: vel aliquid hominum. **ecc. xii**. Time deum et matrem eius, obsequium. **H**oc est enim omnis homo, id est hic est finis omnium hominum. **Q**uia ut dicitur aug. **D**eus fecit hominem ut deum cognosceret: cognoscendo amaret: amando possideret, et possidendo frueretur. **S**exto debemus proximum diligere sicut nos, id est quod nos scilicet super res temporales et corpus nostrum, proprium, scilicet infra deum. **P**lus enim debemus diligere salutem proximi: quam bona temporalia, et etiam plus quam corpus proprium. **E**t debemus pati esse si necesse esset, et corpus et bona nostra pro salute anime ponere: scilicet proximi. **Q**ui ergo sic diligit proximum profecto legem implevit, et malum non operatur. **E**t nota quod nomine proximi intelligit omnis homo ut dicitur aug. **T**ertio videamus quae faciunt ad attrahendum alios ad amorem suum.

Et dicendū q̄ sunt sc̄. **Primus** ē mode-
stia sermonū. **ecc. xx.** Sapiens in verbis
amabile se facit. gr̄e aut̄ fatuoz effundē-
tur. **Multū** enī loquētes sunt multum
displicibiles. q̄ multū effundunt. **puer.**
x. In multiloq̄o peccatū nō deerit. **Pro-**
pterea orauit dauid. d. **Donec** domie cu-
stodiā ori meo. **Scdm̄** est similitudo in
punctu. vt hō sciat se p̄formare boīs mo-
ribus alioz. et non sit singularis ī domo
ecc. xij. **Omē** aīal diligit sibi simile. **Ter-**
cū est virtus in opibus. **Virtuosi** enim
multū diligunt etiā a malis. et hoc q̄ sūt
boni. quia v̄tus est que bonū facit hēn-
tē et opus eius bonū reddit vt di. **phūs.**
Bonū aut̄ ē qd̄ omīa appetūt vt di. **idez**
phūs. **Tullius.** Nihil est virtute amabi-
lius. nihil quod magis alliciat ad diligē-
dū. **Unde** eos quos nunq̄ vidim⁹ dili-
gim⁹ virute. **Hiero.** **Et** quos ad p̄tēpla-
tōem sui roma nō traxit vnus hoīs. sc̄
tullij fama p̄duxit. **Unde** sup̄ omnia
hō qui vult diligi debet conari eē bon⁹.
Quartus est fidelitas in p̄missis **ecc.**
xxxij. **Si** est tibi seruus fidelis sit tibi q̄
si anima tua. **Omē** enī rar̄ car̄. **Et** q̄ fi-
delitas rara est. iō cara. **hiere. ix.** **Om̄is**
hō a primo suo se custodiat. et in oī frā-
tre suo nō hēat fidutiā. q̄ oīs vir sup̄lā-
tās sup̄lātabit. et om̄is frater fraudulē-
ter incedet. **Quintus** est mutua obse-
quia et beneficia. **Sapiēs.** **Hoc** tpe obse-
quia amicos et veritas odū parit. **Un-**
de iacob q̄ndo voluit sibi reconciliare
fratrē suū esau et amicū sibi facere. misit
ei munera. **di.** **Placabo** eū muneribus
que p̄cedūt. **gen. xxij.** **Multe** amicicie
recoiungunt et multe paces fiunt prop̄
munera. **prover. xvij.** **Donū** hoīs dila-
tat viam eius. et ante principes spaciuz
ei facit. **Sextū** est p̄uenire amando
aug. **Nulla** est maior ad amorē iuitatio
q̄ p̄uenire amādo. et nimis est durus

anim⁹. qui et si cū diligatur dilectōez no-
lit impende: saltē nolit rependere. **Et** iō
in obseq̄is et beneficijs p̄uenire dēm⁹
si cupim⁹ adamari. **Et** sic p̄ totū d̄ eplā.

Unica q̄rta d̄ euāgelio. **Sermo. XXIII**

Simile ē regnū
celoz homi qui sem. bo. se. in
agr. suo. **Matth. xij.** **Sicut** d.
greg. regnū celoz idcirco rebus terrenis
simile dicitur. vt ex his que animus no-
uit surgat ad incognita. q̄ten⁹ exēplo vi-
sibiliū ad inuisibilia se rapiat. **Et** iō x̄ps
venies sp̄ualē vitā et gloriaz nos docere
frequent̄ in pabolis loquebat̄. **Anim⁹** ei
hoīs assuetus t̄rens eleuat se difficileter
ad inuisibilia. **Et** p̄pterea multi p̄bi
errauerūt sensuz trāscendere nō valētes
Nam celestia corpa p̄mo mouentia et
omnia disponentia esse dixerūt. et ip̄a tā-
q̄ deos adorāda hoīs docuerūt. **X̄ps**
aut̄ aliaz causas assignat. vt sup̄ hoc euā-
gelū pat̄z quare in pabolis loquebat̄ vt
sc̄z hūiles et fideles qui in his q̄ sunt fidi
intellectum suum captiuent. credentes
simpliciter quod ecclesia docet. misteria
dei per fidei lumen cognoscant: et eis a
spiritu sancto reuelentur. **Superbi** autē
et infideles qui nolunt se subicere fidi di-
scipline excecēt: sui erroris recipientes
mercedem. **Unde** sup̄ hoc euāgelū di-
scipulis querentib⁹ q̄re in pabolis loq̄-
ret̄. respōdit domin⁹. **Vobis** datū ē no-
sce misteriaz dei. ceteris aut̄ in pabol' vt
vidētes nō videāt. et audiētes nō intel-
ligāt. **Et** ideo x̄ps q̄ndoq̄ in parabolis
loquebat̄. **In** hoc aut̄ euāgelio q̄daz pa-
bola p̄tinetur doctrinā p̄tines vald̄ ma-
gnā. **In** qua quidē pabola q̄nq̄ p̄ ordi-
nem declarant. **Primū** est diuine boni-
tatis affluentia. q̄ bonum semē semina-
uit. in principio euāgelij. **Secundū** est
humane salutis negligētia et dyabolice

fraudis opatio. qz dormierunt boines & dyabolus zizania seminavit ibi. **C**ū autē doz. ho. ve. inimi. **T**ercū est rectorice vel rectorie pontentie ignorantia. quia vñd zizania agri habent ignoratibi. **C**ū autē cre. ber. zc. **A**ccedētes aut ser. patrissam. dix. ei. **D**omine nōne bonuz semen seminaisti in agro tuo. vñde ergo habet zizania. **Q**uartum est diuine longanimitatis patientia. qz vtraqz vsqz ad messem crelcere mandauit dimitti ibi. **S**erui at dixerunt. **V**is imus & colligim⁹ ea. **Q**ui tum est magne equitatis iusticia. quia zizania et triticum fm vtriusqz decentiā recondi iussit ibi. **C**olligite pmū zizania et alligate ea fasciculos ad pburendum. zc. **P**rimo ergo ponitur diuine boitatis affluentia. qz seminavit bonum semen. **E**t hoc est. **S**imile est reg. ce. zc. id ē simile est negotiū ecclesie q̄ regnū celoz dī. vt **domica. xx.** post trinitatis dicitur. **U**el negotiū dei qui regnuz celorum dī ad ecclesiam simile est huic negotio seminantis quod fuit vel potuit esse. **N**on enī ppatio hic est persone ad psonam. s; negotij ad negotium. **E**t quia totum hoc presēs euangelium est in parabolis idō ē totum multice exponendum. **E**t q̄a cōtraria iuxta se posita magis elucescūt vt di. phūs. idō de bonitate seminantis & malicia supseminantis insimul prosequamur quāuis non eodem mēbro ponantur. **P**lora ergo circa pmū q̄ iste seminator scz de⁹ pater in sex agris bonum semen seminavit. **I**n quib⁹ omnibus preter sextuz dyabolus lolius vel zizania supseminavit. **E**cc. xxxij. **U**nū cōtra vnum. bonum contra maluz. **E**t nota qz zizania in singulari est feminini generis. & dclinatur bec zizania hui⁹ zizanie. **I**n plurali vero est neutri generis. nō bec zizania boruz zizantoruz. vñde ē nomen etheroclitū. **P**rimus ager est ce

lū empurēū in quo deus naturā angelicā seminavit que est optimū semē & omni u; pfectione ppleta. et nulla alia creatura lic ad dei bonitatē & pfectionem appropinquauit. **U**nde apls di. de xpo hebre. .ij. **V**idimus cum paulomin⁹ ab āgelis minoratū. **I**n hoc agro dyabolus superseminavit zizaniā scz lupbiā magnā quia deo eqpari voluit in eo q̄ bonitatem suā voluit a seipō habere. **E**sa. xij. **Q**ui dicebas in corde tuo. **I**n celū pscendā supra astra celi exaltabo lolium meū. sedebo i monte testamenti in lateribus aquilois & similis ero altissimo. **S**ecūs ager est paradus deliciarū. in quo deus seminavit bonū semē scz humanam naturā. ser maximis excellencijs dotatā. **N**am erat i mortalis vt posset non mori. **U**nde nec infirmitas aliqua eā occupasset. nec ignis vel aqua vel aeris intempies. vel aliqd aliud eā lesisset. nec dyabolus in eā irare potuisset. **E**rat dominans omni creature inferiori. **O**mnia enī inferiora sibi ad nutum obedissent. & terra & arbores ad votū fructificassent. **E**rat in se valde ordinata & nunq; caro domiata esset. erat plena scia. & sciaz sine labore i posterba buiss; **E**rat dō grā & accepta p vtutuz et donoz possessionē. & erat ad regnū sine labore & dolore viuēdo veta. **I**n b⁹ agro dyabol⁹ supseminavit zizania. s. iobiam. vanā glāz & gulā. **g**ene. ij. **N**eq; morie. s. e. s. di. s. zc. **T**ercius ager ē mūd⁹. in q̄ de⁹ seminauit multa bona semia. s. mltitudiez et diuersitatē creataz. in q̄ hō valde istu it suū creatorē ad pgnoscēdū & p psequi ad amādū. **N**ā i creataz pductōe pgnoscit di. oipotētia. **I**n creataz ordinatōe di sapia. **I**n creataz gubernatōe di puidētia. **E**t i ipaz ppetuatōe di pmanētia. qz effectus non est melior et durabilior sua causa. **I**n hoc agro dyabolus superseminavit zizania scilic; magnā discordiā

et magnam miseriam et magnam deceptioem. **H**ec enim tria in omnibus animalibus reperuntur et maxime in hominibus in quibus est maxima discordia et briga. Quilibet enim vult esse dominus et suam voluntatem facere. Et ideo iuuventes se expellunt et occidunt. **N**on enim pugnant pro iusticia et veritate sed pro habitu bonorum et appetitu diuiciarum. **Iac. iij.** **U**nde bella et lites in vobis. **n**one ex concupiscentiis vestris que militant in membris vestris litigatis et belligeratis. **I**tem in hominibus est magna deceptio. Quilibet enim nititur alium decipere et supplantare. **puer.** **O**mnis episcopus dicit malum est malum est. et cum recesserit glorietur. **hiere. ix.** **D**icit homo a primo suo se custodiat. et in omni fratre suo non habeat fiduciam. **mich. vii.** **A**b ea que dormit in sinu tuo. custodi claustra oris tui. quia filius peritumeliam facit patri. et filia insurgit aduersus matrem suam. **P**ropterea dicit apostolus ad eph. v. **U**idete quomodo cau. ab. **I**tem est in hominibus magna miseria. **C**um miseria enim nascimur. cum miseria viuimus. et cum miseria morimur. et in valle miserie habitamus. et ideo puer nascens incipit a ploratu sue calamitatis propheta. **N**ondum loquitur et statim prophetat. **ut di. aug. eph. v.** **R**edimete tempus quoniam dies mali sunt. **E**x quo ad paradysum lapsus est. et de paradiso expulsus omnes dies mali sunt et pleni miseria. **ut di. idem aug. Job. xij.** **H**omo nascitur de mu. bre. vi. t. reple. mul. mi. **Q**uartus ager est anima hominis in quo deus bonus semen seminavit scilicet suam similitudinem in essentia et potentia. et suam bonitatem in gratiis et virtutibus et spiritu sancti donis. **Esa. xi.** **R**equiescet super eum spiritus domini. spiritus sapientie et intellectus. spiritus scientie et pietatis. spiritus filii et fortitudinis. et replebit eum spiritus timoris domini. **I**n hoc agro dyabolus supereminavit pessimam zizaniam scilicet concupiscentiam malorum. **N**am anima instigata a carne mala concupiscit et illicita desiderat. **Gen. viij.** **S**ensus enim hominis et cogita-

tio humani cordis prius sunt in malum ab adolescentia sua. **I**tem rebellionem viri us inferiorum ad rationem. **Ro. viij.** **U**ideo aliam legem in membris meis. **repu. le. me. m.** **E**t inhabitatioem viciozum ut imago dei ipsa sit totaliter transformata. et sit imago cesaris et non dei. et que debuit domino dei esse. efficiatur habitaculum demonum. **Luc. xij.** **T**unc vadit et ad sept. al. spiritus nequam. et ingressus habitaculum. **Q**uintus ager est ecclesia militans. in qua deus seminavit bonum semen. scilicet ubi predicatioem ut homo de credendis et agendis instruat. per totorum remissionem. ut homo de manu dyaboli liberetur. corporis sui manducator ut homo in dei amore perseveret. et medicinam a sacramentorum ecclesie exhibitioem ut homo ab omni infirmitate sanetur. **E**t nota quod iste est ager acheldemach emptus sanguine iesu christi in sepulturam peregrinorum. id est sanctorum que se peregrinos reputant in hoc mundo. **heb. xi.** **C**onfidentes que hospites et peregrini sunt super terram. **S**epulcrum autem malorum est infernus. **Lu. xxi.** **A**postolus est dives et se. in infer. **E**t ideo patrimonium christi crucifixi vocat ecclesia. **I**n isto agro seminavit dyabolus pessimam zizaniam. id est hereticam prauitatem cum multis erroribus. **S**imoniacam malignitatem cum multis muneribus. **S**chismaticam diuisionem. cum multis seditioibus. **E**t malam temporalium administrationem cum multis tribulatioibus. **ij. machab. vi.** **N**am templum luxuria et comestatioibus erat plenum et scortatioem cum meretricibus. **A**ltare etiam plenum erat illicitis que legibus prohibebantur. **S**extus ager est beata virgo in quo deus seminavit verbum suum diuinum. et eternum cum plenitudine gratiarum et virtutum. **T**erra illa quondam inculta facta est ut ortus voluptatis. **H**ic est ager plenus: cuius fragrantiam deus pater sentiens benedixit ei. **H**ec est terra bona et optima que attulit fructus centesimum. sexagesimum et tricesimum.

quia et virgo: et nupta: et vidua fuit. In hoc agro dyabolus nunquam potuit aliquid malum seminare. **Can. ij.** Lota pulchra est ami. m. et ma. non est in te. Et sic patet quod deus vicit dyabolum in seminis propagatione quia bonum est potentius malo: nec dyabolus tantum abundat in malo quantum deus in bono. et sic patet primum. **¶** Secundo ponit humane salutis negligentiam. et dyabolice fraudis operationes. Sed opera dyaboli in precedenti membro sunt dicta in zizania rurum supereminatone. et ideo solum de humane salutis negligentia videamus. que in hominum dormitione notatur. **¶** Ubi nota quod mirabiliter est homo negligens circa salutem suam et nimis circa ipsam dormit. **¶** **E**t **¶** Sed propter quattuor dormire non debet. Primo quia est in fortissimo periculo constitutus. in quo habet cum diuersis pugnare. quia inimici eius non dormiunt sed demones. sed spiritus insidias machinantur. **Job. xxx.** Qui me comedunt non dormiunt. **1. pet. v.** Sob. est. et vi. quia aduersus vester dyabolus. tanquam le. ru. c. que. deu. cui. re. for. in sit. Et hoc est quod hic dicitur. **¶** Cum autem dormierint homines. id est quando tempus aptus esset ad tendendum laqueos. quod tunc est quando homines incaute se habent. nec de salute sua curant. tunc enim dormiunt. **¶** Obseruat enim tempus et locum et complexionem et modum. et oportunitatem ut melius possit homines capere. et tunc tendit laqueos et insidias patet ubique: ac etiam in medio tritici. id est inter ipsa bona. qui sub specie boni frequenter mala facit operari ut usurarius sub specie pietatis fenerator invidiosus ut maritet filias et nutat filias. ne mala arripiant via. **1. cor. xi.** **¶** Ipe. n. latbanas transfiguratur se in angelum lucis. **Gen. xxx.** scit enim dominus. quia quacunquam die prode ritur ex eo aperiet oculi vestri. q. d. Comedit te secure quia ex hoc sequetur bonum et non malum. Et hoc est quod hic dicitur. **¶** Et abiit. glo. i. abscondit se ut occultissimus. **¶** Et ideo nullo modo est dormiendum cum inimici nostri

non dormiant. **ps.** Ecce non dormi. ne dormi. q. c. **1. cor.** Cuius ratione assignat beatus. Quia non dormit neque dormiet qui impugnat israel. **gene. xxxj.** Fugiebat somnum ab oculis meis dixit iacob. **¶** Item in hoc periculo est perditio. quia caro que deberet animam adiuuare perdit eam. et nititur eam tradere in manus inimicorum. **gal. v.** Caro concupiscit aduersus spiritum. **¶** Stultus autem esset qui in castro fortiter oppugnato ubi sciret perditores esse obdormiret. **¶** Et stultior qui in gremio perditoris obdormiret. **¶** Exemplum samsonis qui obdormiuit in gremio dalide que tradidit eum in manus philistinorum inimicorum suorum qui ligauerunt et excocauerunt eum. et fecerunt eum molere ut iumentum. ut patet. **iudi. xvj.** **¶** Valida est caro quando autem homo dormit in sinu carnis. id est lasciuat eius voluptati et in eius amore letatur. et negligit eius desideria refrinare. tunc tondetur omnibus virtutibus et omnibus bonis et tradetur in manus demonum. que fasciunt ei oculos ne videat quod ducit: et mala que passurus est. sicut fasciat suspendedum et faciunt eum molere. id est peccato in peccatum circumire. **ps.** In circuitu impij ambulat. **¶** Qui ergo sic dormiunt confundentur hieze. **ij.** **¶** Dormiendum in consolatione nostra. **¶** Propterea dicit apostolus. **1. ad thes. v.** Non dormiamus sicut et ceteri: sed vigilemus et sobrii simus. **ephe. v.** Surge qui dormis: et exurge a mortuis. et illuminabit te christus. **¶** Secundo non debemus dormire. quia tempus vigilie est valde breue. et tempus quietis erit perpetuum. **Job. xij.** Breues dies hominum sunt. **1. cor. vij.** **¶** Hoc autem dico fratres tempus breue est. **¶** Reliquum est ut qui habent uxores tanquam non habentes sint. et qui fle. tanquam non fle. sint. et qui gau. tanquam non gau. et qui em. tanquam non pos. et qui vt. hoc mundum tanquam vtantur. **¶** Et quod est tota vita presens vnius hominis respectu eternitatis future. certe nihil. **psalms.** Quoniam mil. an. an. oc. t. ta. di. bester. que. p.

Et iō xps rephēdit petrū d. **Symō** doz-
mis nō po. vna hora. vigi. me. math. xxiij.

Tercō nō debem⁹ dormire: qz nō ē lo-
cus aptus: neqz tps dispositū dormitio-
ni. Locus nō ē aptus qz totus mūd⁹ est
plen⁹ fecib⁹ pctōz. i. iob. v. Totus mōs
in maligno positus ē. Plen⁹ pssuris tri-
bulatōnū. io. xvi. In mū. pssurā hēbitis.
in me autē pacē. Tēpus nō ē dispositū: qz
nox pcessit et auroza gracie itaz venit: vt
deinceps bonis opibus intendam⁹ ab-
iectis opib⁹ tenebrarū. ro. xxiij. Nox pre-
ces. dies at appin. Abici. ergo opa tene.
et indu. ar. lucis. sic vt in di. ho. ambulē⁹
ela. lx. Surge et illuminare hierusalem.
qz venit lux tua. **Quarto** nō debem⁹
dormire. qz semp in morte sum⁹. mat. xij.
Iā securis ad ra. ar. po. ē. **Adulta** picula
ipnos circūdant in quibus semp sum⁹
in morte. Propter qd cātam⁹. **Adedia**
vita in morte sumus. Et quis possz doz-
mire dum deberet sibi caput amputari.
et dato q nullū piclz imineret. tamē sero
mortis fortissime appinqt. et ianua celi
est apta et ianitor clamat: vt cito eamus
alias ianua claudet nobis. mat. xv. **Adedia**
nocte clamor factus est. ec. spō. ve. er.
ob. ei. et q pa. e. intr. cū e. ad nup. et clau. ē
ia. **Abuil.** vō ve. et re. v. d. **Onē** domine
api nobis. **At ille ait.** Amen dico vobis
nescio vos. **Auglataqz zc.** Et sic pz scdm
Tercō ponit rectorice potestatis igno-
rantia. **Ignorant** enī rectores et
plati vnde zizanie heresum nascantur i
populo. et hoc ppter tria. **Primo** quia
dormiūt et nō plderant pplm sibi pmiss-
sum. ad intrat et erit lup⁹ et nō ppendūt.
Contra qz puer. xxvii. **Diligentē** attēde
vultū pecoris tui. tuasqz greges pside-
ezech. ij. **Fili** hoīs speculatore dedit te fi-
liis israel ex ore meo et annuncabis eis
ex me. **Qd** si dicente me ad impiū morte
moxeris et tu nō annūciaberis ei sang-

nem eius de manu t. req. **Non** enī pside-
rant oues: nisi qndo debent tonderi. et
tunc plderant diligent dicētes cū filiis
beli sacerdotis. i. reg. ij. **Da** mihi carnes
vt coquā sacerdoti nūc dabis: alioquin
tollaz vi. **Secdo** qz nesciūt pside-
re et non solū nesciūt zizania heresum distin-
guere. sed nec fidē quā pstant: et d cui⁹
patrimonio viuūt agnoscūt. nisi sicut sim-
plices seculares. **Nec** articulos fidei di-
stinguere sciūt. **Esa. lxxij.** Speculatores
eius ceci omēs. **In eodē. xxij.** Erat sicut
ppls sic sacerdos. **Et iō** sunt merito repel-
lēdi. **Osee. iij.** Quia tu scientiā repulisti
repellā et ego te ne sacerdotio fungaris
mibi. **Periculosum** ē valde ignorātia
et negligentia prelatoz. **Quia** vt dicit mat.
xv. **Si** cecus ceco ducatū pstat abo. i. vo.
ca. **Sunt.** n. dnici gregis custodes a lupis
circūdati. **Sunt** nauis ecclesie naucleri.
inter fluctus mūdi eūtes. **Et** sunt dom⁹
dei ostiarij a tyrānis et hereticis obsessi.
Istis autē tribus generib⁹ hoīm ē valde
piculosuz dormire. **Unde** dauid custos
ppli di. di. **Si** de. som. oc. m. et pal. m. doz.
et req. te. m. puer. vi. **Festina** discurre et
suscita amicu tuū ne dormitēt palpebre
tue. **Tercō** qz nō sunt viri spūales. spūal-
enī dijudicat oīa vt di. apol. i. cor. ij. **Si**
spūalē viuēt scirent zizania cōsidera-
re. **Et** hoc est quod hic dicitur. **Cum** cre-
uisset herba et fructuz fecit. tunc appa. et
z. glosa. **Cum** homo spūalis esset cepent
tunc dijudicat omnia. **Nisi** enim ex cō-
patione virtutum vicia non cognoscū-
tur. sicut cecitas non cognoscitur nisi p-
visum. **Quādo** ergo hō crescit in sciētia
et virtute. tunc videt vicia aliorum. **Sicut**
enim palatū infectum nō pōt iudicare de
saporib⁹. sic hō vicōs⁹ d vicijs. **Cū** ergo
her. c. et f. f. tunc appa. z. za. i. cū viri catho-
lici ecclesiarum rectores creuissent i vita
et doctrina vt **Augusti.** **Hiero.** et ceteri

tunc apparuit et fuit agnitiū pestiferū do-
gma bereticoꝝ. ante autē nō cognoscebat
sicut zizā. nō cognoscit nisi ab expertis: dū
est parua in herba. **S**z xps vnde hoc cō-
tingit ostēdit. d. **I**nimic⁹ bō. zc. i. dyabolus
qui i dō dī inimic⁹ bō. qz p homines fidei
xpiane inimicos bec zizania beresum se-
minauit. vnde sicut bō malus dī dyabo-
lus. ita dyabolus dī bō malus. Non eī
dyabolus nisi p homines malos semia-
re zizania pōt. ¶ **U**bi nota q ex e-
bus nascit zizania vicioꝝ in anima hoīs
scz ex malicia inimici: qui iportune nos
temptat. z qui sagaciē spargit eā in terra
Et ex pinguedine terre qndo scz caro dī-
liciose nutritur. **I**n terra eī pingui z bu-
mida nimis crescunt male herbe. et stāt
vermes et rane. **E**t ex negligentia custo-
dis qui deberet claudere aditū inimico.
ne posset intrare. deberet corp⁹ macera-
re et desiccare. ne vicia pullularent ibi. z
deberet sarculo p fessioīs malas herbas
extirpare. **p**uer. xxiij. **P**er agz pigri boī
nis transiit. et ecce totū repleuerant viti-
ce. i. pcurtus carnalis pcurpiscētie. z ope-
ruerāt supficiem eius spine. i. solitudi-
nes diuiciaꝝ que spine dicunt. et mace-
ria lapidum destructa erat. i. omēs vir-
tutes dissipate. **H**ec est terra de qua dī-
gen. iij. **S**pinas z tribulos germiabit ti-
bi. **E**t heb. vi. **T**erra proferēs spinas z t-
ribulos reproba est. z maledictioni proxi-
ma cui⁹ psumptō in p busionē. ¶ **T**ria
Tria ergo debem⁹ facere ne zizania vici-
oꝝ in anima nostra regnet. scz claudere
aditū suggestionibus inimici. et macera-
re carnē. z eradicare zizania dum incipi-
unt pullulare. vnde poeta. **P**rincipijs
obsta. sero medicina parāt. **E**t nota q
optie p zizania vicia designant. **E**st enī
zizania ventosus bladus acutus z veneno-
sus faciens hoīez nimis dormire. **I**nqñ-
tum est acuta signat auaricia. **A**uarus

eī valde est acutus z subtilis ad decipien-
dū z torquendū. **p**s. **S**icut nouacula a-
cuta fecisti dolū. **S**icut eī nouacula acu-
ta radit pilos. ita q bō vix sentit sic vsu-
rarius dulci aufert totū. **I**nqñtum vero
est ventosa signat supbiā que eleuat ho-
minē ad ventū. supb⁹ enī nescit nauiga-
re nisi velis inflatis. **E**t fomentū supbie
est adulatio. p quā supbus eleuat. z ruit
z dissipat. **J**ob. xxx. **E**leuasti me et quasi
in ventū ponens elisisti me valdē. **e**sa. iij.
Popule meus q beatū te dicit. ipsi te d-
cipiunt. z viā gressuū tuoꝝ dissipant. **I**n-
qñtum autē est venenosa z reddit hoīem lo-
pitem. signat luxuriā. **C**oncupiscētia eī
carnis recte venenū est intrans p venas
ad cor auferens vitā anime. **p**uer. xxiij.
Et sicut regulus venena diffundet **U**bi
mulier dī dulce venenū. faciēs hoīez vt
sirena dormire. **A**d hec tria scz supbiaz
auaricia. luxuriā. omnia peccā reducunt.
vt dī. j. io. ij. **D**e qd ē in mūdo. aut ē con-
car. aut pcur. ocu. aut sup. vit. **E**t sic patet
terciū. ¶ **Q**uarto ponitur diuine cōm-
mitatis pacientia. qz viraqz ad messem
crescere dimitti mandauit. **D**um enim
serui dicerēt vis imus z colligimus ea.
respōdit non. **S**inite vtraqz crescere vl-
qz ad messem. **I**nordinatus fuit zel⁹ ser-
uorū. quia si ltatum qndo homo pecca-
tum habz euelleretur. pauca remanerēt
Iac. iij. **I**n multis quidez offendim⁹ om-
nes. vnde eodē zelo **i**acobū z **i**ohannem
dicentes. **D**ne vis vt dicamus vt descē-
dat ignis de celo. z psumat illos. sicut fe-
cit helyas. xps redarguit. d. **N**escitis c⁹
spūs sitis. **F**ili⁹ enī hoīs nō venit p dē ai-
mas sed saluare. **L**uc. iij. **E**x hoc vidē q
beretici nō sunt ab ecclesia precadendi. z
multomin⁹ materiali gladio feredi. **C**ō-
tra dicit glo **H**ieronī. super illud. pmo
Coz. v. **A**uferite malum a vobis. **E**t red-
dit causam. ¶ **N**escitis quia modicum

fermetū totā massā corūpit. **R**esponsio
Sunt quidā heretici notorij q̄ alios ve/
 lunt corūpere et ad malū trahere. et isti
 tanq̄ mēbra putrida ne alia mēbra corū/
 rumpāt sunt ab ecclesia precipiendi. **I**n q̄
 rū p̄cissione nō eradicat triticū s̄ pot̄ in
 eorū dimissione triticū pfundit et eradi/
 cat vel suffocat et sic intelligenda est au/
 toritas apli inducta. **A**lij vero sunt here/
 tici occulti q̄ alios nō inducūt ad malū
Et ideo debēt ab ecclesia vt hic d̄ tolera/
 ri. **E**t hoc p̄pter tria. **P**rimo q̄a
 forte conuertent. **U**nde **aug.** hic in glo.
 di. **H**ic dat̄ locus penitentie et monemur
 non cito āputare. q̄ q̄ bodie errat cras
 forte p̄uertet. et defendet veritatē. **S**i er/
 go mō eradicarent triticū qd̄ futuz erat
 eradicaret. **E**xemplū de **aug.** et **pau.** **S**e/
 cūdo q̄ tales nō bene discernūtur a fide/
 lib. **aug.** in glo. **S**icut inter loliiū et triti/
 cū q̄ diu herba est paz̄ distat. ita monet
 domi⁹ ne de ābiguo iudicem⁹. q̄ domi⁹
 in die iudicij non suspiciose. s̄ manifeste
 iudicabit vel damnabit. **T**ercō q̄ p̄ eos
 boni fr̄q̄nt̄ excitant̄ et p̄bant̄. **A**ug. i glo.
Necesse ē vt mali p̄mixti bonis sint. per
 q̄s exerceant̄. vel quoz̄ p̄patōe nitantur
 ad melius. q̄bus sublat̄is altitudo cari/
 tatis marcescit. qd̄ est triticum eradicare
Und. **i. cor. ij. dr.** **O**ptet hereses eē vt q̄
 p̄bati sunt manifesti fiant. **E**t sicut eccle/
 sia patit̄ occultos hereticos p̄pter tria.
 sic de⁹ onipotēs p̄ctores patit̄ p̄pter tria.
R **S**tati eibō q̄ndo peccat meretur
 supplicii eternale. q̄ p̄tra bonū eternuz
 peccauit. sicut homicida statī capit̄ et tra/
 dit̄ potestati morte plectend⁹. **S**z̄ d̄s ei⁹
 sententiā differt et p̄denatōez p̄pter tria.
Primo vt dei misericordia et benignitas
 in his q̄ penitet manifestent̄. **i. thi. ij.** **I**do
 misericordiā p̄secutus suz vt in me ostē/
 deret de⁹ oēm patiētiā ad informatōem
 e. qui credituri sunt illi in vitā etern. **E**x

magna enī benignitate d̄s peccatorē su/
 stinet vt q̄ndo peniteat et ad deū reuer/
 tat̄ humili. **ro. ij.** **I**gnoras q̄niā benigni/
 tas ad penitētiā te adducit. **esa. xxx.** p̄pte
 rea expectat nos deus. vt misereat̄ nr̄i.
Et nō solū expectat. sed tota die vt rede/
 at peccatorē hortat̄: porrigens ei manū
 vt surgat. **esa. i.** **C**onuertā manū meā ad
 te scz̄ ad te adiunādū si surgere vis. **hiere.**
ij. **T**u fornicata es cū amta orib⁹ multis
 tamē reuertere ad me et ego recipiam te
Et nō solū hortat̄ s̄ minat̄ penas et pro/
 mittit̄ p̄mia. **D**e p̄mo. **luce. xij.** **I**ta dico
 vobis nisi penitētiāz egeritis oēs simul
 p̄bitis. **p̄s.** **N**isi p̄uert̄li fu. **glā. i. vi. ar. te.**
et. pa. il. **E**t in eo **pa. va. mor. la. i. ar. eff.**
De sc̄do **math. ij.** **P**enitētiā agla p̄ro.
e. re. ce. **E**t q̄ multi sunt male nature ita
 q̄ v̄ba eis nihil p̄sunt. iō de⁹ impedit̄ ver/
 bera et flagella. **Q**uare enī deus tot fla/
 gellis et guerris et pestilēcijs nos affligit
 nisi vt p̄uertamur ad deū. **gre.** **M**ala q̄
 nos hic p̄munt ad deū ire p̄pellūt. **I**dez
Oculos quos culpa claudit pena apit̄
osee. vi. in tribulatōe sua mane p̄surgūt
 ad me. **E**t nota q̄ntū expectat multos sē/
 per ad hostium cordis pulsans. et nō ap/
 uunt ei. **apoc. ij.** **E**go sto ad ostiū et pul.
 si quis ap. **ml. introi. ad il. i. cum virtutib⁹**
 et sp̄ss̄ sancti donis. **S**ecundo vt dei
 iusticia in his que pereūt p̄probeat̄. et ex
 hoc dei prouidentia p̄pendatur. mul/
 ti enim ex hoc q̄ non vident malos pu/
 niri. non credunt mundum dei prouidē/
 tia gubernari. **B**oetus. **Q**uidāz questi/
 erunt. si deus est vnde mala. et si non est
 vnde bona. **N**am si deus non potest
 elicere de malis peccatorum penitenti/
 am et misericordiam. **E**licat iusticiam
 eos acriter puniendo: que inter opera
 dei et anime vtutes maxime relucet.
Nā ita bene stat latro i furcis sic miles i
 eq̄. et ita decēt p̄ctōr̄ recludit̄ i inferno sic

gēma recludit in anulo ad sui honores. et hoc est qđ dicit apls ad ro. ix. **D**icit ei scriptura pharaoni **Q**uoniam in hoc ipso excitavi te: ut ostendā in te virtutē meā. et annunciet nomen meū in vniuersa terra. **E**rgo cui vult miseretur. et quē vult indurat. **E**xo. vij. **E**go indurabo cor pharaonis. scz vt postea dure puniā eū. ergo in quibusdā peccatorib⁹ deus ostendit misericordiā suā eoz miserendo. et in quibusdā iusticiā eos acriter puniendo **R**o. ix. qđ si deus volens ostendere irā et notam facere potentiam suā sustinuit in multa patientia vasa ire apta in interitū. vt ostenderet diuicias glorie sue in vasa misericordie sue que preparauit in glam. quos et vocauit. **¶** **Q**uare. Certe qđ placet sibi. **I**bidem **I**n nō habz potestāte figulus luti ex eadē massa facere aliud quidē vas in hōrem: aliud in p̄uēliam. **T**ercio vt malicia peccatorū iusti p̄ patientiā purgent̄ perficiant̄ et coronent̄ vt dictuz ē de hereticis. **N**isi enī fuisset p̄secutō tyrannoz. nō essent martires p̄ patientiā coronati **E**t idō deus p̄misit tyrānos tyrannidē exercere. vt martires purgarent̄. et p̄ficerent̄. et coronarent̄. **E**t idō in malis dei omnipotētia ostendit̄ qui de malis eoz elicit tot bona. **E**t idō nō bene dixerūt illi. **S**i deus ē vnde mala. imo mala ostendūt deū oīno esse dū de malis eliciūtur bona. qđ solus deus potest facere. **E**t sic patet quartū. **¶** **Q**uīto ostendit̄ magne equitatis iusticia. qđ zizania et triticuz: s̄m vtriusqz decentiā recondi mādat. **N**ā in tpe messis. i. in finali iudicio in fine mundi. vel particulari iudicio. scz i morte vniuscui⁹ qz. dicz messoribus. i. angelis. qui ad hoc deputati sunt et p̄ quos deus sua iudicia exercet. et in bonos et in malos. **C**olligite primū zizania. i. peccatores hereticos et scismaticos qui messem dei conati sunt corrū-

pere et p̄burere et vastare. qui sunt vulpes **s**amsonis. qui habēt faces accensas in caudis ad p̄burendū messem xpianorū. qđ sicut zizania ex corruptōne aeris et ex terre malicia oriūtur. sic ipi ex corruptōne carnis sunt nati: et in corruptōne et malicia mentis nutriti **E**t de ipis ait. **L**igate ea fasciculos ad p̄burendum. vt q̄ fuerūt simul ligati in culpa. sint simul ligati in pena. scz auari cū auaris. luxuriosi cū luxuriosis. et sic de alijs. **E**t postea fiat de omnibus vn⁹ fascis magnus: et ad infernū p̄iciat̄ ad p̄petuū ignē **A**bi nota qđ duo videt̄ hic ponere circa reprobuz penam. i. separatōez a bonis et ordinatōez in penis. **P**rimo separatōez a bonis cui di. **C**olligite zizania. i. tollite eos d̄ medio bonoz. ne cū eis societatem habeāt neqz faciē dei videāt. **e**sa. xxvj. **s**ecūd. **lxx** **T**ollatur impius ne videat gloriā dei. que ē principalis et essentialis pena dānatorū sicut visio est tota merces. vt dī. **a**ug. **S**ecūdo ordinatōem in supplicijs ostendit. cū di. **E**t alligate ea fasciculos ad p̄burendum. **g**reg. **S**i nullus ordo in supplicijs seruand⁹ est. cur p̄burenda zizania in fasciculos ligant̄. **S**z nimirū fasciculos ad p̄burendū ligare ē bos q̄ eterno igni tradendi sunt pares paribus sociare. vt qđ similis culpa inq̄nat par etiā pena p̄stīgat. et sic videt̄ qđ sit ordo in inferno. **C**ōtra qđ dī. **i**ob. x. **A**bi nullus ordo. **z** **A**d qđ dicendū. qđ in inferno triplex ē ordo. **P**rimus est diuine iusticie. **a**ug. **P**ccatores in supplicijs ordinantur: vt nūq̄m sit dedecus culpe sine d̄core iusticie. **S**cđs ordo ē supplicioz. qđ nō omēs equaliter puniuntur. **d**eū. **x**xy. **P**ro mensura peccati erit et plagaz modus. **a**poc. **x**vij. **Q**uantū se glorificauit et in delicijs fuit tantū date illi tormentū et luctum. **T**ertius est ordo peccantuz. quia illi qui fuerunt similes in culpa. sociabunt̄ i pena

ut dictū est **Et** similit̄ q̄ntuz ad tria d̄r nō ibi esse ordo. Primo q̄ ibi elementa et cetera creature nō seruant ordinē et suā distinctōez. sed p̄mixta sunt omnia et sūt p̄fusa. p̄f. Ignis. grādo. nix. glaciēs. sp. pc. Et iō infern⁹ vocat̄ chaos. lu. xvi. Secūdo q̄ dānati nō seruat̄ ibi locum. Job. xxi. Ab aquis niuū transeūt ad calozē niuū. Res aut̄ tūc inordinata d̄r q̄ndo frequēter mutat locū. Tercō quia elementa ibi mutāt p̄prietates suas. Nā p̄prietas aque ē extinguerē ignez. sed ibi nō extinguet. Itē p̄prietas ignis ē lucere sed ibi non lucebit. p̄prietas aeris est recipe lumē. sed ibi nō recipiet. Sequit̄ Triticū aut̄ p̄gre. in hoz. me. i. electoz qui nō sunt ex corruptōe carnis. sicut zizania ex corruptōe aeris. s̄ ex deo nati sunt. et nō sūt nati p̄t̄ uētōez seminātis sicut zizania. s̄ s̄te secula a deo p̄destinati. qui ut triticū excocti sunt ad solē et desiccati ad ventū. ut corpa sua mortificaret̄. et fierēt acceptabilis hostia corā deo. sicut de tritico fit hostia salutaris. Ad q̄d hortatur apl̄s. Ro. xii. Obsecro vos p̄ misericordīā dei ut exhib. cor. ve. hos. vi. sanc. d. pla. **Et** nota q̄ optime p̄ triticū electi signant̄. Triticū enī tripliciter p̄siderare possum⁹. s̄m triplicē electoz statū. Primo possum⁹ triticū p̄siderare prout ē in agro in quo fert fructum. aliud centesimū. aliud sexagesimū. aliud tricesimū. et signat statum bonoz hoīm in mūdo existentū seu uiuentū quoz aliqui seruāt uirginitatē. aliqui uiuūt in p̄tinentia. aliqui i matrimonio. Secūdo possum⁹ ip̄m p̄siderare put est in area in qua tritura tur secermit̄ a paleis et ventilatur a puluere. Et signat statū religiosoz qui in claustro religionis frangunt uoluntatē suā p̄ obediētiā secerunt a palea ignita carnis cupiscētie p̄ p̄petuam p̄tinentiā. et ventilant̄ a puluere terrene cupidi-

tatis p̄ uolūtariā paupertatez. **Math. iij.** Cur⁹ ventilabz in manu sua et purgabit areā suā. Tercio possum⁹ ip̄m p̄siderare put est in horreo. ubi p̄seruat̄ ad nutriendum et delectandū. Et signat statum beatorū qui in mensa dei nutriunt̄ et delectantur. **Lu. Ego** dis. vo. sicut dis. mi. p̄ me reg. ut edatis et bi. sup mē. in. re. m. p̄s Inebriabunt̄ ab ubertate dom⁹ sue. Et sic patet de euangelio.

De eplā. Sermo. XXV.

Rouite uos sicut electi dei facti et dilecti. **col. iij.** Sicut solēt pueri q̄ndo de p̄bendunt̄ fructus alienos cape uestib⁹ denudari. et sic remanent valde p̄fusi sic p̄mi p̄ntes nostri q̄ndo pomū uetitum rapuerūt sunt ueste innocētie d̄nudati. Que sicut uestis coopiebat turpitudinē eoz. et ideo erant nudi. et non uerecūdabantur. Sicut uestis tenebat eos calidos. et ideo erāt nudi et nullū frigus patiebant̄. Sic uestis ualde ornabat eos q̄ sicut lilium inter spinas candore lumis uestiebat eos. et ideo nudi pulcerrimi apparebant. Sicut uestis ferrea ab omī leuiuo p̄seruabat eos. et ideo nudi ab aliq̄ nō ledebant̄. Et sicut uestis reuerendos exhibebat eos. Optime enī uestitos i reuerentia habem⁹. Et ideo sic nudi ab angelis et omnib⁹ creaturis i magna reuerentia habebant̄. Hac aut̄ ueste denudati remanserunt valde confusi. q̄ hec oīa p̄diderunt. et nos cum illis Statim enī erubuerunt et frigus et calozē senserunt et turpes nudi apparuerūt. Et oīa scā sūt eoz lesiua. Et āgeli eos denserunt d. Ecce adam quasi vnus ex nobis factus est Et sic d̄nudati et confusi eieci sunt d̄ paradiso. Hec omīa patent **gen. iij. lu. x.** Qui etiā dispoliauerunt eum et plagis ip̄sitis abierunt semiuuo relicto. Et sic p̄t̄

quod optimū sit hanc vestē habere et quod dā-
nosum ea carere. **H**ec autē vestis per duo
recupari potest scilicet per baptismū et penitenti-
as. **I**n baptismo enim hanc vestē homo recupe-
rat et induit. quia in ipso virtus christi operatur.
Gal. ij. Quicumque in christo iesu bapti-
zatus est. in christo induit. id est vestem christi. **E**t sicut vestis
inocentie supradicta quinquas efficit in pri-
mis penitentibus corporaliter. Ita in nobis ef-
ficat quinquas spiritualiter. **P**rimo ipsa operatur
mittit uindictam peccatorum. **puer. x.** Omnia delicta
operatur caritas. **i. pe. iij.** Caritas operatur misericordiam.
Secundo calore ignis spiritus sancti facit nos ca-
lidos de quo dicitur. **luc. xij.** Ignem ueni mittere
in terram. et quod uolo nisi ut accendatur. **can.**
viij. **A**que multe non poterunt extinguere
caritatem. **ro. viij.** Quis nos separabit a ca-
ritate. **q. d. nul.** **T**ercio ornat animam ualde
quia ipsa est uelut nuptialis que facit homi-
nem dignum nuptiis regis eterni. **E**t qui cum
quod eam non habet panosus et ribaldus repu-
tatur de nuptiis repellendus. **Mat. xxij.**
Quod huc. **intra non habet. ve. nup.** **Q**uarto
ab omni leuius hominem defendit. **i. petri. iij.**
Et quod est quod uobis noceat si boni emula-
tores fueritis. **I**mo quod plus est omnia leuius
facit cooperari in bonum. **Ro. viij.** **D**ilecti de-
omni cooperari in bonum. **Q**uinto facit hominem ual-
de reuerendum et dignum honore. quia facit
eum eterni regis filium. **i. io. iij.** **U**idete quales
caritas de. **no. d.** ut filij dei noiemur et simus.
Ad hanc preciosam uelut induendam
apostolus nos in hac epistola hortatur. **I**n qua quattuor
facit. **P**rimo nos hortatur et modum indu-
endi et causas assignat. ut hanc preciosam
uestem induamus. **I**n principio epistole. **S**ecundo
nos hortatur ut hanc uelut baltheo regio
constringamus. **i. ibi.** **S**uper omnia autem hec ca-
ritatem habentes quod est uinculum perfectioris. **T**er-
cio nos hortatur ut cum hac uelut in pace christi
et unitate ecclesie gaudeamus. **i. ibi.** **E**t par christi
exul. **in cor. uestris.** **Q**uarto nos hortatur
ut tamen de preciosa uelut grati existentes uer-

bū laudis et doctrine ad christi honorem abun-
danter in labijs habeamus. **i. ibi.** **G**ratia esto
te et uerbum christi habitet in uobis. **P**ri-
mo ergo nos hortatur: et modum induendi et
causam assignat ut preciosam uelut uirtutum
indueamus. **I**nduite uos. scilicet per baptismum si
baptizati non estis. uel per penitentiam si ba-
ptizati estis. quia hec uelut in baptismo do-
natur. et per penitentiam recuperatur. **I**n-
duite ergo uos. quia coram rege celesti nudi
apparere non debemus. **A**dā enim ualde erubu-
it coram domino nudus apparere et abscondit
se ut per gen. iij. **apoc. xviij.** **B**onus qui custo-
dit uelut sua ne nudus ambulet.
Alligit enim triplicem causam que
preciosam uelut uirtutum induere debemus.
ubi etiam innuit induendi modum. quia electi
dei sancti et dilecti. **E**lecti autem eterna ele-
ctione. **eph. i.** **E**legit nos ante mundi consti-
tutionem. **S**ancti uero sacramentorum perce-
ptione que uirtute christi hominem sanctificant
et iustificat. **i. cor. v.** **S**ed abluti estis sed
sanctificati estis. sed iustificati estis in do-
mine. **i. e. christi.** **S**ed dilecti sanguinis christi re-
demptione tanquam dilectis filiis exhibita.
apoc. i. **Q**ui dilexit nos et lauit nos a pec-
catis nostris in sanguine suo. **Q**uos ergo
elegit sanctificauit et redemit. **E**rgo hanc
uestem preciosam uirtutum induere debemus
quia electi et sanctificati et dilecti et sicut ele-
cti sancti et dilecti. **I**ta quia et causa et modus
inducendi in his uerbis innuit. **P**ri-
mo ergo dicitur induere. quia electi: scilicet ad
statum gratie in presenti et glorie in futuro. **A**d
celestem ergo habitacionem et quietum eternum
sumus electi et uocati. et ideo dicitur dignas
uestes induere. **I**lli enim qui ad aliquem sta-
tum et dignitatem eligunt induunt uestes ho-
norabiles. **i. cor. v.** **H**abitacionem celestem su-
perindui cupientes si tamen uestiti et non nu-
di inueniamur. **D**e ioseph legitur quod solus
quia debuit coram rege apparere. **prin. totus**
derunt et ueste mutata obtulerunt eum regi.

gen. xli. In aula regis assueri nullus debebat stare vestitus sacco. vt patz bester m. Sic in aula dei. et ideo ille nō habens vestē nuptiale expulsius ē de nuptijs: vt patet math. xxij. **S**ecōdo debem⁹ induere. qz sancti. i. m. di. p. sacramētoꝝ suscepti ones vt fiamus habitaculū dignū dei. ij. coz. vij. Vos estis templū dei viui. Camera enī magni dñi pulcris pānis ornatur. multo magis nos debem⁹ vestes virtutū pulcras induere. cū sim⁹ templū di. et spū sanct⁹ habitet in nobis. vt d. apol. j. coz. nj. j. mach. mj. **O** nauerūt faciē tēpli coronis aureis et scutul. ps. Sanctificauit. i. mūdauit et ornauit tabernaculū suū. alit. **T**ercō debemus induere. qz dilecti amici dei et cari. Care. n. nos emit et redemit. i. suo sanguine p̄cioso vt caros nos hēret. Cari at amici regē p̄cios⁹ vestibus induunt vt patet de ionatha. j. mach. xj. **U**bi dicit q̄anioch⁹ dedit ei potestātē esse in purpura: et habere fibulam auream ante pectus tanq̄ amico regis. Sic deus vult qz amici sui sint in purpura. que est vestis regalis. i. habeant caritātē in anima. que p purpurā sanguine conche rubricatā significat. et hēat fibulam aureā ante pectus. i. carnis p̄tinentiā. Fibula enī p̄stringit pectus: ne possit videri vlt̄āgi. p qd carnis p̄tinentia deligatur. **C**an. v. Dilcūs me⁹ cādido⁹ p carnis p̄tentiā. rubicūdo⁹ p caritatis ignē. it̄ vbera mea p̄morabit tanq̄ carus et dilectus amicus. Sicut iohēs euangelista recubuit supra pectus xp̄i. De quo ip̄e multū glatur. d. Hic ē discipul⁹ ille q̄ su. pec. dñi in ce. r. Et sic aīa dei debēt esse in corpore et in anima vestiti. puer. xxxj. **O**mnes domestici eius vestiti duplicib⁹. Cōsequenē euz di. **V**iscera misericordie benignitātē. zc. determinat gen⁹ vestimentoz. **I**sta enī vestis ē vestis virtutū et luminis et glie. quā induere dēim⁹. **E**sai. liij.

Induere vestimētis glie tue birlin ciuitas sancta. ro. xij. **I**nduimī do. ie. xp̄m. i. vtutes dñi nostri iesu xp̄i. **M**o **M**o nit aut apls hic septē virtutes ex quibus dēt vestis ista esse p̄texta tanq̄ ex mltis colorib⁹ puer. xxxj. **S**tragulatā vestez fecit sibi. i. variā bil. et pur in eius. **P**ri ma est misericordia cordis. et hoc ē. **V**iscera misericordie. i. in intimo cordis misericordiā hēte. i. cordis p̄passionē. vt miseris et afflictis p̄patiamini. **M**isericordia enī. i. miseris dans cor et huiusmodi gatur. mat. ix. **E**untes discite quid est. misericordiā volo et nō sacrificiū. **S**ecūda est beneficentia opis vt sicut homo p̄patitur primo in corde. ita benefaciat i ope. **P**rima est elemosina interior. scōda exterior. **E**t hoc ē. benignitātē sup. induite vt vestra misericordia p̄ benigna opa manifestetur. **H**ec aut beneficentia opis et elemosina exterior in duo diuidit. qz quod est elemosina corporalis et diuiditur in sex opa misericordie. q̄ in hoc versu p̄tinentur. **V**estio abo poto tego redimo visito condo. **A**lia est elemosina spūalis ad animā p̄tinentis. et p̄tinet sex alia opa misericordie que in hoc versu p̄tinent. **C**ōsule castiga solare remitte fer ora. **M**o **N**otandū aut qz ad misericordiā i effectū et affectu primo exhibendā. i. ad cōpassionē cordis et beneficentiā opis tria nos inducūt. **P**rimū ē colligātia mēbroꝝ. **Q**z vt di. apls ad eph. mj. **O**mnes vnū corpus sum⁹ in xp̄o. caput aut xp̄us. **C**ū aut patit vnū mēbrū p̄patunt omnia mēbra. **S**imilit̄ cū patitur vnus fidelis reliqui debēt ei p̄pati. ij. coz. xj. **Q**uis infirmatur et c. n. infir. q̄s scan. et ego n. v. **S**cōm est assimilatio capitis. quia i hoc ope xp̄o capiti nostro assimilamur. q̄ cōpatiens miseris nostris voluit fieri hō et eas experiri. vt ab ip̄is nos liberaret. **H**eb. mj. **N**ō hēm⁹ pontificē q̄ nō poss.

cōpa. infir. nostris. tēp. aut p oī. mat. mī.
Adilereoz sup turbā. qz iā tūduo sus. m.
 nec ha. qd mā. **A**dilereoz n. aduultere z li
 berauit eā. io. viij. **A**dulier vbi sunt q te
 accusauerūt. ne te p dē. zc. **C**ōpassus ē cha
 nanee et exaudiuit eā. Mat. xv. **M**u
 lier magna est fides t. zc. **C**ōpassus ē pe
 tro et respexit retro. Iu. xxij. **E**t puer sus
 d. resp. pe. **C**ōpassus ē matri z p mēda
 uit eā iohāni. Jo. ix. **E**cce mater tua. **C**ō
 passus ē magdalene z apparuit ei. ioh. xx.
Maria stabat ad monumētū foris plo
 rans. **C**ōpassus ē discipulis et venit ad
 eos. io. xx. **V**enit iesus z stetit in medio
 discipuloz suoz. **T**ercū est meritū retri
 butōis. **A**dultū ei in hoc ope meremur
 qd patet qz qd quid in hoc primo facim
 xpus reputat sibi factū. mathe. xxv. **Q**d
 vni ex mi. me. se. mī. se. **E**t iō multū mere
 mur. **C**ui rō est. **Q**z in misericordia dat
 hō primo qd quid habet scz cor interius
 z omia sua bona exterius. mathe. v. **B**ea
 ti mi. q. ipi mi. p se qn. **T**ercia virtus ex
 qua vestis ista debet esse p terta. ē hūili
 tas. vt in gracijs z bonis nobis datis et
 in bonis opibus q faciam nō supbiā.
 sed in humilitate mētis z corpis sp maē
 amus. luc. vij. **C**ū f. omia q pcep. sūt vo
 bis. dici. serui inui. sum. **E**t hoc est hu
 militatē. **R** **E**t nota q ad humilita
 tē seruandā tria nos inducunt. **P**ri
 mū est p dīcō nrā. **S**i enī p sideram⁹ iro
 itū et exitū nostrz. et quot miserijs subia
 cemus. habemus materiā magne humi
 litatis z nō supbiēdi. ecc. x. **Q**uid supbis
 ci. z ter. mich. vj. **H**umilatō t. in medio t.
Voluit deus ponere ventrē āte oculos
 vt hō posset respicere vnde deberet hūi
 liari. ber. **Q**uid supbis saccus stercoruz
 et cibus vermiū. memēto vnde veneris
 z erubescē vbi sis z ingemisce quo vadis
 et cōtremisce. **S**cdm ē exemplū crea
 toris et totius creature: **I**stas creator se

ipm humiliavit. for. ser. ac. z hūilē matē
 z humiles discipulos elegit. humile ius
 mentū equitavit. hūile obsequium exhi
 buit dū pedes discipuloz lauit. mathe. xj.
Discite a me qz mī. s. z h. zc. **S**iliter tota
 creatura hūilitatē obseruat dū mīsteria
 sua humilitē implet. z suo creatori obedit.
baruch. mī. **S**telle quoqz vocate sunt et
 dixerūt assum⁹ z luxerūt cū iocunditate
 ei qui fecit illos. **T**ercū ē magna pu
 nitō quā p supbia legimus fore factam.
 vt patz in demonibus z p mis pentibus.
 et in sennacherib z pbaraone. z in mul
 tis alijs. **E**t magnū meritū hūilitati red
 dendū. vt si nō terret suplicū. alluciat p
 mī. ioh. ij. **Q**ui hūiliatus fuerit. erit in
 glā. **H**ūilitas enī est mēsurā exultatōis
 et retributōis. quia quantum qis se hu
 miliat tantū remunerabit z exaltabitur
luc. xij. **Q**ui se h. ex. **Q**uarta virtus
 ex q dēt hec vestis esse p terta est mode
 stia opey et sermonū. vt in omib⁹ modū
 debitū teneam⁹. phil. ij. **M**odestia vrā
 nō. sit om. h. **E**t hoc ē modestiā. **S**
Dēm⁹ aut modestiā maxime circa tria
 obseruare. **P**rimo circa verba vt mode
 ste loquamur. ecc. xxvij. **V**erbis iuis fa
 cito staterā. z frenos ori tuo rectos. **I**n
 lingua ei maria imodestia z distpantia
 apparet. et iō maxime indiget freno. iac.
 ij. **O**mīs natura bestiaz z volucz z ser
 pentū z ceteroz domatur z domita sūt
 a natura humana. linguā aut nullus ho
 minū domare pōt. **I**nqētū enī malū ē ple
 na veneno mortifero. **P**ropterea peti
 uit dauid d. pone dnē custodiā ori meo.
Scdō debem⁹ obseruare modestiā
 circa tpalia z in acquirēdo z in vtendo.
Adulti enī se psumūt vt tpalia acqant
 mare z aridā pagrantes. z nullū finē po
 nunt ad acquisitionē eoz. **C**ontra quos
mathe. vj. **N**olite soli es. in cra. di. qd mā.
 aut qd bi. **Q**uerite primū regnū di z ius

sticiā eius. & hec om. adi. vo. **E**t multi es-
frenate bona acquisita psumūt. puerbi.
xxij. Vacantes potib⁹ & dantes limbo-
la psumēt. ecc. ij. **N**ec p̄hibui cor meuz
quin omi voluptate fruere. **T**ercio de-
bem⁹ modestiā habere circa scibilia. vt
ea que decent et expediūt nobis scire ve-
limus. ro. xij. **N**ō plus sapere q̄s oportet
sapere. s; sapere ad sobrietatē. **C**irca scibilia
aut maxima immodestia iuenit & mira-
biliter nociua. **Q**uidā enī totū tps suuz
expediunt in quibusdā scientiis nullius
utilitatis sp̄ discētes et nūq̄ ad sciētiā
veritatis pueniētes. vt d. ap̄ls. ij. ad cor
ij. **Q**uidā insistent toto posse quib⁹ dā
sciētiis lucratiuis & deceptiuis. **Q**uidā
attendunt spiritib⁹ erroꝝ & doctrinis de-
monioꝝ. vt d. ap̄ls. i. thi. iij. **Q**uidāz co-
nant scire que facultatē suā excedūt vt tu-
nitatē diuinaz psonaz & p̄destinatōem
hoim. **C**ontra q̄s ecc. ij. **A**ltiora tene q̄si-
eris. **E**t puer. xxv. **Q**ui scrutator ē maie-
statis opprimeat glā. **Q**uinta virtus ex
qua debet vestis esse p̄texta est paciētia
in aduersis vt patienter tolerem⁹ aduer-
sa. ij. cor. vij. **I**n omnibus exhi. nos. sicut di-
minis. in multa paciētia. **E**t hoc est paci-
entiā. **D**ebem⁹ aut in aduersis paciētiā
habere pp̄t̄a. **P**rimo quia pa-
ciētia dicitur hominē. **N**ā patiens de om-
ni malo lucrat. de quo alij pdunt. s. de cō-
tumelia de fame & d̄ siti frigore & calore.
math. xvij. **P**aciētiā habe in me. & om-
nia. reddā tibi. sc; duplicata. **I**pa enī est
saccus meritoꝝ. q̄ q̄nto plus extendit tā-
toplus implet. **P**aciētia sicut vsus ver-
beribus impinguat. et sicut salmandra
in igne t̄bulatōis viuit & sicut aurum in
igne d̄purat. impatienti vero sicut plum-
bū in igne psumit. **M**irabile ē de paciē-
tia. q̄ inimici sui soluiūt ei omnia debita
et dicit eam habentē. **S**ecundo q̄ paciē-
tia hoim martirē esse facit. grego. **S**ine

ferro & flamis martires esse possumus:
si paciētiā veraciter in aīa p̄seruamus
Mōne marcellus papa celebraē vt mar-
tir propter paciētiā quā habuit in custo-
dia aīaliū. cū tamē nō fuerit gladio inē-
empt⁹. iac. j. **P**aciētia op⁹ p̄fectū habz
Op⁹ p̄fectū ē martiriū. vnde vir pati-
ens d̄ multo maḡ miracula facere: sicut
martir. greg. **E**go virtutem paciētie si-
gnis & miraculis maiorē eē puto. **C**uius
rō est. q̄ martiriū gladii puo durat tēpe
s; martiriū paciētie q̄nd oq; durat. xx.
xxx. vel. xl. annis. **T**ercio q̄ paciētia in
prelio sp̄iali p̄tegit hoim ab omni ictu
et omīno necessaria est: si quis vult ille-
sus de prelio mundi exire. **H**eb. x. **P**ati-
entia nobis nec. ē. **S**exta virtus ex q̄
dēt hec vestis esse p̄texta ē supportatō pe-
nalitatū infirmitatū et defectuuz pximi.
Ro. xv. **D**ebem⁹ aut nos infirmiores i-
firmitates alioꝝ supportare **G**al. vi. **A**l.
al. on. por. & sic. adimple. le. xpi. **A**nusq; s;
q; habz multos defectus. **S**icut ergo q̄
vult in suis defectibus supportari. ita de-
bet alios supportare. mat. vij. **Q**uecūq;
vultis vt fa. vo. ho. & vo. fa. il. **X**p̄s enī q̄
nullū habuit defectū portauit patienter
graues mores hoiz p̄ xxxij. annos & q̄ti-
die deus graues mores nr̄os supportat
Septima virtus ex qua d̄z hec vestis
esse p̄texta est remissio offensaz. vt sc; re-
mittamus pximo offēsas culpabiles no-
bis illatas. relinquētes deo vindictā tā
q̄ iudici viuoz & mortuoz. ro. xij. **A**di-
bi vin. et ego reti. d. domi⁹. **S**icut xp̄us
p̄dēs in cruce omnes remisit offēsas
d. lu. xxij. **P**ater di. il. zc. **S**ic et nos de-
bem⁹ dimittere. **E**t hoc est quod di. **D**o-
nantes. i. p̄centes vobis ipsis. si q̄s aduer-
sus aliquē habet querelā. sicut & xp̄s do-
nauit vobis. sc; in baptismo & penitētia
omēs offēsas vestras. ita & vos dētis
alijs p̄cere. **E**t hoc est necessariū ad salu-

tē. **Alit** de^o nō remitterz nobis pctā nec
 exaudiret nos in aliquo. **mat. xvij.** Ser-
 ue neqz nōne oportuit te misereri cōfui-
 tui sicut z ego tui misertus suz. **ecc.** Reli-
 que primo tuo nocenti tibi z tūc tibi p-
 cāti peccata soluent. **Admirabile est.** Ho-
 mo hoī seruat irā et a deo qrit medela.
Cū tamē xps dicat **mat. vij.** Si nō dimise-
 ris hoībus peccata eoz nec pater ve. di.
 vo. pctā ve. **Et nota** q supportare defcūf
 aliozū z dimittere offensas sunt due cle-
 mosine spūales deo valde accepte z hoī-
 bus necessarie ad salutē. **Et sic** ptz p̄mūz
¶ **Secūdo** nos hortat apls vt hanc p̄cio-
 sam vestez baltheo regio scz caritate p̄ci-
 gamus. **Omēs** enī virtutes defluerent
 ad terrena nisi caritate stringerent i aīa
Caritas at vnit virtutes in aīa. et vnit
 hoīem deo z eccie. z p̄ seqns ē vinculu z
 p̄fectōis. et hoc ē qd̄ di. **Sup omia** autē
 bechabete caritatē tanqz baltheū omēs
 illas supradictas virtutes constringen-
 tem z ordinantes que vl̄ qd̄ ē vinculu z
 p̄fectōis z nō seruitutis. **ecc. vij.** Vincula
 illius alligatura salutaris. **Est etiā** vicu-
 lu z suauitatis. **mat. vij.** Jugū enī meuz su-
 aue est. z on. m. le. **Est etiā** viculū magne
 salutis z vtutis omia trabēs. **Omē** enīz
 volūtarie agens trahit ab amore rei. bo-
 nū enī amatū mouit opantes vt d. phūf
Hec traxit filiū dei d̄ celo ad iras z facit
 hoīem trahere ad celestia. **osee. xj.** In su-
 niculis adā trahā eos in vinculis carita-
 tis. **biere. xxxj.** In caritate p̄peua dilexi-
 te. iō attraxi te mi. **Et sic** ptz scdm̄. **Ter-
 cio** nos hortat apls vt cū veste hac i pa-
 ce xpi z vnitāte eccie exultem⁹. **Solēt. n.**
 mulieres bene indute z hōrate z i nobi-
 li societate existētes z pace multuz exul-
 tare. **Sic** et nos hac veste p̄ciosa indu-
 ti in pace xpi z vnitāte eccie viuētes mlt̄
 tū gaudere dēmus. **phi. iij.** Gaudete in
 do. sp̄ **Et hoc ē** qd̄ di. **Et pax xpi a xpo. s.**

data vel qual fuit in xpo. **io. xij.** **Pacez**
 relinq vo. pa. m. do vo. **Exultet** in cordi-
 bus vris. i. in cordib⁹ vestris existēs exul-
 tare vos facit. **phi. iij.** **Et pax xpi** q̄ exul-
 pat oēm sensuz custodiat corda vestra.
 z intelligentias vras. **In** qua. s. pace vo-
 cati estis in vno corpe. i. ad viuenduz in
 vno corpe qd̄ est eccia. qz i pace vocauit
 nos deus. **i. cor. x.** **Unuz** corpe⁹ multi su-
 m⁹. **Et iō** xps ingrediens in mundū pa-
 cē annunciari fecit. **lu. ij.** **In** ira pax ho-
 mibus. **Adēs** p̄ mundū pacē predicari
 fecit. **luc. x.** **In** quacūqz domū intraueri-
 tis p̄mū dicite pax huic domui. **Egre-
 diens** de mūdo pacē in testamētū legauit
io. xij. **Pacē** relinq vobis. **Surgens** a
 mortuis pacē nobis apportauit d. **Pax**
 vobis. **io. xj.** **Et sic** ptz terciū **¶** **Quarto**
 nos hortat apls vt d̄ tā p̄ciosa veste no-
 bis in xpi pace z eccleie vnitāte collata
 grati existam⁹. **Et hoc est.** **Grati** estore
 lcz de tāns gratijs. qz ingratitudo ē ven-
 tus vrens. liccans fontē pietatis: z rore
 misericordie z fontē grē vt di. **ber. Sap.**
Ingrati spes q̄ si glacies ybernalis pra-
 bescet. **Consequent** euz di. **Verbum xpi**
 ostendit in quo dēt esse gratitudo talis.
Et di. qd̄ dēt esse in duob⁹. **Primo** in di-
 stributōne talenti accepti a deo q̄ntum
 ad primū. et hoc ē. **Verbu z xpi** habitet i
 vobis. i. hic est modus ingratitudis. vt
 verbū xpi habitet in vobis. i. intellectus
 z obseruatō verbi xpi. z hoc abundanē
 vt solū in vobis habitet verbū xpi. s. in
 omni sapia sitis docentes z p̄monentes
 vosmetipsos. ita vt vnus doceat alterū
Sitis ergo docentes inscios verbū xpi
 z p̄monentes pigros vt seruēt verbum
 dei. **Et in** quibus debeāt seipos docere.
 ostēdit d. **In psalmis** q̄ de moribus agūt
 et in himnis qui de laude dei agūt. z cā-
 ticas spūalibus: que sunt de bono eīno.
ephe. v. **Loquētes** vobis in eīpis in himis

et canticis spūalib⁹. Secūdo dicitur esse ista g̃
tudo q̃ntu; ad ppriū pfectu; interioris
actus. Et hoc ē. **V**itis cantātes dñō ad
bonorē domini ⁊ hoc in cordib⁹ vestris
in gracia que data est vobis. i. in p̃sides
ratione beneficiorū dei que vobis p̃ gra
tia dei sunt collata. Et sic patet quartū.

Dominica septuagesime de euangelio

Sermo XXVI

Simile est regnū

celorū homī patrifamiliās: q̃
exiit p̃mo mane p̃ducere ope
rarios in vineā suā. **mat. xx.** In hac sa
cra domica septuagesime triplex simili
tudo p̃ponitur nobis sc̃ laborantiu; in
vineā. currentiū in stadio ⁊ pugnantiu;
in agone. **C**ui⁹ rō est. q̃ hac nocte re
colit ecclesia quō expulsus fuit adam d̃
pariso. et in hanc vallē miserie p̃iectus
In q̃ p̃stitutum est ei laborare currere ⁊
pugnare. **P**rimo mandatū est ei la
borare vt laborē manuū suarū māducet
gen. ij. **A**d aledicta ter. in ope tuo. In la
bore p̃medes ex ea. Et rursum In sudore
vultus tui. **ve. pa. t. iob. v.** Nō nascit ad
laborē. Laborādū ē ergo q̃ merces ē ma
gna ⁊ fructus gloriosus. **cap. ij.** Bono
rū laborū gloriosus ē fructus. **S**ecūdo
mandatū ē ei currere. vt p̃ velocē cursu;
brauiū ciuitatis sue qd̃ p̃didit. recupet.
i. coz. ij. Sic currite vt p̃p. Currendum
ē ergo q̃ brauiū curreti ⁊ nō stanti p̃fer
tur. **T**ercō mandatū est ei pugnare. vt
p̃ victoriā inimicorū ciuitatē suā reintret
iob. vij. **A**dilicia ē vi. bo. su. ter. **P**ugnā
dū est ergo q̃ solū vincētes coronantur
ij. thi. ij. Nemo coro. nisi q̃ le. cer. **D**e pri
mo agit in hoc euāgelio. **D**e duobus se
cūdis in eplā. **A**git enī in hoc euāgelio
de laborantib⁹ in vineā ecclesie ⁊ peni
tente. **I**n quo quidē euāgelio q̃nq; cō
tinent **P**rimo ibi sub quadā similitudie

diuine bonitatis magnitudo demōstra
tur ex oparioꝝ p̃ductōe. in p̃ncipio euā
gelij. **S**ecūdo humane pigritie oculū redar
guit i ociosorū redargutōe ibi. **Q**uid hic
lta. to. d. o. **T**ercō diuine retributōis ma
gnificencia declarat in denarioꝝ collati
one ibi. **C**ū at̃ sero factū esset dixit domi⁹
vinee. **V**o. op. ⁊ red. al. mer. **Q**uarto fra
terne felicitatis inuidencia subinfertur
in oparioꝝ murmuratōe. ibi. **E**t accipi
ētes murmurabāt aduer. patrefamiliās
Ad. no. vo. fe. zc. **Q**uinto p̃sumptōis
audacia reprimē et desp̃tōis delectio
sublenat in p̃bole adaptatōe ibi. **S**ic
erunt p̃mi nouissimi. ⁊ n. p. **A**dulti sunt
vocati pau. v. elec. **P**rimo ergo sub
quadā similitudine diuine boitatis ma
gnitudo demōstrat in oparioꝝ p̃ductō
ne. **E**t hoc ē qd̃ di. **S**ilē ē reg. celo. i. simile
est negociū ecclesie militantis huic ne
gocio qd̃ fuit vel esse potuit **A**rā plana ē
Et q̃ hec ē quedā similitudo. idō ē eius mi
stica expositō requirenda. **I**ste ergo pat̃
families ē deus pater: cuius celū ⁊ terra
vna dom⁹ ē vt hic di. **C**ris. qui habz tres
families. sc̃ āgelos ⁊ sanctos in celo. q̃
letant. homines in mūdo qui p̃liat. vn
de ⁊ ecclesia militans vocat. ⁊ demones
⁊ dānatos in inferno qui tormentantur
Iste deus pater plātauit vineā ⁊ opari
os p̃duxit vt fideliter laborātes in ea ad
celestē familiā transferant felicitatis eter
ne denariū recepturi. **U**bi nota q̃ p̃ hāc
vineā duo significari possunt que p̃goue
cum hac similitudine currunt. **P**rimo
p̃ hanc vineam ecclesia militans signi
ficat. **esa. v.** **V**inea dñi exercitū domus
israel ē. gre. **I**ste pater families ē p̃ditor
noster qui hz vineā vniuersalē ecclesiaz
que ē ab abel vsq; ad vltimū electū. qui
in fine m̃di nascitur⁹ ē. q̃ q̃t sanctos p̃u
lit q̃si tot palmites misit. **H**ic pater exit
ad colēdā vineā mane hora sexta nona

et vndecima. et oparios pducit. qz a mū
 di hui⁹ initio vsqz ad finē ad erudiēduz
 fidliū plebē predicatorēs mittere nō de
 silit. **Hui⁹ vinee xps est vitis. et omēs fi
 deles palmites. io. xv. Ego sum vitis et
 vos palmites. ¶** **¶** Propt̄ q̄ttuor
 aut ecclesia militans p vineā designatur
¶ Primo rōne apparētie. et hoc q̄ttuor ad
 locū et q̄ntū ad tps. Quantū ad locū. nā
 vinea iuxta terrā turpissima apparet. s; i
 frondib⁹. et in alto pulcherrima ē. Sic sā
 cta ecclesia hic in terra turpissima appa
 ret. qz ceci et claudi et rugose vetule cum
 multis miserijs sunt in ea. **lu. x. Paupe
 res et debi. ce. et clau. intro. buc. Supius
 aut in celo est pulcherrima. qz omēs sunt
 reges et regine et sancti. i. petr. ij. Regale
 sacerdotiū gens scā ips̄is acq̄sitōis. Silr
 quātū ad tps. Nā tpe hiemali vinea to
 ta apparet turpis et dissoluta. et nlla pui
 dētia gubernata. In vere at et estate ap
 paret tota pulcra et ordinata. Silr eccia
 in tpe p̄sentis hiemis. i. aduersitatis to
 ta videt̄ turpis et dissoluta: et nulla pui
 dētia gubernata. qz in ea exaltant mali.
 et boni deprimunt. **biere. xij. Quare via
 impioꝝ p̄perat̄. bene ē oibus qui iūque
 agunt. In futuro at tpe eius pulchritudo
 et ordo apparebit. i. iob. nj. Carissimi filij
 dei sumus. s; nondū apparuit qd eramus
 cū aut apparuerit filijs ei erim⁹. phil. nj.
 Reformabit corp⁹ humilitatis nostre.
 p̄figuratiū cor. cla. sue. ¶** **¶** Secūdo p vi
 neā eccia designatur rōe existētie. qz to
 ta virtus vitis et bonitas in vuis apparz
 et nō in frōdibus. Sic tota virtus eccle
 sie ē in opibus caritatis: et non in folijs
 verboꝝ et vestimētis quū et religionū.
**math. vij. Nō oīs hō q̄ di. mi. do. do. in.
 reg. ce. s; q̄ f. vo. pa. m. Jac. ij. Ostēdas mi
 hi fidē tuā ex opibus tuis. Unde illa fi
 culnea q̄ nō hēbat nisi folia. maledicta ē
 a xpo. vt patet math. xxi. Quidā in eccia****

dei habēt solū verba et nō facta. Quidā
 nec verba nec facta. s; solū vestes sancti
 tatis. q̄ sunt āputādi et in ignē mittendi.
**io. xv. Omne palmitē in me nō ferentes
 fructuz tol. e. Ille ergo est verus palmes
 istius vinee: q̄ndo in ea vne respōdent
 frōdibus et frondes vuis. i. facta verbis
 et habitui. et vba et hūus factis. Osee. x.
 Vitis frondosa israel et fructus adeq̄
 est ei. ¶** **¶** Tercō p vinea; eccia designat̄:
 rōne p̄cedentie. qz sicut vitis p̄cila ad
 nullū op⁹ est apta nisi ad ignē. sic palmi
 tes ecclesie. i. fideles si p peccatiū a xpo p
 cident̄ nihil valēt vltra nisi ad ignē ifer
 ni p̄ciant̄. **ezech. xv. Fili hominis qd de li
 gno vitis ex omib⁹ lignis nemoꝝ nun
 qd tollet de ea lignū vt fiat opus. Quasi
 dicat nō. Unde subdit. Etā cū essz inte
 grz nō erat aptū ad op⁹. Unde sicut pal
 mites duz herent vni oibus lignis sunt
 meliores. et p̄cisa a vite viliores. sic fide
 les eccie dū xpo adberēt p fidei stabilita
 tē oibus alijs natōib⁹ sunt meliores et di
 gniores. et p̄cisi p peccata mortalia peio
 res. **ecc. ix. Melior ē canis viuus leone
 mortuo. mat. v. Si sal euauerit ad ni
 hilū valz vltra. nisi vt mittat̄ foras et cō
 culcet̄ ab hoibus. ¶** **¶** Quarto p vineam
 eccia designat̄ rōne putatōis et coligan
 tie. qz sicut vinea deuastat̄ nisi putet̄ et li
 get̄ et vnt̄ in labrustas et ascendunt sup
 eā vepres. sic eccia di nisi purget̄ a vicij
 et tyrānis et ab hereticis. q̄ exterminant
 eā deuastat̄ et p̄sumit̄ et ascēdit sup eā
 vepres. i. hereles et peccata. **esa. v. Hunc
 ostēdā vobis qd faciā vinee mee. Et sub
 dit. Nō putabit̄ et nō fodiet̄ et ascēdent
 sup eā vepres et spine. et iō optz eā pur
 gari. **lu. nj. Cui⁹ vtilabz in manu sua et
 purgabit̄ arcā suā. De hac vinea domi
 n⁹ mltū p̄grit̄. qz cū ita diligēter plātaue
 rit eā. nā vt. d. ber. bec vinea ē plātata in
 manu dei redēpta sanguie xpi. irrigata******

vbo veritatis dei. ppa gata grā z vtu-
 bus. et fecū data spū sancti donis. tamē
 oēs vuas magnas asportat dyabolus
 et ipē nō nisi racemos colligere p̄t. mich.
vij. Fact⁹ suz sicut q̄ colligit racemos in
 autūno vindemie. **I**sta vinea est figu-
 rata p vineā quā noe plātauit. et bibens
 vinū eius inebriatus ē et nudatus in ta-
 bernaculo suo. vt p̄ gen. ix. Fili⁹ enī dei
 amore istius vinee iebriat⁹ ē. et sicut ebrī-
 us in cruce nudat⁹. **A**d istā vineā misit
 domir⁹ euiditores et custodes hora. i. si-
 ue mane qd̄ fuit ab ada z vsqz noe. q̄ fue-
 rūt abel et enoch et multi alij. **S**imiliter
 hora. iij. que fuit a noe vsqz ad abraā z
 fuerunt noe et tres filij eius et iob z ml-
 ti alij. **S**itr̄ hora. vi. q̄ fuit ab abraā vsqz
 ad moisen. qui fuerūt abraā z. xij. patar-
 che. **S**imilit̄ hora. ix. q̄ fuit a moyse vsqz
 ad xp̄m. qui fuerunt moyses et oēs pro-
 phete. **S**itr̄ hora. xj. q̄ est a xp̄o vsqz ad
 finē mūdi. qui fuerūt apli z discipuli cri-
 sti et oēs p̄dicatores in nouo testamēto
 q̄ mercedē plenā receperūt. z p̄mo dena-
 riū dei effigiatū in carne humana. s. cha-
 stū qui est imago dei. ipi cognouerunt z
 receperūt. iob. xvij. Et ipi cognouerunt
 et crediderunt vere qz tu me misisti. Et
 ideo xp̄s dixit eis. Beati oculi q̄ vi. q̄ vo.
vi. lu. x. Latroni etiā de cruce qui in hac
 vltima etate venit p̄mo dictum est qm̄
 omnibus alijs p̄oribus. Hodie mec. er.
in pad. luc. xxij. Et nota qm̄ multū repre-
 bendunt qui hac vltima etate: in q̄ nos
 sumus ecclesiaz dei p̄ verā fide z opa bo-
 na non ingrediuntur. Et hoc p̄pter tā.
¶ **P**rimo qz magna virtus emanat
 a passione xp̄i ad intrandū et p̄sistendū
 et laborandū in vinea. lu. vij. **V**irt⁹ de il-
 lo exibat. Et idō apls di. Quia possum in
eo qui me z. Jo. xvj. **C**onfide qz ego vi-
 ci mundū. **¶** **S**ecdo qz intrātes hanc vi-
 neaz modicū laborāt et statiz remunerā-

tur. **A**ntiqui patres p̄ multū tps scilicet p̄
 octingentos aut sexcētos annos labora-
 uerūt. et tarde remunerati sunt. scz ī mor-
 te xp̄i. qui mortuus est. xj. hora. i. vltima
 etate mundi. **S**ed mō modicū laborare
 oportet et statim quiescunt recipientes
 denariū felicitatis eterne. ecc. ij. **H**odi-
 cū laboraui z inueni mihi multaz requi-
 em. **¶** **T**ercio qz via est illuminata z ab-
 breuiata. **N**ā oli p̄pter magnaz guerraz
 via que ducit ad celū ibat p̄ infernum et
 tenebras et faciebat magnū circuitum.
 modo vadit et ducit ad celū recto rami-
 te. math. iij. **A**denitētiāz agi. appi. ei. re. c.
¶ **N**ota etiā qz hanc vineaz dñi q̄ttu-
 or deualtant et ipugnāt. **P**rimo vsutia
 hereticorū q̄ falsa expositione scripture z
 pestifero dogmate ecclesiaz totaz corrupē-
 re nitunt. Can. ij. **C**apite nobis vulpes p̄
 uulas que vineaz nostrā demoliunt. **T**a-
 les enī dēnt occidi. sunt enī membra pu-
 trida totū corpus eccleie corrupentia.
Secdo p̄ssura tyrannorū. ps. **E**xtermina-
 uit eas ap̄ d̄ silua. **I**sti ap̄i frequēt eccle-
 siā ad solitudinē reduxerunt. vt d. aug.
Et nisi fuisset manu dei retēta oīno pul-
 set. **¶** **T**ercio superbia prelatoz qui q̄ti-
 die p̄ malū exēplū. vineā istaz. scz ecclesiam
 deualtāt. biere. xij. **P**astores multi de-
 moliti sūt vineā meā. **I**sta supbia ex ma-
 gnis diuicijs q̄ in eccleia dei sunt causat.
Valde enī dilatātū ē p̄rimonū crucifi-
 xi et vtinā ad salutē et nō ad p̄niciem.
¶ **Q**uarto abundantia peccatoz. **M**ande-
 iezabel peccatrix vineaz naboth dissipa-
 uit. vt p̄t. ij. reg. xxi. **T**ot enī mala ī eccle-
 sia dei. tā in clericis qm̄ in laycis abun-
 dant qz non vidēt iā vinea esse dñi s; dy-
 aboli. **E**t remota fide magis videtur vi-
 nea dñi plebs saracenoꝝ qz xp̄ianoꝝ
 et intantū abundant in ea mala qz vide-
 tur domir⁹ ipam nō custodire. s; eā tota
 liter reliquisse. osee. iij. **H**omicidū furtus

adulteriū mendaciū inundaueūt. ⁊ sanguis sanguinē tetigit. **S**ecūdo p̄ hāc vineā penitētia designat. Et iō hoc sacro tpe qđ vocat̄ septuagesima ecclesia hoc euangeliū legit in q̄ cantica laudis omittit: iste deū laudam⁹. alta. glā in excelsis. et lamēta penitentie incipit assumere d. **C**ircū. me. ge. mor. zc. Et tres magnos peccatores hodie legit scz dauid in p̄ncipio misse. qui peccauit pctō luxurie. **P**aulū in eplā qui peccauit peccato supbie. Et math. in euangelio. q̄ peccauit pctō auaricie. ad que tā peccata oīa pctā reducūt. vt nullus quātūcūqz pctōz. vel in q̄cunqz genere pctōz diffidat ad penitentiā accede. **D**esignat etiā penitētia p vineā p̄pter q̄tuor. s. rōne mansionis. rōne resecatōis ⁊ ligatōis. rōne plātatiōis et rōne letificatōis. **P**rimo p vineā designat penitētia rōne mansionis. qz sicut vinea nō facit fructū nisi palmites māserint in vite. ita penitētia nō facit fructū nisi p̄fidē ⁊ caritatē penitētes māserint in xpo. **iō. xv.** Sicut palmes nō p̄t facere fructū nisi māserint in vite. sic ⁊ vos nisi ī me māseritis. Et iō multi saracenoz ⁊ iudeoz et herencoz aspere viuunt ⁊ penitentiā agūt. ⁊ qz nō sūt xpo īcti p̄fidē nō fructificāt. Et multi xpianoz faciunt sibi penitentiā suā. et qz nō sūt xpo p caritatē p̄uncti denariū nō merent. **S**ecūdo rōne resecatōis et ligatōis. qz nisi vinea putet ⁊ liget ⁊ fodiat. dissipat ⁊ v̄t̄ in labrustas. Sic oportet q̄ penitens vicia resecet p purā p̄fessionē. ⁊ abiciat sup̄flua p elemosiaz largitiōē. ⁊ ligetur ad paxillū crucis p̄cipius virtutis inhabitatōem. **gal. ij.** Christo p̄fixus sum cruci. Quia de cruce exit mirabilis virt⁹ ad penitentiā agendā. omnia amara dulcorans. Qđ figurat⁹ fuit in ligno qđ domin⁹ in aq̄s marath mitti iussit. vt patz **ero. xv.** Itē oportet q̄ fodiat. qđ penitēs

facit dū euellit ab anima virulētia ⁊ malarū cogitatōnū. vt dum remouet a se terrena desideria ⁊ stat sequestratus ab omni p̄sortō malo. qz cum sancto sanct⁹ eris. vt di. ps. **T**ercō rōne plantatiōis qz vinea plantata in latere mōtis ī paucitate terre melius vinū facit q̄s plātata in planicie in terra pingui. Sic penitētia debz fieri ī mōte p̄tēplatiōis ⁊ spūs paup̄tate ⁊ nō ī mōdo lutozo ⁊ abūdātia t̄palū. In cui⁹ exēplūz xps actur⁹ penitentiā desertū intrauit. **Q**uarto rōne letificatōis. qz sicut de vinea exprimitur succus scz vinū qđ letificat deū et homines. sic de penitētia. **lu. xv.** Gaudiū ē in ce. **su. v. pe. pe. ag.** **S**ed ad hanc vineā scz penitentiāz deus q̄sdā mittit mane. i. hora. i. hoīs vel etate que vocatur puericia que durat vsqz ad. xv. annū. qā sicut sol māe nō ē clar⁹. s. vaporib⁹ circumdat⁹ ⁊ pui valoris. sic etas pueril. In hac hora vel etate misit iohēm baptistam nicolaū ⁊ beatū dniciū ⁊ multos alios. qā cunabulis ceperūt agere penitentiā q̄bus deus p̄misit vitā eternā. **puer. vii.** Qui mane vigilauerit ad me inueniet me. Itē q̄sdā mittit hora. **ij.** q̄ vocat̄ adolecētia. q̄ durat a. xv. āno vsqz ad. xxx. ānū. qā sic sol hac hora sp̄ascēdit sic hō. In hac etate vel hora misit iohēm euāgelistā. saciū petrū. sanctū paulū. sanc. fr̄aciscū. ⁊ alios multos. Itē q̄sdā mittit hora. **vi.** q̄ vocatur iuuent⁹. q̄ durat a. xxx. āno vsqz ad. xlv. quia sicut sol hac hora videt̄ figi ⁊ stare. sic hō in hac hora. i. etate figit ⁊ solidat. In hac hora v̄letate misit beatū petz. ⁊ beatū arseniū romanū. qui fuit magnū miles et multos alios. **I**tem quosdā mittit hora. **ix.** que vocatur senect⁹. que durat. a. xlv. anno vsqz ad sexagesimum quia sicut sol hac hora semper descendit. sic homo hac etate incipit deficere. et vires ipi⁹ et sensus debilitantur. In

hac hora misit illum latronem de quo fertur
 dum semel vidisset capillos suos canos di-
 xit. **Hec** etas non est latrocinia exercendi. sed
 penitentiam agendi. **Et** conuersus magna
 penitentiam egit. **Sic** homo prudens spiritus dei sta-
 tum suum considerare. ecc. xvj. **Oculi** stultorum
 in funibus terre. sapiens autem oculi in capi-
 te suo. **Multis** spiritus querunt noua de mundo
 et vana et non considerant canicie et rugas su-
 as. **Ite** quodam mittit hora. xj. scilicet vespere
 que vocatur senium. que durat a sexagesimo an-
 no usque ad mortem. **Et** sicut sol tunc omnino
 incipit deficere. et nullius calor esse. sic
 ista etas. **Et** hec etas vltima hora vocatur
 siue in senes siue in iuvenes. **In** hac hora
 etate veniunt omnes illi qui vere penitent
 et conuertuntur in morte. **Et** nota quod frequen-
 ter accidit quod hac nouissima hora veni-
 unt. prius remunerantur et denarium felici-
 tatis perpetue recipiunt. quam illi qui in .i. hora
 etate penitentiam agere ceperunt. **Prius**. n.
 remuneratus est latro de cruce quam petrus
 vel iohannes qui frequenter accidit quod illi qui tar-
 dius veniunt feruentius operantur et plus in mo-
 dico tempore merentur quam alii in multo. quod deus
 non perlat quantum. sed ex quanto affectu. **Unde**
 illa vidua que misit duo era minuta in gaso
 philanum plus omnibus misit ut christus dixit
Gen. **Faciatur** illud quod in itinere fieri solent
 ut qui tardius exierunt velocitate recopen-
 sant moram. **Et** nota quod sunt reprehensibiles
 qui saltem in hac hora penitentiam non assumunt
 quod penam et seruitutem merentur eternam. **In**
 figura mandatum fuit in lege deut. xv. quod ser-
 uo qui .vij. anno. i. vij. etate nolebat egredi
 seruitutem debet subula perforari auris. et
 sic in eternum permanebat seruus. **Ite** valde
 reprehendendi sunt qui usque ad horam vesperti-
 nam differunt vineam penitentiae intrare. quod in
 illa etate non possunt penitentiam agere et volunt
 quod illa etas portet onera totius vite. **Hic**
 cadit exemplum illius militis qui ibat in sar-
 dia. ad seruendum iudici arboree cum quibus

equis quorum quattuor vendidit pisis et pecuniam
 viuendo voluptuose consumpsit. pro ea su-
 per quantum posuit totam sarcinam. et de lup ipse
 ascendit qui potest ferre non sustinet crepus-
 cit in plano portus. **Tales** solum feces vo-
 lunt dare deo. et totum vinum bibunt. **Hic** cadit
 exemplum de illo filio qui bebat vegetes vini. et
 patri pluries de vino petenti noluit dare
 nisi vltimo de fece. **In** qualibet ergo etate
 deus per suam misericordiam quando die multa
 milia ad vineam penitentiae mittit. ut nullus
 in aliquo desperet etate. **Et** ideo omnes in quacun-
 que etate debemus vineam penitentiae intrare.
Et sic patet primum. **Secundo** humane pigri-
 tate oculum redarguit cum dicit. **Quid** hic statis
 tota die ociosi. i. toto tempore vite vestre pre-
 sentis. que respectu alterius vite vna dies
 est. imo minus quam vnum momentum. quod tempus ita
 modicum et parum processus est nobis ad labo-
 randum. ut laborare non recusemus. **Ubi** no-
 ta quod per totum officium et in epistola et in euangelio
 monemur oculum fugere. et labori bonorum
 operum intendere. **Ad** quod faciendum indu-
 cimus ex octo. **Primum** est natu-
 ra. quod ad hoc nascimur. ut laboremus. **Job.**
v. **Homo** nascitur ad laborem. **Et** in statu
 innocentie homo laborasset. **gen. ij.** **Tulit** enim
 deus hominem et posuit eum in paradysum vo-
 luptatis ut operaretur et custodiret illum.
Quamuis in statu illo ille labor non erat
 homini penosus. sed delectabilis. **Propter** peccatum
 autem datus est homini in penam. **gene. ij.** **In** sudore
 vultus. **et** in pane. **et** in sudore. **Et** secundum est creatura. **Omnis**
 enim creatura laborat et non ociosa quod dum
 voluntur vita presentis. **Na** de angelis dicit
 apostolus. **heb. j.** **Omnis** sunt administrato-
 rij spiritus in ministerium missi. **De** celo ve-
 ro luna sole et stellis patet ad oculum. quod quoti-
 die mouentur et pagunt officium sibi iniun-
 ctum. **Omnia** etiam mouentur elemen-
 ta. ac etiam terra licet non locali. sed alte-
 rationis motu. **Omnia** etiam animalia
 cum labore victum sibi vendicant. **puer. b. vj.**

Vade ad formicā opiger ⁊ p̄. vi. eius.
 Unde de apibus d̄r. q̄ nō patiunt̄ ocio/
 laz in p̄gregatōe viuere. **Tercū** est lo/
 cus. **Nō** sum⁹ enī in loco illo: tanq̄z i lo/
 co quietis. s; laboris. Est enī mūdus iste
 q̄da3 camp⁹ laboris. vbi agricole labo/
 rant. ⁊ tirones p̄bant. **miche. ij.** **Surgite**
 abite q̄: nō hēns hic requiem. **io. xvi.** In
 mōdo p̄ssurā hēbins. **Quartū** ē tēpus
 q̄ totū tps p̄sens p̄cessus ē ad laborād:
 et bene opandū ⁊ merēdu3. **gal. vi.** **Du3**
 tps habemus opemur bonū ad omēs.
Eccl. ix. Quodcūq; p̄t man⁹ tua facere
 instant opare. **Gen.** **Dia** aliena sunt tā
 tū tps nost̄r ē. **Turpis** aut̄ ē iactura q̄ p̄
 tps negligentā fit. q̄ irrecupabilis est.
Quintū est rōis ordo. **Hic** est enī rō/
 nis ordo in tota creatura. vt qui vult q̄
 escere p̄mo laboret. q̄ oīs creatura mo/
 do laborat et postea q̄escit boīe quiescē/
 te. Et iō omīs creatura pturit ⁊ ingemi/
 scit vsq; ad huc. quietē boīs expectās. vt
 d̄r. **ro. viij.** Et de deo etiā d̄r. q̄ sex diebus
 opatus ē. die septima req̄cuit. **Genes. ij.**
 Unde lucifer qui p̄r⁹ voluit sedere q̄m
 ministrare d̄. sedebo in monte testamēti
 in latere aquilonis. **esa. xij.** **picus** ē de
 celo ⁊ labori penoso ⁊ infructuoso est in
 p̄petuū deputatus. **Similit̄** hoīes qui
 illū imitantur ⁊ p̄uertūt ordinē dei. vt p̄
 us velit sedere q̄z ministrare vel labora
 re p̄iciunt̄ ad laborē inutile ⁊ penosum
 p̄s. **Laborabit** in etnum ⁊ viuet adhuc i
 finē. **Sextū** ē exēplum xp̄i qui fact⁹ ē
 homo. ⁊ in laborib⁹ multis: a iuuentute
 sua fuit vt daret nobis exemplū laborā
 di. **p̄s.** **Daup** sum ego: ⁊ in laboribus a
 iuuentute mea. **Qui** etiā ad laborandū
 nos inuitat. **d.** **Ite** ⁊ vos in vineā meam
 et q̄d iustū fuerit dabo vobis. Et iō ne
 mo p̄t dicere. nemo nos p̄duxit. **io. xv**
Si nō venisset ⁊ eis locutus fuisset pec/
 catū non haberēt. **Nūc** aut̄ excusatōem

nō hēnt. **Septimū** ē modic⁹ labor: et
 magnū premiū. q̄z qlibz denariū accipit.
 ber. **Labor** me⁹ vix ē vni⁹ boīe: ⁊ si āpl⁹
 est nō sentō p̄ amore. **j. coz. ij.** **Qd̄** ocul⁹
 nō vi. n. au. au. n. l. coz. bo. asc. q̄p. d. di. se.
Octauū ē multoz maloz fuga. q̄z q̄ ocl/
 us sectat̄ in multa mala incidit. **Prover.**
xxj. **Desideria** occidūt pigrū **Holuerūt**
 enī q̄c̄q; man⁹ eius opari tota die p̄cupi
 scit ⁊ desiderat. **ecc. xxxij.** **Adulā** malici
 a3 docuit ociositas. **ezech. xvi.** **Hec** fuit i
 iqtas zodomē sororis tue saturitas pais
 ⁊ vini et ocii. **Sz** quō pctōres dicuntur
 ociari cum ip̄i dicāt in inferno. **Lassati** su
 m⁹ in via iniqtatis. **sap. vi.** **Et** dicendū
 q̄ ip̄i multū laborāt et euiscerāt se ⁊ plu
 mūt vt aranea et circueūt mare: ⁊ aridā
 hie. **ix.** **At** unq̄ agerēt laborauerūt **Sz**
 p̄ tātō labor eoz d̄r ocii. q̄ frustra ē **Qz**
 licet hō p̄ ocii nihil p̄sequitur. ita ip̄i ex la
 bore eoz nihil boni p̄sequunt̄. **sap. v.** q̄d
 nobis p̄fuit supbia et diuiciāz iactātia
 q̄d p̄tulit nobis. **Et** sic p̄t scdm. **Terc**
 cio diuine retributōis magnificētia decla
 rat̄ i denarij collatōe q̄ fuit excedēs mer
 ces sup merita singuloz: tā q̄ venerūt d̄
 mane sicut q̄ venerūt d̄ sero. **ro. viij.** **Nō**
 sūt p̄di. **pal. b.** tps ad futāz glo. q̄ r. i. no.
Et hoc ē q̄d ait. **Cuz** at sero factū esset. **z.**
Ubi nota q̄ duplex ē sero. s. generale oī/
 uz. q̄d ē finis mūdi. ⁊ p̄ticulare vni⁹ an⁹
 q̄z q̄d ē mors. **In** vtroq; at sero domin⁹
 seruis suis mercedē reddet. q̄z i p̄ticula/
 ri retribuet mercedē q̄ntū ad aimā. in vni
 uersali q̄ntū ad corp⁹. q̄z in illo sero vni/
 uersali erim⁹ beati in corpe et aīa. **Do**
 mi⁹ vinee ē d̄s pater qui vineā sc̄te ecc̄ie
 plātauit. **esa.** **Vinea** elcā mea ego te plā
 tau. **Adiche. xx.** **Hom** o erat pater fami
 lias qui plātauit vineas **Procurator**
 dei patris et istius vinee est cb̄ist⁹ s̄m
 q̄ homo cui pater omnia dedit in ma/
 nus **Matth. xj.** **Omnia** mihi tradita sūt

a patre meo. Ipse ergo habet et punire: et remunerare viuos et mortuos. **Act. x.** qui constitutus est a deo iudex viuos et mortuos. Est ergo christus noster iudex ut dictum est quod nos iudicabit. Ipse est noster procurator quod omnia nobis procurauit. **Ro. viij.** Quomodo cum illo bono non dicitur. Ipse est noster aduocatus quod causam nostram suscepit: et se pro nobis deum interpellat. **1. io. j.** Aduocatum habemus apud patrem iesum christum iustum: et ipse est pro peccatis nostris. Ipse nostre mercedis est retributor ut hic patet. **1. iob. x.** Ego vitam eternam do eis. Dat ergo oibus seruis suis denarium: id est seipsum qui est denarius dei patris et beata vita animarum ut dicitur. **Aug. Genes. xv.** Ego merces tua magna nimis. **¶** Significatur ergo felicitas eterna per denarium triplici ratione. Primo ratione imaginis. Nam in denario qui olim dicebatur denarius erat imago regis. Felicitas autem humana est et deitas humanitas. Christus enim qui est imago dei patris et deus humanatus est beatitudo nostra. Nam cognoscere eum est in quantum deus est in quantum homo est vita eterna. **1. io. xvij.** Hec est vita eterna ut agate se. unde et quod mihi iesus christus. Est ergo christus denarius patris in quo ipse habendo et videndo consistit beatitudo nostra quam quomuis omnibus deus tamen vnus alio clarius videbit: et perfectius possidebit secundum differentiam meritorum. Sic omnes stelle illuminantur a sole sed vna magis illuminat. alia. **1. cor. xv.** Stella differt a stella in claritate sic et resurrectio mortuorum. Corpus autem magis erit clarum ex maiori gloria anime. Unde differentia claritatis corporum ex differentia glorie animarum causabitur. ita quod in ipsa claritate maiori corporum cognoscent maiorem gloriam animarum. Et sic vna erit gloria omnium. et de eisdem scilicet de euasione mali et de adeptione boni. Et quantum ad omnia hec erunt pares. Et hoc est quod hic dicitur. Pares illos nobis fecit. Sed illam gloriam non omnes equaliter participabunt ut dictum est. **¶** Secundo ratione

valoris. Denarius enim dicitur a decem quia olim decem puulos valebat. Vita autem eterna pro obseruatione decem preceptorum datur. **Mathe. xix.** Si vis ad vitam ingredi serua mandata. Ipsa ergo obseruatio decem preceptorum gratia informata valet denarium regni celestis. Quia ut dicit augustinus. Regnum celorum tantum valet quantum habes. Homo autem gratia dei adiutus seruat precepta. ergo regnum dei meretur. **¶** Tercio ratione literarum. Sunt enim litere in denario exprimentes nomen regis per quas scientia designatur. sic et in denario vite beate erit scientia omnium rerum. quia in ipso deo cognoscimus deum et omnia alia. **1. cor. xij.** Nunc cognosco ex parte tunc autem cognoscam sicut et cognitus sum. Videmus enim nunc per speculum in enigmate. tunc autem facie ad faciem. **greg.** Quid est quod nesciant qui videntem omnia vident. **¶** Quarto ratione sufficientie quia in denario est omnis sufficientia corporalis vite: que emipotes. **eccl. x.** Pecunie obediunt omnia. Sic in denario regni erit similis sufficientia et superabundantia omnis boni. **1. cor. xxiij.** Ostendam tibi omne bonum. **¶** Quinto ratione figure rotunde in qua non est finem vel principium inuenire. Sic illa vita beata que est deus non habet principium nec finem. **¶** Et quicumque vitam beatam semel habuerit perpetuus efficietur in ipsa. **1. iob. vi.** Omne quod venit ad me non ei. **fo.** Et sic patet tertium. **¶** Quarto fraternalis inuidientie subinfertur. quia primi videntes quod ultimi acceperunt singulos denarios. et ipsi si non amplius acceperunt murmurauerunt. non aduersus procuratores. sed aduersus patrem familias. **d.** Hi nouissimi vna. **b. fe. et pes illis. no. fe. quod per. p. di. et estus.** Sed cum boni nunquam murmurarent de omnibus quod deus facit sed dicunt cum iob. domine deus. **do. abstu.**

sicut d. pla. i. fa. ē sit no. d. be. quō cū omēs isti oparij boni fuerūt qz oēs denarium acceperūt. dicuntē murmurasse. **¶** Ad quod dicendū qz murmuratō ex multis pōt accide. **¶** Primo. n. et pprie causatē murmuratō ex motu impatiētie. ex eo. i. qz nō patientē sustinēt aliq ea que dī facit sibi vī alijs siue bona siue mala. Sic filij israel in deserto nō patientē tulerūt ea: qz de^o fecit eis. et iō murmurauerūt. i. coz. x. Neqz murmuraueritis sicut quidā corū. Et talis murmuratō nō ē inē sanctos vt dictū ē. greg. Regnū celoz null^o murmurans accipit. et null^o qz accipit murmurare pōt. **¶** Secūdo pōt causari ex longa expectatōe et cordis suspiratōe. et ista fuit i antiqz patrib^o. greg. Accipietes murmurabāt. qz antiqz patres in infernū descēdentes a glā dilati sunt. qsi ergo p^o murmuratōez denariū accipiūt qui p^o lōga tpa inferni ad gaudia reg^o puenerūt. **¶** Tercio pōt causari ex admiratōe diuine clementie. Talis murmuratō qndoz ē inter sanctos viros. qui vidētes qz de^o taz copiose remunerat et cit^o aliqndo remunerat tarde veniētes. qz sibi lōgo tpe seruiētes. quodāmō murmurāt dei sup^o hoc liberalitatē et misericordiā admirātes. Sic petri^o murmurare potuisset qz latro cit^o eo ad regnū pueisset. Et de tali murmuratōe intelligi pōt qd̄ hic d^r. **¶** Quarto pōt causari ex admiratōe diuine patientie. Et hanc etiā habēt sancti viri qui vidētes malos in hac vita flozere. qdāmō murmurant. dī sup hoc patientiā admirātes. hiere. xij. Quare via impioz pspatur. bene ē omib^o qz puaricantē et inique agūt. Abac. j. Quare respicis pteptores tacēs pculcāte impio iustiorē se. Vel dicendū. qz murmurauerūt. i. murmurare potuerūt. qz nō omīs similitudo currit q̄ttuoz pedib^o. Cris. Nō autē oportet ea que in pabolis sunt sm totū qd̄ d^r inue-

stigare. s. intētōez ppter quā pposita ē i telligere et nihil vltra scrutari. **¶** Nō ergo inducit hoc vt ostēdat aliqz iudiamoz. sed vt ostēdat hos in tāto positos esse hōze. qd̄ iudiciā alijs potuit generare. Et sic patet q̄rtū. **¶** Quinto p̄sumptōis audacia repunit et despatis subleuat directō i pable adaptatōe. qz sic erūt p̄mi nouissimi. i. iudei: qz p̄mo ad hanc vineā sunt vocati erunt nouissimi in laboratōne et p̄ p̄leqns in remuneratōne. qz vltio cōuertent. et nouissimi scz gentiles qz nouissima hora in hāc vineā intrauerunt erūt p̄mi in regno. **¶** Nō tamē omēs qui ad hanc vineā vocant. neqz omēs in ea laborant recipiāt denariū regni qz multi sunt vocati ad fidē et penitētiā. pauci vero electi ad regnū. **¶** Multi sunt electores ep̄oz et alioz dnōz. et pauci sunt ep̄i et p̄tates respectu alioz. Sic dēt intelligi hoc exemplū de filijs israel qui p̄ moyse sunt vocati ad intrandū terrā p̄missiōis et fuerūt vltra sexcenta milia et nō intrauerūt nisi duo scz caleph et iosue. ex quo magnus timor debet incuti nobis. et debem^o niti de illis paucis electis esse. hoc autē qd̄ dī. Erūt p̄mi nouissimi et nouissimi p̄mi tripliciter p̄t intelligi. **¶** Primo vt nouissimi i oculis suis sit p̄mi et maximū i oculis dei. Et hoc vez est. qz hūilitas ē que exaltat. i. reg. xv. Nōne cū puulus esses i oculis tuis. caput in tribubus israel fact^o es. luc. xxi. Omis qz se exaltat hūiliabit. et qz se hūiliat exaltabit. Et cōuerso qui sunt p̄mi et maximū in oculis suis sint mimi et nouissimi i oculis dei. Qz qz se exaltat hūiliabit vt ibidē d. lucas. Scūdo vt nouissimi in iudicio hominum sint p̄mi in iudicio dei. Quia homines vident que foris patent. deus autem intuetur coz. j. Reg. xvi. Et ideo frequentialiter iudicat deus qz homines quoniam ma aspicit. Et ideo e p̄uerso p̄mi i iudicio

hoim sint nouissimi in iudicio dei. **T**erco vt dictu est: scz qui primo venerut ultimo remunerent. et q ultimo venerut pmo. **C**ur ro pot esse duplex. Prima que dicta est scz q illi q tardius veniunt feruentius operant. Secda e sola gra et volutas dei. q tangit in lra cu dicit: **A**n oculus tu neqz est q ego bonus suz. no licet mi. qd volo facere. **Q** vt di. apo. ro. vi. Gratia dei vita eterna. **C**u ergo gratia no supponat meritum. alis gratia no esset gra. vt di. aplos ibide. et vita eterna det gratis. ergo nouissimi possunt esse pmi. et primi nouissimi. **Q** vt di. aplos ibide. **N**o e volentis. neqz currentis sed dei miserentis. **E**t sic patet quintum.

De epla Sermo. XXVII

Nescitis q hi q in stadio currunt omes quidez currunt. sed vnus accipit brauium. **I. cor. x.** Consuetudo e aliquaz terrarum q tpe isto currere faciunt brauium et in aliis quibz terris agoniste frequerant agones armati scutis galeis et baculis ligneis et agonisant in plateis et vijs. **E**cce autez isto sacro tpe septuagesime incipit per la meta penitentie ad brauium eterne felicitatis velocius currere et in agone spūs fortius dimicare. **E**t id hoc tpe facit legi quida epla pauli in qua beatus paulus sub similitudine currentium brauium et agonisantium in plateis nos hortat vt ad brauium supne vocatois cu firma spe percipiendi curramus. et in agone spūs pgrue dimicemus no q licitū sit predicta etiaz pspicere nedū facere. sed sicut xps prudentiam vilcū iniquitatis allegauit. sic aplos prudentem actum illoz allegat: vt in eo q prudentē faciunt facta sua eos sequamur prudenter facta spūs faciendo. **mat. x.** Esto prou. sicut. ser. **I**n qua quide epla aplos quattuor facit. **P**rimo enī sub similitudine currentium

in stadio nos hortat vt sic curramus: q brauium regni celestis pprehendere valeamus in pncipio eple. **S**ecdo sub similitudine agonistarum nos hortat vt legitime certemus. q tenet coronam glie percipiamus ibi. **D**is qui in agone pcedit ab oibz se abstinet. **T**ercio in predictis duobz se adducit i exemplū vt ipm inspicere valeamus. ibi. **E**go sic curro no q si zc. **Q**uarto multa beneficia antiqs patribz pstita reducit ad memoriaz nrā beneficia figurantia ppter q fiducialiter currere et secure possumus dimicare in. x. ca. ibi. **N**olo autē vos ignorare fratres q patres nostri omnes sub nube fuerunt. **P**rimo ergo sub similitudine currentium in stadio hortat nos vt sic curramus q brauium regni celestis accipe valeamus. **E**t hoc ē. **N**escitis q hi q in stadio currunt. i. octaua pte miliarij. **S**tadium enī octaua ps miliarij. **M**iliarium at pstat ex passibus mille. **P**assus at ptingit quinqz pedes. **E**t sic stadium ptingit passus centum. **xv.** **E**t dicit stadium fuisse institutum ab hercule. vt tantum curreret sub spe adipiscendi pmiū aliqd in fine cursus. et daret ei qui citius pueniret. **I**pe at hercules vno abeilitu tantum spacium ptransibat. **E**t dicit stadium a stado. qz tunc hercules stabat. **I**n tali ergo stadio omes q pueniunt vt accipiant pmiū in fine cursus reddendū oēs currunt ad finem stadij. s. vnus q melius oibz currit et vsqz ad finem ptingit accipit brauium. i. pmiū cursus quodcumqz sit illud. no ē vbiqz equale spacium quod statuit ad currendū. **P**osita similitudine adaptat. **D.** **S**ic ergo vos currite vt pphedatis pmiū. s. cursus vni. quod ē denarium regni celestis. q vt in hodierno euangelio habet datū omnibus q in vinea penitentie pseuerant. **U**nde no ē sicut brauium quod solū vni tribuit s. oibz q vsqz ad finem currunt plenissime elargitur. **I**n hoc ergo est similitudo: vt si volumus brauium eternum recipere vsqz ad finem cursus

curram⁹. q: solum sic currēti attribuitur
 Circa hoc p̄mū mēbz tria ad edificatō-
 nē nr̄z videamus. s. q̄ sunt equi ad hoc
 brauiū currētes q̄ sunt necessaria ad be-
 ne currēdū et q̄ nos mouere debent ad
 bene currēdū. **¶** Primo videamus q̄ sūt
 equi ad hoc brauiū currētes omnes enī
 currūt q: omnes ī fide sua credūt saluari
 s: vn⁹ tamē p̄ls. s. xp̄ian⁹ accipit brauiū
¶ Et dicēdum q̄ sūt sex eq̄ ad hoc bra-
 uium currentes sex p̄los significantes: et
 omnes frustra currūt p̄ter vnum q̄ acci-
 pit brauiū. **¶** Prim⁹ equ⁹ est pallidus
 de q̄ d̄r apocalip̄. vi. **¶** Audi et ecce equ⁹
 pallidus et q̄ sedebat sup eum nomē illi
 mors et infern⁹ seq̄bat eū. Et iste signat
 gen⁹ iudeoz q̄z merces erat t̄palis abū-
 dātia quā palloz d̄signat **Esa. x.** Si audi-
 eritis me bo. t. cō. Quia omnes moriuntē
 ad inferos descēdētes. et iō ad brauium
 nequeunt puenire. s: mors vel infernus
 sequit eos. De quoz numero sunt oēs
 xp̄iani qui p̄ terrenis deo seruiūt. p̄s **Cō-**
 fitebit̄ tibi cū bene. ei. io. vi. **¶** Queritis me:
 q: manducaſtis ex panibus meis d̄ qui
 b̄ d̄r math. v. **¶** Amē dico vobis re. mer. s.
¶ Sed⁹ est equ⁹ emissari⁹ de quo d̄r in
 eccl̄. Equus emissarius sic et amic⁹ sub-
 sannator sub omi supra sedente binnit.
 Iste significat genus saracenoꝝ: quorū
 vita tota ē in luxuria delicijs corp̄alib⁹
 et h̄mōi currūt q: dicūt in alia vita boi-
 nes plures vxores habere et iuxta flumē
 lactis et meli⁹ p̄sistere. et iō brauiū nō acci-
 piunt felicitatis eterne. de quoz nume-
 ro sunt omēs xp̄iani quoz de⁹ v̄ter est.
 qui in corporalibus delicijs finem suuz
 p̄stituunt eccl̄s. vi. **¶** Omnis labor homis
 in ore ei⁹. **¶** Terc⁹ ē equ⁹ ruf⁹ apoc. vi. Et
 exiuit alius equ⁹ rufus et qui sedebat su-
 per eum datū ē ei vt sumeret pacē de ter-
 ra et vt inuicē se interficiāt: et datus ē illi
 gladius magnus Iste significat gen⁹ taz

tarozū. p̄pter magnā effusioneꝝ sanguis
 quā fecerūt. quibus magnus gladius ē
 largitus ad seipos et alios interficiend⁹
 et pacifice sup totam orientalem plagam
 regnant. Iste inane currunt. q: d̄ modo
 currēdi nullā legem habent. sed quilibet
 currit sicut sibi placet d̄ quoz nume-
 ro sunt oēs xp̄iani qui sub lege euāgelij
 nolunt p̄stringi. sed volūt viuere pro li-
 bito voluntatis. **¶** Quartus equ⁹ ē nig⁹
 apoc. vi. **¶** Ecce equus niger et qui sedebat
 sup eum hēbat staterā in manu sua. Iste
 significat genus hereticoꝝ qui stateraz
 dolosam habet in manib⁹ dū verba euā-
 gelij et sacre scripture non ponderāt re-
 cto modo. sed false exponētes que nō in-
 telligunt. et iō sicut fallarij. literaz et pō-
 derū debēt p̄buri. de quoz numero sūt
 omēs xp̄iani qui falsa loquunt⁹ et opant⁹
¶ Quintus equ⁹ est vari⁹ qui est fallax
 ad salutē. **zacha. vi.** In quadriga q̄rta eq̄
 vari⁹ et fortes. Iste signat genus ypocri-
 taz et fallorū xp̄ianoꝝ qui sunt varij. q̄a
 sunt aliud interius et aliud exteri⁹. et sub
 pelle ouina habēt morsuꝝ caninū. **math.**
vi. Attēdite a fal. p̄ph qui ve. ad vo i v.
 o. int. aut sunt lu. ra. Iste videntē currere
 sed non currunt et ideo. brauium nō ac-
 ciunt. Iste sunt valde fortes ad nocēd⁹
 et d̄cipiend⁹. q: hoīes nō. cauēt sibi ab eis
¶ Sext⁹ eq̄ ē alb⁹. **apoc. vi.** Et ecce equus
 alb⁹. et se. sup eū hēbat arcū. et data coro-
 na. et exiuit vicēs vt vinceret. et iste signat ge-
 n⁹ v̄teroz xp̄ianoꝝ q̄ oīa viciunt et pueni-
 ūt vsqz ad brauiū. et iō coronāt q̄ hēnt al-
 ba et cādida vestimēta. **i. opa ecc. ii.** **¶** Omi-
 tpe vestimēta tua sūt cādida. **ro. m.** **¶** Abi-
 jciam⁹ ergo. opa. te. et ind. ar. li. opa luci-
 da. Iste soli accipiūt brauiū. Sedō vide-
 am⁹ q̄ sunt necessaria ad bene currēdū
 ita q̄ brauiū hēam⁹. sicut ei legere et nō v̄-
 tel. ē neg. Ita currere. et nō bene currere ē
 op⁹ p̄de. **¶** Et sciēd⁹ q̄ ad bene currēdū

quodque exigunt. quae etiam exigunt in cursu corporali et sunt necessaria. **P**rimū est fortitudo persone et propria dispositio quod nec cecus. nec claudus nec debilis vel infirmus bene currere potest. Ita homo debet esse dispositus et sanus in mente: per virtutes et gratias dei que disponunt et faciunt homines aptos ad bene currendum. **E**xtere nationes non possunt currere. quod sunt cecae et claudae. nec mali christiani. quod sunt debiles et infirmi diuinitudine et spiritualitatis donis carentes. **E**t ideo cum via dei sit ardua et difficilis non possunt per eam currere. **aug.** **A**ngusta est via que ducit ad vitam. et ad ipsam nisi dilatato corde non currunt. quod iter virtutum quod ducunt pauperes christi est amplius speciei fidelium. et si ardua sit infidelium vanitati. **S**ecundum est impedimentorum remotio. **S**unt enim multa impedimenta spiritualiter currere volentes. **E**t precipue sunt duo. **P**rimū est vinculatio peccatorum. **C**atenatus enim. ut est peccator non potest currere. **puer. v.** **I**niquitates sue capiunt impiū. et funibus peccatorum suorum stringit. **E**t ideo per veram penitentionem et confessionem oportet quod primo ab his vinculis absoluat. quod aliter non possit progrediri currere. **io. xi.** **S**oluite eum et sinite abire. **H**oc dixit christus de lazaro per quem peccator designatur. **S**ecundum impedimentum est onus temporalium. **N**on enim oneratus potest velociter ambulare nec currere. **ber.** **T**u onustus auro et argento putas te christum sequi quod exultauit ut gigas ad currendum viam. **E**t quia istud onus est onus anime que currere dicitur. hinc al leuiatio dicitur fieri in anima. ut anima non afficiatur nec concupiscat temporalia que quisquis aliquis non beat. afficiatur tamen et concupiscat ea habere. ita est oneratus a se habere. et qui non concupiscit nec afficitur est leuis et aptus ad currendum. quisquis temporalia possideat. **E**t attende quod cursor percutit se et habet vestes curtas non defluentes in terram ut melius currat. sic spiritualiter currere volentes oportet contingi per continentiam carnalium voluptatis. **lu. xij.** **S**it lū.

ut percutiat. **D**e etiam vestes curtas habere ut de temporalibus solum accipiat necessaria. **i. tibi. vi.** **H**abentes alii. et quibus te. **h. pte. iij.** **Q**uidam habent vestes muliebres penam defluentes. **t**ellus sic viri effeminati qui totaliter carnis voluptatibus immergunt et ideo currere non possunt. **vnd** **i. h.** figura mandatum est in lege dei. **xxij.** quod viri veste feminea indui non debent. **T**ercium quod exigit ad bene currendum ut brauium habeat. est velox cursus arripit. **v**ti cito homo arripit cursum. **N**am in cursoribus brauius magis progeria est anticipare cursum. **I**ta spiritualiter cito incipe cursum maximum bonum est ad brauium percipiendum. **Tren. iij.** **B**onum erit vi. cum per te. **iu. dmi** ab ad. **sua.** **A**dulti sunt qui dicunt. statim volo currere et se vadunt se vertendo et nunquam currunt. **puer. xxvi.** **S**icut ostium vertit in cardine suo licet piger in lectulo suo. **ecc. xxxij.** **P**re cordia fatui quasi rota carri. **R**ota carri semper vertit circa axem neque ab axe unquam separatur. et sicut ostium in cardine. **S**ic multi dicunt se velle recedere a mundanis et nunquam recedunt. **Q**uartum est deuiationis cautio ut currēs a deuiatione caueat. quod si modicum deuiat multum errat. **nu. xx.** **N**on ibimus per agros neque per vineas. neque bibemus aquas de cisternis iuis. sed via publica gradimur neque ad dexteram neque ad sinistram declinantes. **Q**uidam vadunt ad spectacula et ludos et per tabernas declinant ad dexteram mundi. **Q**uidam vero seculi tristitia absorbent que mortem operatur. **vt di. ap. iij. cor. vij.** **E**xemplum habet hominem in filiis israhel qui circumierunt per xl. annos in deserto. et vias quam in duobus mensibus facere debebant distulerunt facere per xl. annos. **ps.** **I**n circuitu impij ambulat. **E**t ideo qui non vult deuiare vadat per christum qui via est. **io. xij.** **E**go sum via vitas et vita. **ber.** **V**itius est dominus iesu qui te hominem in homines peruersantem obsequans diligenter per vias se prebet imitatore tui. **Q**uintum est cursus perinuatō. **E**st enim.

sola p̄seuerātia heres regni eterni. math. x. Qui. p̄se. vsq; in. fi. hic sal. erit. In cui⁹ figura mādatū est in lege. q̄ semp cauda aialis dēret in sacrificio offerri. Multi incipiūt feruentē currere. sed nō p̄tinuant neq; opus penitētie consummāt. et ideo nihil faciūt. p̄uerb. xvij. Qui mollis est et dissolutus in opere suo frater est sua opa dissipantis. Adollis ē qui cedit duris. et iō q̄ndo occurrit ei aliqd̄ difficile ī ope incepto desistit: qd̄ tale ē ac si illud opus dissiparet. Cōtra qd̄ d. apls. ij. thi. mj. Bonū cer. cer. cur. cō. fi. b. **Tercō** v̄ deam⁹ q̄ nos mouere debeat ad bene et strenue currendū. **¶** Et dicendū q̄ sex debent nos mouere et incitare ad bene currendū. q̄ etiā corp̄aliter currentes solēt incitare. Primū est p̄miū et brauij p̄ciositas. Plures enī veniūt ad currendū et melius satagunt currere. vbi brauius p̄ciosius cernit. In hoc aut̄ cursu ponitur brauiū p̄tinens oē bonū in se. Exod. xxxij. Ostendā tibi oē bonus. Esa. lxxij. Oculus non videt de⁹ absq; te q̄ p̄parasti expectantibus te. Est etiā hoc brauiū bonū p̄petuū et nunq; finiendū. esa. li. leticia sempiterna sup̄ capita eoz. **¶** Secūdū est nobilitas et mltitudo p̄sonarū expectantiū nos curretes. Nā q̄ debent currere corā rege et regina et omnib⁹ baronibus et dn̄abus regni totis viribus bene currere nitunt. Nos aut̄ corā deo et beata maria et angelis et sanctis omnibus currim⁹. ber. expectāt nos āgeli: vt eoz ruina restauret. sancti vt eoz gl̄a cōpleat. Deus pater q̄si filios et heredes vt sup̄ omia bona sua p̄stituat. Fili⁹ quasi fratres et coheredes vt fructū natiuitatis p̄cium sanguinis p̄ri suo offerat. Et ip̄e sp̄s sanctus q̄ est ip̄a caritas et benignitas in q̄ pater nos p̄destinauit ad regnū. Et maxime nos religiosi dēm⁹ niti bene currere. qz nō solū celū s; etiā mūd⁹ nos

currere aspicit. et aliqui vt adiscāt. et aliq̄ vt derideant et infamēt. j. coz. mj. **¶** Spectaculū facti sum⁹ mō et angel et hoibus. **¶** Tercū ē t̄pis breuitas. Breui enī tēpe currere habem⁹. zach. Que ē vita n. ni. va. ad modicū pa. Antiq̄ magno tpe currebant et tandē ad inferos dīcēdebāt. Nos aut̄ vltima hora venientes modicū in vinea patētie et penitētie nolum⁹ laborare et in stadio currere. Quartus ē miseria loci in quo sum⁹ et maloz habitantiū in eo copiositas qz tot⁹ mundus est plenus malis. j. io. v. Totus mūdus ī ma. ē positus. gre. Adala q̄ nos bic p̄mūt ad deū ire p̄pellūt. Optime fecit deus q̄ locū incolatus et p̄grinatōis nostre tot malis et oī instabilitate repleuit. vt nos bonitate sua nō detineret. ber. Omūde immunde si sic transiens allicis. qd̄ faceres si maneres. certe omēs capes De loco aut̄ malo festinat hō exire. Sic festinauit loth exire d̄ sodomis. gen. xix. Quintū est inimicoy nos insequētus crudelitas qz demones in hoc cursu fortissime insequunt̄ p̄dere cupiētes. j. pet. v. Aduersarius no. dy. tan. leo ru. cir. q. que de. Consiueuerūt aut̄ oēs homies insequētib⁹ inimicis fortissime currere fugiēdo. act. xij. Percussioq; latere petri exatavit eū d. Surge velo. **¶** Sextū ē p̄ditōis et cōfusionis multiplicitas. qz si nō bene currerem⁹ expoliabimur armis et in carcere dyaboli detrudemur. et erim⁹ in perpetuū p̄fusi. et auferent̄ a nobis corp⁹ et anima et oīa bona nostra. luc. viij. Si aut̄ qui nō habet et qd̄ videt. ha. au. ab. co. zc. **¶** Carissimi curramus fortiter sup̄ equū albu. vt non p̄fundamur: et tanq; victi i carcere recludamur s; tanq; victores brauius hēamus. Et sic p̄t̄ p̄mū. **¶** Secūdo sub similitudine agonistaz nos hortat̄ apls vt legitime decertem⁹ quaten⁹ coronā gl̄e p̄cipere mereamur. Et talis est

rō. Omnis pugnans in agone p modis
 co premio ab omnibus abstinet & foris di
 micat ergo multo fortius in agone spūs
 debem⁹ nos p magno pmo ab oib⁹ ab
 stinere & foriter dmicare. **Et hoc ē Dīf**
 .n. vel aliquis qui in ago. cō. **Hoc ē Dīf**
 qui in agone certaminis pugnat cū alio
 ab oibus impediētib⁹ pugna ne vict⁹ ef
 ficatur abstinet se. s; nos sum⁹ in agone
 et pūgna q̄z diu sum⁹ in hac vita iob. vii
Milicia ē vi. ho. sup ter. Ergo p totā vi
 tā ab his que nos in pugna spūs impe
 diūt abstinerē dēm⁹. **¶ Ubi nota q̄**
 inter alia maxie sunt tria q̄ deuaštāt ho
 minis militiā & faciūt homines succūbe
 re inimicis enā in p̄lio mūdi. **¶ Prīmū**
 ē desideria carnalia & delicie carnis. **Un**
 de d̄ militib⁹ hanibalis d̄: in tito liuio
Quos nec ferrū nec alpes nec niues po
 tuerūt vincere delicie campanie en crua
 uerunt. **Unde ibidez legīt q̄ senatus ro**
 manus misit quendā capitaneū ad quā
 dā militiā. qui inueniens eas delicijs et
 meretricibus dissolutā statiz exbannuit
 de exercitu omēs feminas & mādauit q̄
 nullus posset habere nisi vnū equū nec
 aliq̄e famulū et statiz fuit milicia repa
 ta et deuicerunt hostes. **Simile ē in pre**
 lio spūs. **Et idō beatus petrus capitane**
 us istius p̄lij clamat. **Obsecro vos tā**
 q̄z adue. & pegri. absti. vos a car. de. que.
 mi. aduer. animā. **i. pet. ij.** **In cui⁹ figura**
 mandatū est in lege q̄ p̄cedentibus filijs
 israhel ad bellum p̄co deberet clamare d.
Si quis duxit vxorē de nouo reuertat i
 domū suā. **vt patet deut. xx.** **¶ Scdm ē**
 multitudo spoliōz. q̄z magnū piculūz ē
 donec hō est i bello spolijs intendē. **Exē**
 plū de p̄flictu cōradini nepotis frideri
 ci imperatoris qui debellat⁹ est a rege ka
 rolo q̄z milites eius erāt disperfi ad spo
 lia. **Propterea iudas machabeus ait.**
i. mach. ij. **Nō p̄cupiscatis spolia. quia**

bellū contra nos est. **Sed vt notū ē nos**
 sum⁹ in p̄tinuo bello. et idō nullo tpe de
 bemus spolijs intendere vel spolijs one
 rari s; sp̄ sub armis virtutū stare. **i. thess.**
v. **Gobrij sum⁹ induit lo. fi. & car. & ga. spē**
 salutis. **¶ Tercū est inobedientia mili**
 tū q̄z de facili debellatur exercitus si mi
 lites nō obediūt duci. **Et idō prelatis ec**
 clesiaz tanq̄z ducibus isti⁹ exercit⁹ obe
 dire oportet. **Hebr. xij.** **Obe. p̄po. ve. p**
 om. & subia. il. **Et sic patet q̄ a tribus ma**
 xime abstinerē dēm⁹ scz a desiderijs &
 delicijs carnis. & a spolijs t̄palū & ab in
 obedientia prelatorū. **Et si pugnātes in**
 agone mundi abstinet ab his tribus vt
 corruptibile coronā accipiant. **i. glam et**
 mercedē trāsitoria q̄ corrumpit et deficit
 multo magis nos abstinerē dēm⁹ q̄ in
 corruptā coronā accepturi sum⁹. **i. eter**
 nā que nunq̄z corrumpit. nec vnq̄z defi
 cit. nec marcescit. **i. pet. v.** **At cuz venerit**
 princeps p̄stoz p̄cipiatz imarcescibi
 le eterne glē coronā. **Et sic patet scdm.**
Tercō in duobus p̄dictis se adducit ad
 exēplū vt ip̄m sequi debeam⁹ d. **Ego igitur**
 q̄ ad finē cursus in pugna venire vo
 lo sic curro ad brauiū regni q̄ntū ad pri
 mū. nō q̄si ad incertū. **i. nō tanq̄z incert⁹**
 de p̄mio. **¶ Qui de p̄mio est incert⁹ p̄**
 gre & lēte & male currit. **Qui at verā spē**
 hz de p̄mio optime currit. **sicut paul⁹. si**
 militē sic pugno q̄ntū ad secūdū sup. con
 tra dyabolū carnē et mūdū. nō q̄si aerēz
 verberās. **i. inaniē pugnans.** **Qui. n. pro**
 hoste aerē pcutit. p̄pter manē ictū mag
 seip̄m grauat. **¶ Vel q̄si aerē verberās pu**
 gnat. qui tantū verba hz q̄bus ad literā
 aer vberat. & opibus bonis caret q̄b⁹ p̄
 dicti inimici vincunt. **puer. xij.** **Qui tan**
 tūz v̄ba sectat nihil bēbit. **Talis qd̄ v̄bo**
 edificat facto destruit. **ecc. xxxij.** **Unus**
 edificans & alter destruēs. qd̄ p̄dest illis
 nisi labor. **¶ Nō sic ergo pugno s; castigo**

corpus meū. i. disciplinis vigilijs et ieiunijs castū facio et i seruitutē redigo. scz aīe .i. facio ipm rōni obedire. vt que rō dcat facienda faciat. et que nō dcat facienda caueat. Et pprie d. **Castigo corp⁹ meum** qz corpus ē qd impedit animā in cursu: et in certamine pdit. retrahit enī corpus aīmā ne bene currat et pdit et impugnat vt succūbat. Et idō q vult bene currere et bene dimicare. oportet q corp⁹ castigz et membra mortificet. **col. ij.** **Adortifica te mēbra vrā.** Et nō d. occido. corp⁹ meū scz castigo. **roz. xij.** **Rōnabile obsequium vestz.** Et maxime hoc est necessariū pzdicatori ne reprobis efficiat. qd tūc est qndo illud qd pdicat verbis factis non implet. **Ro. ij.** q pdicas nō furād furaris. **Debet enī pdicator oīa que docz imple re. ro. xv.** **Nihil audeo loqui eoz que p me nō effecit xps.** Et hoc est. **Ne forte cū a. pdi. ip. rep. eff.** Et sic patz terciū. **Quarto apls multa beneficia antiquis pstita reducit ad mēozā. nostra beneficia figurātia ppter q fiducialiter currere et secūre possum⁹ dimicare.** Et hoc ē. **Nolo aut vos ig. fra. qnā pa. nostri non carnales comitibus enī loquebat. scz fidei istructores omēs tā boni qz mali sub nube fuerūt.** Ecce pmū beneficiū multū in se cōtinens. qz a nube multa bona habuerūt. **Protegebat enī eos a psequētib⁹ inimicis.** **Exo. xij.** **Colūna nubis stetit in castra egyptioz et castra israel. erat tenebrosa. ita vt ad se inuicē toto noctis tpe accedere nō valerēt.** **Itē illuminabat. exod. xij.** **Per dies erat colūna nubis et p nocte colūna ignis.** **Nā filijs isrl' erat lūiosa et egyptijs tēbrosa.** **Itē ducatū pbebat. Exo. xij.** **Domin⁹ pcedebat eos in colūna nubis.** **Itē refrigeriuz exhibebat in ardore diei. et pcedēz a vento et pluuia et tēpestate. isa. mj.** **Erit in vmbaculuz diei ab estu et in absconsionē a tempestate et plu-**

nia. **Scdm beneficiū tangit cū d. Et oēs mare transierunt. i. sicco pede ab egyptijs liberati et ipis egyptijs submersis. exod. xij.** **Filij israel prexerūt p medium sicci maris et aque erāt eis p muro a dextris et sinistris.** **Terciū beneficiū tāgit cū d. et oēs in moyse. i. in ducatu moysi baptsati sunt. i. ab ignorantia dei purgati. p vīa signa in nube et in mari. i. signis visis in nube pcedente et in mari cedente et locū faciente sunt purgati et illuminati. exo. xij.** **Submersis egyptijs timuit populus dominū et crediderūt dnō et moyli seruo eius scz timore purgati.** **Quartū beneficiū tāgit d. Et oēs eadē esca spūales manducauerūt scz manna qd de celo cadebat ppter qd d. spūalē siue angelicā sap. xvj.** **Angeloz esca nutriuiti psum tuū.** **Quintū beneficiū tāgit d. Et omēs eundē potū spūalē biberūt. qz. vīute di q spūs est sibi ppinatū de petra oreb et d petra cades vt p3 nu. xx.** **Percussit enī moyses ad impū dñi virga bis silicē. et egressē sunt aque largissime ita vt biberet pīs et iumenta.** **Et ne crederēt q aqf dedisset ad momentū subdit. Biberunt aut de spūali. p. e. pe. i. voluntati eoz satisfaciēte.** **Quocunqz enī pcederēt aq rū fluēta eos se quebant d. glo.** **Et contra Si seqbat eos aq ex pculsione pma i oreb. cur murmurauerūt postmodū i cades et necessariū fuit eis aquā dare.** **Responso dr q glo. referenda ē ad illā percussionez que facta est in cades. et nō ad pma.** **Petra at erat xps. i. p petraz illaz figurabat xpc a quo et p quez omia supdicta beneficia nos hēm⁹ maiora et meliora. sicut res ē melior et dignior figura fuit vinū circulo.** **Dia enī supdca beneficia fuerūt figa nroz beneficiorū q maio ra sunt. qd p3.** **Quili habuerunt pduce moise et nos xpm q educit nos de egypto tenebrarū. hui⁹ mudi in celestem birlm**

Illi habuerunt nubē. et nos spiritus sancti
grām q̄ ptegit nos ab omnibus inimicis
mītomagis q̄ colūna nubis filios israel
q̄ grā apli roborati ante reges et p̄sides
inpauidi stabāt. q̄ prius clausis ianuis
morabant. Itē illuminat de credendis
et agendis. **Job. ij.** **Unctō** docebit vos
de oib⁹. **Et iob. xvj.** Cum autē venerit ille
spūs vitatis do. vos om. vi. **Colūna** illa
illuminabat corp⁹. s; grā spiritus sancti
mentē. Itē p̄bet nobis ducatū et nobiscū
ḡditur p̄ totū desertū mūdi. **Ma. xxvii**
Ecce ego vobiscū sum om. die. vsq; ad
psu. se. s. p̄ grām spiritus sancti. **Qd̄** colūna
illa nō fecit. Itē refrigeriū mētis p̄stat in
omib⁹ aduersis. **Unctō** pacit⁹ d̄. i. sola
tor. **Et iō cātam⁹.** **Cōsolator** op. dul. ho.
ani. dul. re. Propterea apli recepto spū
sancto ib. g. a. cōs. p̄si. q̄niā di. b. sūt p̄ no.
ie. p̄. pa. act. v. q̄ p̄us erāt tristes et desola
ti. **Colūna** illa p̄bebat refrigeriū contra
solis incendiū. et aeris intemperiez. gra
cia vō spūs sancti p̄tra incēdia vicioꝝ et cō
tra cūcta nobis aduersantia nos defen
dit. **Illi** baptisati. i. purgati fuerūt in ma
ri rubro. et nos in baptismo xp̄i sanguie
rubricato. in quo submergit pharao: id
est dyabolus cū toto exercitu vicioꝝ: et
renascimur in filios dei. **Illi** habuerunt
manna cibū celestē. et nos corp⁹ xp̄i ve
rū. quod sine p̄parōne excedit māna. q̄a
habet dare vitā eternā. qd̄ māna non fe
cit. **io. vj.** **Ego** sum pa. vi. q̄ d. ce. d. si q. m.
ex hoc pa. vi. inēt. **Ma. ve. mā. mā. in d̄.**
et mor. sūt. **Illi** habuerūt aquā d̄ petra
et nos doctrinā a xp̄o intelligentiā nr̄az
replētē in satietatē. et ei vitā eternā dan
tem. **io. vj.** **Verba** que ego locut⁹ suz vo
bis spūs et vita sūt. **Et** sic patet q̄ potō
ra beneficia sumus nos p̄ misericordiaz
dei p̄secuti q̄ illi. p̄pter que et in quoruz
v̄tute optime ad brauiū currere et i ago
ne spūs possumus decertare. **Et** sic patz

quartuz. et p̄sequenē totū de eplā.

Domunica in sexagesima de euangelio

Sermo XXVIII.

Quoniam turba plu
rima pueniret et d̄ ciuitatib⁹
pparet ad iesuz. dixit p̄ similitudi
nē. **Erūt** q̄ semiat seminare semē suū. **Iu.**
vii. **Pluries** domin⁹ turbis in pabolis
loquebatur vt quod dicebat mēone mā
daret. q; qd̄ p̄ similitudinē accipit meli⁹
seruat. et p̄hūs etiā dixit q̄ nō est intelli
gere sine fantasmate. i. nisi illud qd̄ d̄ in
vniuersali nō applicando ad aliqd̄ in ali
quo exēplo imaginabili p̄spiciatur. **Et**
idō intellect⁹ sp̄ reflectit supra fantasma
ta in quib⁹ p̄spicit qd̄ intelligit. **Est** autē
vt di. **Orig.** pabola sermo q̄si fact⁹ nō at
iuxta qd̄ d̄. possibilis autē fieri rez signi
ficatiu⁹ p̄ transumptōem eoz que i pa
bola tradunt. **Sic** ergo in hoc euāgelio
xp̄s pabolice loquit. vt qd̄ p̄ simplex di
ctuz retineri nō p̄t p̄ similitudinē melius
teneat saltē a discipulis qui similitudis ex
positōem intelligere meruerūt. et sup̄bis
et nō curantib⁹ intellectus dicti claudat
mat. **xj.** **Confitebor** tibi pater. q; absco. b.
a sa. et p̄u. et reu. ea p̄. **In** quo quidē euā
gelio q̄ttuoz summarie p̄tinent. **Primo**
enī xp̄i p̄dicatō facta ad turbas in pabo
lis recitat. **In** principio euāgelij vsq; ibi
Qui h; au. au. **Secūdo** discipuloꝝ interro
gatio de pabole expositōe subiungit. ibi
In ē. atē. dis. e. q̄ esset hec pabola. **Tercio**
quare q̄busdā in pabolis et quib⁹ dā ap
te sit loquendū a xp̄o inuit ibi. **Vobis**
datū est nosse misterium regni dei. zc.
Quarto ip̄ius pabole a xp̄o expositō p̄
ordinē apitur ibi. **Est** atē hec pabola **Se**
mē est verbū dei. **Primo** ergo xp̄i p̄
dicatō facta ad turbas in pabolis recita
tur. **Et** hoc ē. **Cū** tur. plu. p̄ue. **Adulti. n.**
de ciuitatib⁹ et de castris multis ad iesuz

cū festinātia veniebāt audiētes doctrinā et miracula ei⁹. ⁊ vidētes tps messie in lege pmissi iā venisse. ita q̄ magna cōmotō in tota patria fiebat. ⁊ iō multi veniebant quida; vt instruerent. multi vt sanarent. qz virtus de illo exibat ⁊ sanabat oēs. **Luc. vi.** **A**dulti vt miracula eius viderēt. **Luc. v.** **A**dim⁹ miracula hodie. **A**dulti vt frequentē credēt ipm eē messiaz qui in mūdū ad pplz iudeoz liberandū venire debebat. **io. vi.** **H**ic est vere p̄pheta qui vētur⁹ ē in mundū. **D**ū ergo talis p̄curs⁹ pploz fieret. xpc iuit ad mare et ascendit vnā nauiculā p̄pter tumultū ppli. et de nauicula p̄posuit banc similitudinē et multas alias. vt p̄t̄ **mat. xij.** **E**st autē similitudo hec de seminatore seminante. et de semie iacto. et de vario seminis euētū. qz aliud cecidit secus vias aliud in petrosa. aliud in spinas. aliud in terrā bonā. vt infra p̄t̄. **E**t q̄ hec similitudo ⁊ in his sit mystica significatio req̄rēda p̄t̄ p̄ illud qd̄ in fine similitudinis d̄r **Qui h̄z aures audiēdi audiat.** **Abi d. beo.** **Q**uonēs hec amonitō vel in euāgelio vel in apoc. iob. inēponit mysticū esse qd̄ d̄r q̄rendū qz a nobis intenti⁹ ostēdit **E**t iō in hac prima p̄te tā vide debemus scz quis sit iste seminator. et qd̄ est eius semen. et quō hoc semē diuersimode cadit **C**irca primum nota q̄ iste seminator filius dei est cui p̄prie est seminare. **E**t hoc ē qd̄ hic d̄r. **E**xijt seminare. i. ad seminandū. q̄ semiat. i. qui habet officium seminandi. qui iūc exijt dū visibilis nobis in carne apparuit. **io. xv.** **E**go exiui a patre meo ⁊ veni in mundū. qui ab initio mūdi seminavit et seminare nō cessat. **ecc. xj.** **A**dane semina semē tuū ⁊ vesp̄e ne cessz manus tua. **iobā. v.** **P**ater meus vsqz mō opatur ⁊ ego opor. **Q**ui seminavit sex agros scz celū. paradisu terrestre. mūdū. sanctā ecclesiā. animā hoīs. ⁊ beatā.

virginē. **S**i de hoc vis p̄dicare q̄ras supra dnica q̄rta p̄ octauā ep̄bi. in primo mēbro sermonis de euāgelio. **S**ic ergo filius dei est p̄prie seminator. oēs alij p̄dicatores et seminatores q̄ru; cunqz bonoz sunt cop̄bini. **U**nde aug. ait. **Q**uis ego nisi cop̄bin⁹ seminātis. in me ip̄e ponere dignat⁹ qd̄ velit spargere. **A** **I**ste seminator p̄mo exiuit ad creandū agz vt haberet vbi seminare. et hoc fecit q̄ndo mōm creauit. **mathe. xij.** **A**ger at̄ est mund⁹. quē fecit magnū pulcrum et fecundū vel abundantē. **S**ed magnitudinē eius vsurpauit sibi supbia et diuisit. **E**x supbia enī ceperūt hoies vsurpare sibi dn̄ia ⁊ terras. sicut p̄t̄ de nemroth. q̄ incepit esse venust⁹ venator corā dn̄o. **Gen. x.** **I**p̄e cepit esse potens in terra. ⁊ erat robu. **ve. co. do.** **P**ulcritudinē v̄o eius vsurpauit luxuria. **gen. vi.** **A**udiētes filij dei filias hoim q̄ essent pulcre acceperūt sibi vxores ex omib⁹ q̄s elegerāt. **A**būdanā at̄ eius vsurpat sibi auaricia q̄ p̄munia facit p̄pria et omia retinet ⁊ abscondit p̄pter qd̄ generat caristia in terra. ⁊ iō oib⁹ ē odiosa. **puer. xj.** **Q**ui abscondit frumēta maledicetur in pplis benedictō at̄ sup caput vendentium. **E**t qz bona istius agri sic sunt occupata. iō nō gminat nisi spinas ⁊ tribulos. **Gen. nj.** **S**pinas ⁊ tribulos germinabit tibi. et iō sc̄do iste seminator exijt ad hunc agz purgandū p̄ diluuij mūdatorē. **gen. vi.** **F**inis vniuersē carnis venit corā me repleta ē terra iniquitate. **T**ūc enī magnitudo: pulcritudo ⁊ fecunditas vel abundantia creaturaz delete sunt. **T**ercō iste seminator exiuit ad hūc agz seminandū dū factus ē hō. ⁊ cū hoibus p̄uersatus ē **baruch. mj.** **P**̄ hoc in tris visus ē. ⁊ cū hoib⁹ p̄uersat⁹ ē. **mat. mj.** **C**ircūibat ies⁹ totā galileā docēs in synagogis. **I**n quo agro seminavit exemplū p̄uersationis.

verbū p̄dicatōis. et meritū sue passiōis
 Q̄ suo sancto exēplo mundū informa-
 uit. io. xij. Exemplū enī dedi vō. vt quē.
 e. se. vō. ita. et vō. fa. **S**uo vero v̄bo mū-
 dū erudiuit. io. xvij. Ego palā locut⁹ sū
 mundo. Ego sp̄ docui in synagoga ⁊ in
 templo quo oēs iudei p̄ueniunt Et sue
 passiōis merito mundū redimit. i. pet. j.
Non auro vel ar. re. es. s̄ precio. san. ag.
 in cō. Et nota q̄ d. semē suū **T**unc. n. p̄di-
 cator seminat semē suū: q̄ndo verbū dei
 p̄sciētiāz habet in corde. ⁊ per iusticiā
 habet in ope. **S**ic p̄dicabat apls qui di-
 cebat. ro. xv. **N**ihil audeo loq̄ coruz q̄ p̄
 me nō effecit x̄ps. **Q**uando vō p̄dicator
 nō facit q̄ p̄dicat. nec q̄ p̄dicat h̄z in cor-
 de s̄z in q̄mo semiat semē alienuz **J**es⁹ s̄
 semē suū semiauit. q̄ verbū dei hēbat ī
 se imo ip̄e erat fons verbi dei. et cepit p̄-
 us facere q̄z docere. **A**dulti autē stati q̄
 habēt vnū q̄ternū sermonū volūt doce-
 re ⁊ p̄dicare. similes p̄lato qui p̄ q̄z q̄si-
 uit a x̄po quid esset veritas a x̄po statim
 exiuit foras ad pplm nō expectata respō-
 sione. **T**ales si error sit in q̄terno errore
 p̄dicabunt **Q**uarto exibit ad hunc agz
 metendū et fructus p̄gregandū. s̄z in fi-
 nali iudicio. **Q**uāuis enim q̄tidie in pe-
 culari iudicio vnuscu⁹ q̄z mortis. deus
 metat hūc agz. tamē in fine mūdi messi-
 onē faciet generalē. **I**n qua tria faciet.
Primo enī me. et omēs homies
apoc. xij. **A**ditte falcē tuā ⁊ mete q̄z ve-
 nit hora. **S**ecūdo vētilabit per quā ven-
 tilationē sepabunt boni a malis p̄ ven-
 tilabz discretionis. luce. ij. **C**ui⁹ ventila-
 brū in manu ei⁹ ⁊ purgabit areā suā
Tercio p̄gregabit in duplici horreo. s̄z
 celi in quo p̄gregabunt electi ⁊ inferni: ī
 quo p̄gregabunt reprobi. lu. ij. **C**ongre-
 gabit triticū in horreū suū. paleas vō cō-
 buret igni inextinguibili. **P**rim⁹ ergo
 erit p̄rinet ad opus creatōis. **S**ecūd⁹

ad opus purgatōis. **T**ercius ad op⁹ re-
 demptōis. **Q**uart⁹ ad opus retributio-
 nis. **S**ecūdo vō videam⁹ d̄ semē qd̄ se-
 minatū est. **H**oc at̄ semē p̄grue p̄t intel-
 ligi corpus x̄pi et verbū dei. **D**e corpo-
 re enī suo d. x̄ps. iob. xij. **N**isi granū fru-
 ca. in ē. mor. fu. ip̄m solū manet. **S**i autē
 mortuū fuerit multū fructū affert. gal. ij.
Semini tuo qd̄ est x̄ps **E**t p̄uenientē val-
 de d̄z semen. **S**ic ei semē p̄mo semiat
 secundo in terra mortificat. tercō incipit
 pullulare. quarto ascendit sursum. q̄nto
 p̄ducit spicā. sexto maturescit. septio me-
 tet. octauo in horreo recondit. sic istd̄ se-
 men s̄z corpus x̄pi. p̄mo fuit seminatū ī
 terra bona. s̄z in vētre v̄gil in icarnatōe
Secūdo fuit mortuū in passiōe **T**ercō pul-
 lulauit et frōduit in resurrectōe. **Q**uar-
 to ascendit sursum in ascensione. **Q**uito
 p̄duxit spicā in spū sancti missione ⁊ gē-
 tū vocatōe. **S**exto maturescit ⁊ p̄plebi-
 tur ista spica in vniuersali eccie p̄grega-
 tōne. q̄ndo p̄uertent reliq̄e iudeoz. **S**e-
 ptimo metetur in mundi p̄summatōne.
Octauo recondet̄ in horreo vite eterne
 in p̄fecta retributōe. **P**rima q̄ttuor cō-
 petunt corpi x̄pi vero. reliq̄ vō corpi x̄pi
 mystico. **I**te p̄ hoc semē p̄gredient⁹ omni-
 bus intelligit̄ verbū di. **U**nde de hoc se-
 mine dicere ad lrām x̄ps intendit vt ī fi-
 ne euāgelij in expositōne similitudinis
 apparet. **H**abet enī verbus dei
 oēm virtutē oīm seminū. **E**t hoc p̄t q̄n-
 tū ad decē. **E**st enī verbū dei calefactiuū
 illuminatiuū. letificatiuū. castificatiuū. sa-
 natiuū. nutritiuū vel viuificatiuū. gene-
 ratiuū. renouatiuū. est virtute maximū
 ⁊ q̄ntitate puū. est cū puritate seminādū
Hec at̄ oīa in semib⁹ inueniunt̄. **N**az p̄-
 mo qd̄ dā semē est. habens virtutes cale-
 factiuā sicut granū sinapis. ⁊ pipis. sic v̄-
 bus dei habet inflamare aīmā. ps. **I**gni-
 tū elo. t. ve. Tren. j. **D**e excelsio m. i. g. i. os.

m. id ē vbu3 ignitū z erudiuit me. lu. xij.
Ignē ve. mit. in. ter. id est verba ignita.
 Secundo est quoddā semen illuminati
 uū vt semen rute z feniculi. sic verbū dei
 habet aiām illuminare. ps. Lucerna pe
 dibus m. v. t. **T**ercō est quoddā semē ha
 bens virtutē letificatiuam. vt cardamo
 mū et semen croci. sic verbū dei habet ai
 mā letificare. sicut iohēs baptista ad ver
 bū marie salutantis elizabet̄ exultauit
luc. i. **E**x quo facta est vox sa. t. in au. me.
 exulta. in gaudio infans in vte. me. **S**i
 cut sistr̄ exultauit maria ad vbu3 elizabet̄
 dicentis. **B**eata q̄ credidisti. et ait. **A**da
 gni. a. m. d. **E**t ex. zc. **Q**uarto est quoddā
 semē habēs virtutē refrigeratiuā z casti
 ficatiuā. vt semen lactuce si deferatur ab
 homie. sic etiā verbū dei habet animam
 castificare z sanctificare. act. x. **L**oquēte
 petro p̄punc. sunt cor. z ceci. spū sanctus
 sup eos q̄. au. ver. **Q**ui scz spū sanctus ha
 bet animā sanctificare z castificare **Q**ui
 to multa semina habēt virtutē sanatiuā
 et iō ponunt in medicinis et p̄fectiōibus.
 vt semen cucumeris z pepomis. sic ver
 bu3 dei habet animā sanare. ps. **A**dit
 verbū suū et sanauit eos. sa. p. xvj. **N**eqz
 herba neqz melagma sanauit eos. s; ser
 mo tuus dnē qui sanat vniuersa. **S**exto
 quasi omia semina terre habēt virtutem
 nutritiuā viuificatiuā z p̄seruatiuā. sic
 verbū dei habet animā viuificare con
 uare et nutrire. Mat. mj. **N**ō in so. pa
 ne. vi. hō. s; in omi verbo qd̄ p̄c. d̄ ore. di
ela. j. **N**isi dominus exercitū reliquisset
 nobis semen quasi sodoma fuisset. et
 quasi gomorre silēs essemus. **S**ic p̄serua
 tus est moyses in colloquio diuino. xl. di
 ebus. vt ptz. exo. xxxij. **S**eptimo omia
 semina terre habēt virtutē generatiuā
 qz vniq̄d̄qz generat aliud. sic filius bo
 nis regenerat boiem in filium dei. vt p̄z
 in baptismo. **I**n quo dum accedit vbu3

ad elementū fit sacramentū. vt d. augus.
In quo hō regenerat in filiū dei. iaco. j.
Voluntarie genuit nos verbo veritatis
j. coz. mj. **P**er euangelium ego vos ge
 nui. **O**ctauo in seminib⁹ totus mūd⁹ re
 nouatur. sic p̄ verbū dei totus mūd⁹ re
 nouatus est ad nouū cultū. ad nouā do
 ctrinam. et ad nouam vitam. ioban. xij.
Andantiū nouum do vo. apoc. xxj. **E**c
 ce noua facio omnia. **N**ono semina sūt
 modica q̄ntitate z maxima virtute sic v
 bum dei breue est. qz verbū abbreviat⁹
 fecit dominus sup terrā. ro. ix. sed super
 omia maximū est virtute qz p̄ ipm omia
 facta sunt. **D**ecimo sicut semina mūda
 et pura debent seminari. sic verbum dei
 cui⁹ magna puritate d̄z p̄dicari. ij. coz. ij.
Non sum⁹ sicut plurimi adulterātes v
 bū di. s; ex sinceritate corā deo in x̄po lo
 q̄mur. pb. j. **Q**uidā ex p̄tēōne x̄pm an
 nūciant non sincere. **R**ecte ergo semē ē
 verbum dei. et p̄gruenter verbu3 dei s; se
 mē vocatur. p̄pter decē predicta i quib⁹
 cū semine materiali p̄uenit. **E**t qz verbū
 dei tot habet virtutes. z ita magne effi
 cante esse p̄hibetur. iō d. aug. qz cū tāta di
 ligentia est audiendū cū quāta est corp⁹
 x̄pi videndū. **T**ercō videamus. quō hoc
 semē diuersimode cadit. **Q**z aliō cecidit
 secus viam. **U**bi nota qz vt di. theophi
 lus nō d̄: hic qz semiat⁹ seminauerit s; v
 vias vel supra petrā. vel in spinas. s; d̄
 qz semē sic diuersimode cecidit. qz verba
 dei in corda audientū semiant. sed que
 dā sic ipm recipiunt sicut granus recipi
 iuxta viā. qz illō p̄culcāt. **E**t quidā sic re
 ciipiūt: sicut gnū recipiūt sup lapides. qz
 in eis nō mittit radices. **Q**uidā sic reci
 piūt ipm sicut semē recipiūt in spinas. qz
 suffocat in eis z non refert fructū. **Q**uid
 sic ipm recipiunt. sicut semē recipiūt i ter
 ram bonā z bene patā. qz in talib⁹ mul
 tū fructificat verbum dei. **V**el si dicat qz

directe sicut in terrā bonā sic secus vias
et supra petra et inter spinas seminavit.
Dicendum ē sicut dicitur. q̄ secus ē de se
minatore materiali et de seminatore ver
bi dei. q̄ ille nunq̄ seminat secus viam
vel supra petra vel in spinas. q̄ nō p̄t fa
cere. q̄ via nō sit via. et petra nō sit petra
et spine nō sunt spine. **S**ed verbū dei est
tāte virtutis q̄ frequē facit viā bonas
terrā. lapidē p̄uertit in terram et spinas
euellit d̄ terra. **isa. li.** Sicut imber descē
dit d̄ celo et inebriat terrā et infundit eas
et germinare eas facit et dat semē serenti
et panē p̄medenti sic erit verbū qd̄ egre
dicitur de ore meo nō reuertetur ad me
vacuū. **E**t iō verbum dei: et in via et ius
ta viā et supra petras et inter spinas et
vb̄iq̄ est seminandū. **math. xvi.** **P**redi
cate euangelium d̄i crea. **N**otandū er
go v̄t hic apparet q̄ semē verbi dei qd̄ du
plicē euentū h̄z et qd̄ d̄ phanā diuidit. et d̄
q̄tuor p̄tibus tres p̄dunt. **P̄t̄** **E**t
p̄t̄ hic innuit q̄tuor sunt impedimēta
ne verbū d̄ fructificet in aīa hoīs semia
tū. s̄. societas mundanor̄. q̄ p̄culcatū ē
ab hominibus. p̄uersitas inimicor̄. q̄
volucres celi comederūt illud. ariditas
auditor̄. q̄ natum aruit. q̄a non hēbat
humorē. et sollicitudo terrenor̄. q̄ simul
exorte spine suffocauerūt illud. **P̄t̄**
mū impedimētū est societas mūdano
rū. **S**tare. n. tota die in plateis vbi audi
unt diuersa noua. **S**tare in foro seu apo
thecis vbi audiuntur diuersa mēdatia.
Stare in curijs vbi audiunt diuersa p̄
iuria et deceptōnes suffocat verbū qd̄
homo de mane in p̄dicatōe audiuit. **E**t
hoc est qd̄ hic d̄. q̄ illud qd̄ cecidit secus
viā p̄culcatū est ab hoīb̄us zc. **R**emedi
ūz p̄tra hoc est fugere hoīs. **tre. ij.** **S**e
debit solitarius et tacebit **U**nde arseni
cogitans quō posset saluari audiuit vo
ces dicentē sibi. **A**rseni fuge homines si

vis salu⁹ fieri. **Gen.** Quotiens inē hoīes
fui minor homo redij. **Q**uia sicut bon⁹
homo d̄ bono t̄belauro suo profert bo
nū. vt ipsa veritas d̄. **math. xij.** sic mal⁹
de malo profert malū. **S**ed vt d̄. **j. Job.**
v. **T**otus mundus in maligno politus
est. **E**t ideo p̄uersans cum mundanis i
mundo non nisi malū ibi audire potest
Propterea angelus dixit loth. **Gen. ix**
In monte te saluum fac **E**t vxor eius qz
uertit se ad ciuitatem p̄uersa est in statu
am salis. vt esset posteris i exemplūz cō
monendi omnes q̄ volunt saluari qua
tenus ciuitates relinquāt. nec vnq̄m ad
eas redire p̄sumant. **isa. liij.** **E**xite de
medio eius. **Et apoc. xvij.** **E**xite de illa
popule meus et participes ne sitis. deli
ciarum eius. **S**ecundum est impedi
mentum p̄uersitas inimicorū. quia
volucres celi comedebant illud. quod p̄
mo impedimento coniunctum est. quia
ex quo homo non curat verbū dei re
condere in corde sed dimittit illud disco
peritūz in aurib⁹ suis. qd̄ tūc ē q̄ndo nō
facit clausurā aurib⁹ suis et a vanis no
uis supuenientibus p̄culcat. et tunc volu
cres celi. i. demones q̄ in hoc caliginoso
aere p̄morant. et p̄ ipm tanq̄m aues dis
scuriūt. p̄pter qd̄ volucres celi dicunt.
rapūt v̄bū dei d̄ aurib⁹ p̄tor̄ ne credē
tes saluentur. **Q** **U**bi nota q̄ d̄eo
nes maxie insidiant. v̄bo d̄i p̄pter duo.
P̄t̄ qz scūt ipm eē v̄tutis maxie. vt di
ctū ē supra. **hebr. iij.** **U**u⁹ ē s̄mo d̄i et ef
ficax et penetrabilior oī gladio ācipiti. et
p̄tingens vsq̄ ad diuisiones aīe et spūs
p̄pagū qz et medullaz **S**ecūdo qz ex eo
sunt maxima damna p̄secuti. **N**ā ad v̄
būz ap̄tor̄ totū mundū cui dnābantur
p̄diderunt et in ydolis nō sunt amplius
adorati. s̄ p̄ v̄būz dei eor̄ fuit destructa
cultura. **R**emedium cōtra hoc impedi
mētū est facere clausurā omib⁹ sensib⁹:

et abscondere semē verbi in corde per firmā et iugē memoriā. **N**āz terra que ē se-
cus viā debet sepeliri et abscondi. **p̄s.** In
corde m. ab elo. t. vt. n. pec. t. lu. ij. **M**aria
aut̄ p̄seruabat om. ver. bec. p̄se. in cor. su.
In cui⁹ figura mādatū est in lege **Leui.**
xi. q̄ animal nō ruminās esset immūdū.
nec de ip̄o poterat sacrificiū fieri. **E**st eti-
āz remediū contra hoc signū crucis.
Ques enī aliquo signo vel formidine ar-
centur in campis ne p̄medant semē. **F**or-
mido aut̄ demonibus ē signum crucis.
Propterea signamus nos duz verbuz
in p̄dicatōe audimus. **can. ix.** **P**one me
vt lignaculū sup cor tuū. **H**ic cadit exē-
plū de illo iudeo de quo d. gre. q̄ duz ve-
niret romā iacuit d̄ nocte in templo a/
pollinis. et fecit crucē de lapidibus. et ia-
cuit inter eos: et demōēs d̄ nocte nō fue-
runt ausi tangere eū. s̄ statiz visa cruce
dispuerūt. **T**ercū impedimentū est
ariditas auditorū. q̄ natum aruit. **G**ra-
nū nanq̄z sup lapides seminatū adue-
niente estu aret q̄ non habet humorem
p̄s. **F**iat sicut se. te. qd̄ p̄. q̄z. eu. el. exa. **S**ic
multi deuote audiunt verbum dei et dū
in pace et p̄spere viuūt deo confitent̄. **p̄s**
Confitebit̄ tibi cū be. se. e. zc. **S**ed aliqua
tribulatōe infirmitatis vel paupertatis: et
alterius aduersitatis adueniēte statim
arēt et p̄ impatientiaz frangunt̄. **S**icut
ei granū nō cognoscit̄ tempe humidita-
tis sed ariditatis. scilz tempe estus. sic ta-
les tpe tribulatōis p̄gnoscentur. **S**icut
enī aurūz nō bene cognoscitur nisi in ca-
mino ignis. sic homo non in p̄speritate
sed in aduersitate cognoscit̄. **Eccli. ij.** **I**n
igne probatur aurūz et argentum. hoies
vero in camino humiliatōnis. **E**t hoc ē
qd̄ satban. d. dnō. **job. j.** **N**unq̄d iob fru-
stra timet deum. nonne tu vallasti eum
ac domū eius. **E**t subdit in eodē. c. **A**lio
qn mitte manū tuā et tange cuncta q̄ pos-

sidet et tunc videbis q̄ in faciē benedicat
tibi. **E**t similiter dixit. ij. c. q̄ tangeret car-
nē eius. **R**emediū contra hoc ē adbe-
rere crucifixo. q̄ d̄ ip̄o tria flumina exe-
unt totaz terraz virtualiter irrigantia. s. l.
flumen lacrimarum aque et sanguis. q̄
adhesio fit per fidē spem et caritates. **N**ō
enī hoc vicū p̄tingit nisi ex defectu fidi.
spei et caritatis. **Q**uicunq̄ enī arid⁹ hu-
mectari cupit p̄ has virtutes adhereat
crucifixo. vt scz credat dei filiū pro hoim
salute in ligno suspensum. speret p̄ ipsūz
crucifixūz saluari. diligat sup omnia tā-
qm̄ deum ip̄m filiūz virginis crucifixū.
Propterea dicebat apls gal. ij. **C**hristo
confixus sum cruci. scz p̄ veram fidez spē
et caritatem. **Q**uartū impedimentūz
est sollicitudo terrenozū. q̄ simul exorte
spine suffocauerunt illud. **N**on enī po-
test dei verbum in homib⁹ sollicitis ire
noz fructificare: quia verbum dei nisi at-
tente et p̄funde audiatur. non germinat
in aīma peccatoris. **S**ed tales non pos-
sunt attente et p̄funde recipere verbum
dei. **C**ui⁹ rō est. quia vt di. aug. **A**nima
magis est vbi amat q̄z vbi animat. **E**t
quia tales nimis amant diuicias. ideo
magis sunt extra circa diuicias congre-
gandas et custodiendas qm̄ in ecclesia
vbi audiunt verbum dei. quia vt dicit̄
Mabei. v. **U**bi est thesaurus tuus. ibi
est et cor tuum. **H**ic cadit exemplum de
quodam domino et eius seruo. **Q**ui do-
minus dum esset in ecclesia diebus do-
minicis: non videbatur a clerico homi-
nes incensante. et ideo nō prebebat ei in-
censum et eius seruus nō stabat ibi. et ta-
men ab eodem clerico videbatur ibidez
et ideo incensabat: vbi ipsum conspicie-
bat. **E**t postea dominus confitebatur: q̄
nunq̄z in ecclesia mente stabat. et semp
eius seruus diebus dominicis ibi men-
taliter stabat. q̄zuis cū pecorib⁹ foris cēt

quod deus requirit. In cuius figura mandatum est in lege. leui. ij. quod totus ad se interior spiritus offertur deo in sacrificium quod deus pater totam intentionem hominis in predicatone et in omnibus bonis que facit requirit. puer. xxij.

Debe f. m. cor. i. m. Si eni ois ars et quod homo facit requirit totum hominem. multo magis deus. Remedium contra hoc est provide rare multiplices diuiciarum defectus. nam non satiant sed sitim immittunt. Item frequenter sunt causa perditionis corporis et anime. eccles. v. Audi aliud malum sub sole. diuicie congregant in malum domini sui. Item in magne necessitate se in morte homines derelinquunt. Debent etiam dei bonitatem considerare que omnibus prode etiam inanimatis. et irrationalibus creaturis. math. vi. Nolite ergo solliciti esse etc. Cur ergo ita solliciti sumus ubi ita parua utilitas et fructus ex illis reperit. eccles. v. Qui amat diuicias fructum non capiet ex ipsis. Multa enim incommoda et nocumenta maxima inde prodeunt. ut infra patebit. Et sic patet de tribus partibus seminis que produunt. Quarta autem pars seminis cecidit in terram bonam. id est in corda bonorum fidelium. que sunt parata et laborata per bonorum operum exercitacionem sunt purgata a malis herbis peccatorum per frequentem confessionem sunt humectata per ipsius sancti habitacionem qui lacrimis humida facit corda. et sunt impinguata per virtutum infusionem. qui verbum dei deuote et reuerentem audiunt. et ideo in ipsis affert fructum centuplum. id est multum fructus et perfectum. Centenarius enim numerus perfectionem designat. quod ultra ipsum non ita. Et quia constat ex decies. x. Denarius enim numerus sitis perfectionem designat. et sic decem partes centum omnes sunt perfecte. math. aut. xij. dicit. Et attulit fructum aliud centesimum. aliud sexagesimum. aliud tricesimum. ut sicut semen perditum triphazam est diuisum. ita semen fructificans tripliciter di-

uiditur. Boni enim fideles in triplici statu considerant. Nam quidam sunt incipientes quidam proficientes et quidam perfecti. Vel quidam sunt in matrimonio. quidam in vidualitatis continentia. et quidam in virginitate perfecta. Primum referunt fructum tricesimum. secundum sexagesimum. et tertium centesimum. scilicet qui implent non solum precepta sed etiam superaddunt consilia. Ista bona terra perfectissime fuit beata virgo et attulit fructum centesimum sexagesimum et tricesimum. Quia et virgo et vidua et nupta fuit. et omnia consilia impleuit. Et sic patet primum. **Secundo** discipulorum interrogatio de parabola explanatone subiungit. quod discipuli sicut et ceteri de turba non intellexerunt parabolam hanc. et ideo cum iesus dimisisset turbas et redisset domum. et esset singularis cum discipulis. ut dicit math. ij. interrogauerunt eum ut edisseret eis similitudinem istam et intellectum eis ostenderet. Ubi habemus exemplum que non intelligimus interrogare debere. **Consequenter** tertio iesus ostendit causas quare quibusdam in parabolis loqueretur. et quibusdam dei misteria reuelaret dicens. Vobis datum est nosse misterium regni dei. Quasi dicit. Ideo coram turbis parabolam propositam non exposui. quod merum eorum non exigit. quod et si aure audiunt corde tamen non credunt quod audiunt. Vos autem tales non estis. Et ideo vobis expono. quod vobis est datum nosse misterium regni dei. id est secreta sacre scripture. que regnum dei dicit. quod regnum dei docet et in ea regni iusticia continentur et gloria. Ceteris autem que foris sunt ut dicit math. ij. i. qui neque intrant per fidem: neque curant cognoscere veritatem in parabolis supple occultandum est misterium regni dei. **Lucas.** Auferetur a vobis regnum dei. id est sacra scriptura. et dabitur genti facienti fructum eius. Et quare hoc ut videantur. id est vide et intelligere se putantes non videant

fm veritatē et audiētes vba non intelli-
gāt intellectū eoz. **I**stud at vt causatiuū
ē. s; nō causat ex iprobitate doctoris. siue
dnī. s; ex malicia et indignitate eoz. **sa. p.**
.ij. **Excecauit eos malicia eoz.** Ex pte er-
go eoz ponit causatiue. ex pte vō dñi p-
missiue. **esa. vi.** **Exceca cor ppli bui.** .i. exce-
car. pmitte. **I**n hoc etiam misericorditer
agit cū eis. q; si pgnoscerēt nō tamē ppē
hoc bene agerēt. **ro. j.** **Qui cū cognouit**
sent deū nō sicut deū glificauerūt aut g-
cias egerūt. Si ergo cognoscerēt et male
agerēt magis peccarēt. **lu. xij.** **Seu⁹** qui
cog. vō. do. sui et n. fa. pla. v. m. **N**el vt vi-
dētes foris hūanitatē nō videāt. .i. nō co-
gnoscat intus diuinitatē. **E**t vidētes for-
ris mirabilia. nō videāt itus v̄tutē diui-
nā opantē. **I**tē audiētes foris verbū nō
intelligāt interius spūalē sensum. **E**t sic
p; scō; et terciū. **¶** **Q**uarto pabola ip̄a
a xp̄o p ordinē aperit. **E**t hoc ē. **E**st autē
hec pabola. .i. talis est intellectus istius
pabole. **Q**uod semē est verbū dei. p qd̄ boi-
nes regenerāt in filios di. et i q̄ electi cre-
scūt et multiplicant. **jo. i.** **Dedit e. p. fi. d.**
fi. zc. act. vj. **N**umerus aut fidelū cresce-
bat. s; p verbū pdicatōis. **Q**uod at sec⁹ vi-
a; hi sunt. .i. p semē qd̄ cecidit sec⁹ viā itel-
liguntur: hi q̄ audiūt. deinde venit dyabo-
lus. zc. nā q̄ supra petrā. .i. hi sūt q̄ intelli-
gūt p petrā supra qm̄ cecidit semē. **Q**uod at
in spinas cecidit. hi sunt. .i. p semē qd̄ ceci-
dit inter spinas intelligunt hi. zc. **E**t sic
p; q̄ hec expositō est breuis et apta. et iō
ppter honore dñi nihil addam⁹ vel mi-
nuam⁹. **puer. xxx.** **N**e addas q̄c; v̄bis
illi⁹. **E**t glo. hic d. **N**ota hāc pmā esse pa-
bolā. q̄ cū interpretatōe sua posita sit. et ca-
uendū ē vbiq; domi⁹ inrogat⁹ a disci-
pulis suis smones suos disseit ne v̄ali-
ud v̄l pl⁹ velim⁹ intelligere qm̄ ab eo ex-
positū ē. **A**liud at v̄l pl⁹ d. i. p̄rariū vel
supfluū. **S**upfluū at nō d̄. q̄c; ad fide

lū vtilitatē cedit. **I**do at hāc pabola; p
seipm̄ dignat⁹ ē exponere. vt se figurate
loq̄ inotesceret et rez significatōes etiā i
his q̄ exponere voluit q̄redas esse doce-
ret. **E**t q; ip̄e hoc non exposuit. s; q̄re di-
uicie p spinas. significēt cū ille delectēt.
et iste pungāt. iō hoc solū in hac pte q̄ra-
mus. **¶** **N**otandū ergo q; diuicie
dicuntur spine. q; q̄ntū ad q̄nq; spinis cō-
pātur. **P**rimo dicuntur spine rōe p̄ctōis
Nā spine sub folijs habēt aculeos de q̄
bus pūgunt. **S**ic diuicie sub folijs mū-
dane gl̄e mentē tripliciter pungūt. .i. p la-
borē in acq̄rendo: p timorē in p̄seruādo
et p dolorē in p̄dendo. **C**re. **D**iuicie spi-
ne sunt q; cogitatōnū suaz p̄ctōib⁹ mē-
tē lacerāt: et cū vsq; ad peccatū p̄trahūt
q̄si inflicto vulnere cruētāt. **E**t q; diuicie
sub folijs mdane gl̄e pūgūt. iō ad nō fal-
laces diuicie vocātur. **N**ā hoies fallunt
q; pmittūt abūdantiā. et imittūt penurias
et sūt. **lu. j.** **D**iuites dimisit inanes. **P**ro-
mittūt qd̄ ē q̄tē et dant inq̄tudinē. **eccl̄s.**
v. **S**aturitas diuitis nō sinit euz dormi-
re. **H**ic cadit exēplū de illo paupe q̄ tota
die cātabat et p⁹ q; iuenit marsupius ple-
nū denarijs nō cātavit pl⁹. **¶** **S**ecūdo rōe
vestiū laceratōis. q; sicut irans spinas
nō p̄t vestes suas illesas suare: sic diui-
cie hois secū p̄uersantis lacerāt vestem
interiorē s; vestē v̄tutū. **G**ene. **D**iuicie
ip̄m cor lacerāt. q; si aliter extrahi nequī-
rēt ip̄m cor auellendū esset. **Abac. ij.** **N**e
q̄ multipli. at nō sua et subdit. **N**ūq̄ nō re-
p̄te p̄surgāt q̄ mordeāt te et suscitabunt
q̄ lacerabūt te. **T**ercūdo rōe latitatis. **N**ā
sub sp̄is latitāt sp̄etes et sepē tāgetes mor-
dēt. **eccl̄s. x.** **Q**ui dissipat sepem morde-
bit eū coluber. sic sp̄etes ifernales sub di-
uicijs se abscondūt: et ibi laq̄os tēdūt et ho-
mib⁹ insidiant. **i. thi. vj.** **Q**ui volūt diuitel
fieri incidunt in temptatōem et in laque-
um dyaboli. **¶** **Q**uarto rōe ligatōis.

Spine eim ita plectunt et pstringuntur ad inuicē ut vix possint ab inuicē se pari. Sic diuicie ita ligant: et pstringunt affectū hoīs. ut vix possit eas excutere. iō xpc dicit. luc. xviij. Quas difficile q̄ pecu- mas habēt intrabūt in regnum dei. Et iō q̄ vult pfectus esse. vē. om. q̄ ha. et det paup. ut dicit. math. xix. Quinto rōe nut̄ rōis. Nā sicut spine sunt materia ignis et pabulū. sic diuicie sunt materia et pa- bulū cupiditatis que ignis ē infernalis. esa. xxxij. Spine pgregate igne pburen- tur. Jac. v. Diuicie v̄e putrefacte sunt. et erugo eoz erit vobis in testimonium et māducabit carnes vestras: sicut ignis. Et nota q̄ diuicijs duo adiungit. scz soli- tudinē et voluptatez. qz bec duo mala diuicias comitant. et sic patz totum.

De epla. Sermo. XXIX

Libenter suffer- tis insipientes cū sitis ipi sapiē- tes. ij. coz. ij. Ista epla valde magna est. et q̄titate verboy et pondere sententiar. nec paucis verbis valet aliq̄ ten^o explicari. Nā seminator iste beatus multa in ea semiat fidelibus salubriē col- ligenda. In qua quidez epla summarie q̄nqz facit. Primo. n. ostēdit q̄ mūdani mī- stros eccie disculos atqz malos q̄z sapiē- tes et bonos libenti^o amplectuntur. In pn- cipio eplē. Secdo ostēdit q̄ boni ministri et veri serui xpi multos labores et aduer- sa in p̄senti seculo patiunt. In labori- bus plurimis. Tercō ostēdit de quo et i- quo in hac vita pfecti hoies glorianē. In- bi glari oportet q̄ ifir. m. sunt. glabor. Quarto ostēdit q̄ deus q̄ndoqz seruis suis pmittit euenire aduersa. ut in bñli- tate et gratijs conseruent. ibi. Et ne ma- reue. exto. m. da. ē. m. sti. car. zc. Quinto ostēdit q̄ deus iterdū seruos suos non exaudit ad votū. ut ad salutis bonuz ex-

audiant. ibi. Propter qd̄ dominū roga- ui. Primo ergo ostēdit corinthios et in- plona eoz mūdanos libentius et patien- tius ministros disculos sustinere qm sa- piētes et bonos. Et hoc ē qd̄ di. Q corin- thi et o mūdani libenter sufferis insipie- tes mīstros et pseudo aplos in opibus suis in p̄gruis atqz malis. cū sitis ipi sa- piētes. i. esse debeatis. exēplificat. d. Su- stinetis enī quadā mala patia si quis ex libertate q̄ est in xpo in seruitutez. ve. le. vos redigit. i. reducit. Contra q̄s gal. mī- State et itez nolite iugo futuris p̄ne- ri. Itē sustinetis si q̄s duoret. i. v̄a t̄qz duo- rans subito p̄sumit. math. xxij. Quide- uorāt domos viduaz sub obtentu plix- orationis. Itē sustinetis si quis accipit blande et paulatī pcurādo ut ei porriga- tis manū dando. Ab ista acceptōe etiā dicunt accipitres. Talis acceptō oīno si- ne rapina nō est. ge. Aues que rapiunt accipitres dicunt. Unde paul^o. Si quis accipit. Si. n. in accipiēdo malū nō esset et qd̄amō rapina scriptura non diceret. Ignis deuorabit tabernacula eorū qui munera libent^o accipiūt. iob. xv. Hoc est valde p̄tra q̄stuarios hospitaliariorū et templarioz qui p̄ oēm modū et p̄ p̄bas et nephas pecuniaz extorquere nitunt. et tamen mundus sustinet eos et libenti- us dat eis qm sanctis viris veris mini- stris chusti. Unde hoc per omnia veri- ficatur modo apud xpianos. Item su- stinetis si q̄s extollitur d̄ bonis: que nō habet se iactando. et vobis superbe lo- quendo et dnādo. Contra quos. Eccl. xxxij. Rectorē te posuerūt noli extolli. sz esto illis q̄si vn^o ex illis. Itē sustinetis si q̄s i facie vos cedit. In facie cede appellat i p̄setia opp̄briū ifere. glo. nō. appello i fa- ciem cedere nisi ignobilitatez vobis obi- cere. Obijciebant enī pseudo aposto- li corinthijs q̄ ignobiles erant et non

de genere abrae Et hoc est quod subdit. **S**e-
cundum ignobilitatem dico. id est dico illos vos
cedere in faciem dum ignobilitatem vobis im-
pperat quasi nos veri apostoli infirmi fuerimus
in hac parte. id est non possemus de genere car-
nis gloriari sicut ipsi. **S**ed falsus est quod veri mi-
nistri christi sunt nobiliores omnibus aliis
quod filii sunt regis eterni. **iob. i.** Dedit eis
po. fi. di. fi. **S**unt etiam filii abrae. quod ex fide
abrae sunt et opera abrae faciunt. et cum fidei
abrae benedicent. ut d. apolis. ad gal. iij.
Erat etiam secundum carnem de tribu beniamin apostolus
Et idem de tribu abrae. **U**nde etiam secundum car-
nem non poterant illi pseudo apostoli supra pau-
lum gloriari. **E**t hoc est quod subdit. **I**n quibus
et de qua nobilitate quis illos audet gloriari.
hoc tamen in insipientia dico quantum ad
materiam gloriandi. neque enim mihi neque eis
esset gloriandum in hoc. sed non quantum ad fi-
nem ex parte nostri. quod bono fine hoc dico
ut ostendam illos non esse nobis preferendos.
propter generis nobilitatem. **gre.** **I**usti et per-
fecti gloriam laudis fugientes et animarum
lucra querentes. aliquando virtutes suas prodi-
cant. non ut ipsi apud homines ostensione sua
perficiant sed aliorum provideant vite. cum exemplo
luo eos ad vitam spiritus trahunt. **E**t quod ipsi de
nullo supra me possunt gloriari. patet quod be-
bret sunt lingua et natione et ego sicut. **I**srae-
lite sunt. id est de populo israel et ego similis. **S**e-
men abrae sunt. id est de abraa nati. et ego si-
milis. **M**inistri christi sunt de facto et non de
iure. quod usurpant tibi officium sicut quaestua-
rii officium predicantis. **Osee. viij.** **I**psi reg-
nerunt et non ex me. **E**t ego similis sum le-
gitimus minister christi. et non usurpo tibi offi-
cium predicantis. quod a christo sum vocatus. et idem
sum ego magis minister christi quam ipsi quod
non deberem de hoc collaudare. et hoc
est quod subdit. **U**t minus sapiens dico plus
ego. id est magis super ego minister christi quam ipsi **E**t
sic patet primum. **S**ecundo ostendit quod boni ministri
et veri serui christi multos labores et anxii-

etates. et multa aduersa patiuntur in vita
ista. **E**t hoc est. **I**n laboribus plurimis. super.
fui ego. et mei similes. sicut fui in carceri-
bus abundanti quam pseudo apostoli. et ego
sicut fui in plagis etiam supra modum et in mor-
tibus frequenter. id est in piculis ducentibus ad
mortem sicut fui. **Q**uod ut dicitur. **ij. thi. iij.** **O**mnes qui
pie vo. vi. in christo id est pseudo. **p**a. **A**d alii autem profici-
ent in peius errantes et in errorem mittentes.
act. xij. **P**er multas tri. o. nos intra ire.
dei. **C**onsequenter quod dixerat de plagis in ge-
nerali et mortibus exemplificat in particulari
d. **I**udeis quinquages quodragenas percussio-
nes una percussione minus accepit. **xxxix.**
tanquam malefactor. **S**icut in lege mandaba-
tur. **deu. xxv.** **P**ro mensura peccati erit
et plura. **m**o. **I**ta dicitur quod quodragenarium
numerus non excedat. **E**t dicitur glo. quod unus
ictum dimittebant. d. **xl.** plagis ne in misericor-
dies viderent. **E**xuebant enim apostolum et li-
gabant et sic. **xxxix.** plagas cum duris flagel-
lis inferebant. sicut malefactoribus fiebat.
Sicut etiam factum fuit christo ad columnam liga-
to. **I**tem ter virgis cesus super. **scz** a gentibus
act. xvi. **A**d austratus scissis tunicae eorum
iusserunt eos virgis cedi. **I**tem semel lapi-
datus sum. **act. xij.** **L**apidantes paulum
extraxerunt eum ante civitatem exi-
stunantes eum esse mortuum. **C**onsequenter
exemplificat quomodo fuit in mortibus frequenter
d. **E**t naufragium feci. id est sustinui supra
navi in mari et non tantum ter naufragium
tuli. imo nocte et die in profundo maris fui.
scz rupta navi et diuina protegente euasi.
Unde d. **bay.** **N**on est amplius mirandum
petri super undas maris infusus vestigis
ambulasse quam paulus nocte ac die in profun-
do maris fuisse et domino protegente
ad terram liberum pervenisse. **E**t rursum
Qui servavit ionam in ventre ceti etiam
militem suum egregium in mari conservavit
Item in itineribus fui sepe. imo quasi totum
indem circumvitapo. predicando euangelium christi

Ro. xv. **A.** hirtim per circuitū vsq; illiri-
 ci repleueri euāgelium xpi. Consequenter
 ampli⁹ explicat idē. i. quō fuit in mor-
 tibus frequent. In piculis fluminū. scz
 fut. et in piculis latronū volētū me occi-
 dere piculis ex genere. id ē ex gente mea
Actu. xxij. Collegerūt quidam se ex iu-
 deis ⁊ deuouerūt se dicētes. neq; mādu-
 caturos neq; bibituros: donec occide-
 rēt paulū. Erāt autē plusq; quadraginta.
 qui hanc p̄iuratiōem fecerāt. Periculū
 ex gentib⁹ p̄pter destructiōes ydolorū. et
 assertionē vni⁹ dei. **act. xix.** Concitauē-
 rūt dimetri⁹ argētari⁹ ⁊ qui cū eo erāt ar-
 tifices seductōes dicētes. Magna dyana
 ephesiorū. Periculū in ciuitate ex p̄mo-
 tiōe illarū p̄tra me. **act.** Diuisa est mul-
 tudo ciuitatis et quidā erāt cuz iudeis
 quidā cū aplis. In solitudine a bestiis ⁊
 serpentibus. **Act. xxvij.** Viperā inuasit
 manū eius. Periculū in mari a piratis
 et fluctibus. Periculū in falsis fratrib⁹.
 scz hereticis q̄ simulāt se xpianos ⁊ sunt
 p̄secutores eoz. **gal. ij.** Propt̄ subintro-
 ductos falsos fratres: qui subintroierūt
 explorare libertatē nrām quā hēmus in
 xpo iesu. **¶** Moraliter ad edificatiōem
 nrām. nota q̄ octo ponit genera piculo-
 rū corpaliū octo picula anime significā-
 tia. **¶** Primū ē piculū fluminū. i. carna-
 liū voluptatū que hoīes in aquis p̄cupi-
 scētie demergunt. qd̄ figuratū ē in eo q̄
 p̄barao. i. dyabolus oēs puulos hebreo-
 rū in flumē p̄ici mādauit vt p̄. **exo. j.** Et
 iō deus oēs voluptuosos p̄ime etatis
 in aquis diluuij submergi mādauit. Cō-
 tra hoc piculū est t̄pantia q̄ h̄z submer-
 siōne voluptatū cauere. **¶** Scdm̄ ē picu-
 lū latronū. i. t̄p̄tatiōnū occultaz dyabo-
 li. qui a dextris et a sinistris nobis insidi-
 atur et in angelū lucis se transfigurat vt
 di. **apls. ij. coz. xj.** Contra hoc piculū est
 prudentia. que habet cauere picula in p̄-

lio spūs math. x. Esto p̄u. sic. ser. Tercū
 piculū est ex genere. i. amore parētū ⁊ p̄-
 pinquoz q̄ nō curāt animā p̄ire imo ip̄-
 sas frequētius faciūt p̄ire. **mich. vij.** Ini-
 mici hoīs do. eius. Propt̄ qd̄ dixit do-
 nus abrae. Egredere de terra tua. ⁊ d̄ co-
 gna. t. ⁊ de domo patris tui **gen. xij.** Cōtra
 hoc piculū ē obedientia qua homo obe-
 dit deo omnibus alijs p̄temptis. ⁊ ip̄m
 sequit. **math.** Ecce reliquim⁹ oīa ⁊ secuti
 sum⁹ te. **¶** Quartū ē piculū ex gentibus
 .i. odiū inimicoz. quo nō p̄cit iniurias
 imo vellet inimicū suū occidere. **j. iob. ij.**
 Qui odit fratrem suū homic. est. Contra
 hoc piculū est caritas dei ⁊ p̄imi. q̄ bo-
 mo p̄pter deū diligit etiā inimicū. **mat.**
v. Diligite inimicos vros. **¶** Quintū
 est piculū in ciuitate. i. cupiditates: q̄
 mercatoribus ciuū exercēt. **¶** An⁹ quisq;
 enī nitit̄ aliū d̄cipere. **biere. ix.** Unusquis
 q; a p̄imo suo se custodiat. ⁊ in oī fratre
 suo nō hēat fidutiā. qz oīs vir supplantās
 supplantabit et oīs amicus fraudulēter in-
 cedit et vir fratrem suū deridebit. Contra
 hoc piculū est iusticia. q̄ hō reddit vni-
 cuiq; qd̄ suū est. **Ro.** Reddite omnibus
 debita. cui t̄butū tributū. cui honorem
 hōrē. cui vectigal vectigal. Sextū per-
 culum est in solitudine: id est in accidia
 claustralī qui seruiciū dei accidiose ⁊
 cuz tristitia faciūt respiciētes retro post
 q̄s ad aratrum miserunt manus. similes
 filijs israel. qui postq̄m de egipto exie-
 rant redire cupiebant. et frequenter vel-
 lent propter ipsam accidiam mori.
 Quod figuratū est in eo q̄ **belyas** iuit
 in desertum. et ex tristitia obdormiuit
 subter vnam iuniperum et petiuit ani-
 me sue vt moreretur vt patet. **mj.** **Regū**
xix. captō. Contra hoc periculum ē alia
 virtus. scilicet gaudium et leticia spū-
 tualis. **Philip. mj.** Gaude in domino
 sp̄itez. **di. gau.** **¶** Septimū piculū est

in mari id est i piratis et fluctib⁹ maris
 p quos designantur oppressiones et rixe
 magnor⁹ q tota cōcordiā turbāt et pau
 peres depredātur. **C**ontra quos dicit io
 bānes baptista. **N**eminē p calumniā cō
 cutias et pte. esto. **sti. ve. luc. ij.** Cōtra hoc
 piculū est pax et cōcordia **ro. xij.** Si fieri
 potest qd ex vo. ē cū. o. ho. pa. b. **O**cta
 uū piculū est in falsis fratrib⁹ id est ypo
 criti hereticorū qui simulāt se fratres. et
 sub vestimētis ouū cupiūt agnos xpi d
 uozare vt lupi. **mat. vij.** **A**ttēdite a falsis
 pphetis qui. **ve. ad vos in vest. ou. intri**
aut sunt lu. ra. **C**ontra hoc piculū ē ver
 tas fidei et doctrine vt hō in vera fide et
 doctrina p̄sistat et omni spūi nō credat. **i.**
job. iij. **N**olite omni spūi credere. s; pro
 bate si ex deo spūs sit. **D**einde cū dicit
 in labore et erūna ostendit q serui dei nō
 solū habēt labores et penas assumptas
 et inflictas. sed etiā ex natura p̄tractas
 d. **I**n labore sup. sui ex natura p̄tracta. et
 erūna qui est quidā morb⁹ et q̄si sensuū
 p̄tālescētia quā homo ex natura corru
 pta habet. **sa. p. ix.** **C**orp⁹ qd corrupit ag
 grauatur aiam et deprimit terrena in habi
 tatō sensu; multa cogitāte. **I**tē in vigi
 lijs mltis sup. sui. q; aliq̄ndo p̄rabebat
 sermonē vsq; ad mediā noctē. **vt ps. act.**
xx. **V**el laborabat manib⁹ p victu q̄tid
 ano. vt gratis euangeliū p̄dicaret et nul
 lū grauaret. **y. thes. ij.** **N**eq; panē gratis
 maducauimus ab aliquo. s; in labore et
 frigore et fatigatōe nocte et die opantes
 ne quē vestrū grauarem⁹. **I**tē fui in fa
 me et siti et in ieiunijs multis et in frigo
 re et nuditate. **S; p̄tra d; in ps. Ad vi.**
iul. dere. nec se. eius. que pa. **E**t **mat. vij.**
Primū querite regnū dei. et iul. e. b. oia
 adi. vo. **S**oluit gre. in moralib⁹ exponēs
 hūc locū d. **S**acc⁹ qui mente sup mentes
 rapit paup inopia nō āgustatur oppres
 sus nihil patit. **E**t licet verū est q vere iu

stus aliq̄ndo patiat defectū t̄palū. ipse
 tamē defectus ē illi loco deliciarū. **D**ein
 de cū di. **P**reter illa que extrinsecus sūt
 ostēdit q serui dei ministri xpi: nō solū
 habent penas et labores exteriores tam
 assumptos q; afflicto. sed etiā habēt an
 xietates interiores in solitudine et p̄pas
 sione fidelū d. **P**reter illa q extrinsecus
 sunt. i. p̄ter illa q sustineo exterius i cor
 pore v̄get me magis qd intrinsecus ē in
 mente. i. solitudo oim ecciāz. i. quā ha
 beo de oib⁹ ecclesijs p̄ eis orando. ipsas
 docendo. ipas ordinādo. et omnib⁹ p̄pa
 tiendo. **D**e p̄mo ad ephe. ij. **H**ui⁹ rei ḡ
 cia flecto genua mea ad pa. do. no. ie. xpi
 vt det vobis s̄m diuicias gl̄e sue habita
 re xpm p̄ fidem in cordib⁹ vestrīs in cari
 tate radicati et fūdati. **D**e. ij. act. xxij. nō
 subterfugi quo min⁹ annunciare vobis
 ōne p̄silū dei. **D**e tercō. i. cor. xij. **D**ia
 honeste et s̄m ordinē fiant in vobis. **D**e
 quarto exemplificat hic d. **Q**uis i firma
 tur in fide vel in virtute aliq̄. et ego non
 infirmor. i. de illo sicut de me ip̄o nō do
 leo. **Q**uis scandalizatur in aliquo et ego
 nō v̄oz igne zeli et caritatis. **I**n
 fine istius secundi mēbrū nota q p̄p̄ de
 cē deus iustos affligit et affligi p̄mittit.
Primo vt purgentur a puluere vel ru
 bigine peccatorū. **A**uc. xxij. **S**imon ecce
 sathā expetiuit vol vt cribraret sicut tri
 ticum. **g**reg. **Q**d flagellū grano. qd lima
 ferro. qd fornax auro hoc facit t̄bulatio
 viro iusto. **S**ecūdo vt nō adherēt ter
 renis et desiderio mundanor⁹. q; si adbe
 rent terrenis amittunt pulcritudine; et
 sapore. quia du; terrenis p̄glutinantur
 terrena sapiunt. **p̄s. Conglutinat⁹ est in**
terra venter. **S**i ergo cor hoīs aduol
 et cogitet de terrenis. nō tamē dēt adbe
 rere s; cito ad se redire. hoc aut maxime
 habet facere t̄bulatō. q; q̄ndo hō t̄bu
 latur nec in mūdānis inuenit requiem.

anbelat ad deū. in quo credit se requies
 inuenire. **Aug.** Fecisti nos dnē ad te. et i
 quietū cor noltz nisi requiescat in te. vñ
 de **Gen. viij.** dicit d. colūba p quā vir iust⁹
 intelligit q cum non inuenisset pes eius
 vbi quiesceret reuerſa est ad archā **Ter**
 cio vt non corrūpanē in delectatōib⁹ q
 ete bonoz. **Aqua** enī putrescit nisi mo
 ueatur. **hiere. xliij.** Requieuit moab in fe
 cibus suis. non est transfusus de vase in
 vas. **Sic** enī corruptus ē dauid tpe qui
 eris et pacis. q tpe aduersitatis cōserua
 tus ē illesus. **¶ Quarto** ne extollant in
 magnitudine gratiaz ⁊ donoz. **Et** hoc
 innuit hic apls d. **Et** ne mag⁹ re. exto. zc.
¶ Quinto vt magis illuminētur in cogniti
 one veroz. **Ela. xxvii.** Et tantūmō sola
 veratio dabit intellectuz ⁊ auditui. **hiere.**
¶ Per omē flagellū et dolozes erudieris
 birlin. **Unde** melius cognouerunt apli
 xpm in aduersis. dū ab eo sepati fuerāt.
 qz in p̄speris dū eū p̄sentē habuerunt.
¶ Sexto vt augeat in eis grā ⁊ glā p̄mioz
Et hoc innuit hic cū dicit. **Virtus** in infir
 mitate p̄ficiē. **¶ Nam** di. **hiere.** Sicut ignis
 dū flatu p̄mūt crescit sic dū iusti p̄munt
 aduers⁹ crescūt in meritis. **ps.** Dū supbit
 impius in affligēdo incendiē paup in ca
 ritate crescendo. **Quod** figuratū est in
 eo qd scriptura refert q salomō corona
 t⁹ est in regē in **gyon. iij. reg. i.** qd interp̄
 tatur luctatō. et significat tribulatōem i
 qua opus ē lucta vel patiētia. **Sic** afflu
 ctus est thobias ⁊ iob. **¶ Septimo** vt ve
 lonus gradiāt ad regnū celoz. **Sicut**
 enī equ⁹ calcarib⁹ punctus velociter cur
 rit ad brauiū. sic iusti vite p̄sentis malis
 puncti ad deū ire cogunt. **¶ Ore.** **¶ Mala** q
 hic nos p̄munt ad de. i. c. **hiere. xxvi.** Sti
 mulator ab aquilone veniet ei. **¶ Octa**
 uo vt peccatores ad cogitandū qd d eis
 fiet excitent si iustis irrogant tot genera
 aduersoz. **puer. xi.** Si iustus in terra re

cipit qntōgis ipi⁹ ⁊ peccatoz. **lu. xxij.** Si
 in viridi hoc faciūt. in arido qd fiet. id ē i
 llicis ab humore grē. i. **pe. iij.** Si iustus
 vir saluabitur impi⁹ et peccatoz vbi pa
 rebit. **¶ Nono** vt flagella nō sp venire
 putentur ex merito peccatoz sicut dixer
 rūt amici iob. **Recordare** inquit qz vñ
 qz innocens perijt. **iob. iij.** Et ideo ipse
 ostēdit q nō p̄pter demerita sua ipse fla
 gella patiebatur. **Unde** ait. **Non** pecca
 ui ⁊ in ama. mo. oc. m. in eodē. **xxij. Glo.**
Culpā nō feci et flagella recepi. **¶ Si.** n. sp
 p̄pter demerita flagella irrogarent. tūc
 omnē flagellatū hoies p̄demnarēt. ⁊ ab
 omiarent. sicut ab omiānt suspensuz. qd
 essz materia multoz maloz. **¶ Decimo**
 vt minores vidētes maiores meritis et
 dignitate tribulari. nō ariant in afflictō
 ne aduersoz. **Quādo** enī hoies p̄i me
 riti audiūt p̄ scripturā xpm et aplōs. et
 magnos sanctos tot aduersa passos fu
 ille. debēt oīno p̄solari. **ro. xv.** **Quēcūqz**
 scrip. sunt ad no. doct. scrip. sunt. vt p̄ pa.
 ⁊ p̄ lo. scrip. spē ba. **Et** sic p̄z scdm. **¶ Ter**
 cio ostēdit d quo: ⁊ in qd hō in vita ista si
 gloriari velit. debeat gloriari. **Vult** hic
 dicere apls q in quocunqz statu ⁊ p̄di
 one hō sit in vita ista nō dēt gloriari. nec
 expedit. ⁊ hoc p̄pter qnqz. **¶ A** **¶ M**
 mo. qz non ē in tuto. sed in cōtinuo p̄lio.
 et multa aduersa eū circūstant. **Unde** p̄
 qz apls ad celū raptus fuerat p̄testatus
 est sp̄s sanctus qniaz vincula et tribula
 tōnes eū hierosolymis manebāt. vt patz
 act. **xx.** **Semp** etiā habebat āgelū satba
 ne qui eum torquebat. **¶ Nō** ergo ei glāri
 expediebat. et multomin⁹ nobis q pau
 tōribus gratis subleuamur ⁊ plurimis
 malis replemur. **¶ Scdō** nō ē glorianduz
 qz mlti gloriādo misabiliter euanesūt.
 et deuotō cordis effundit. **ecc. xliij.** **¶ Ap**
 ti sunt thesauri et euolauerūt nebule q
 si aues. **¶ Tercio** qz inimici nostri. s. de

mones, ppter glatiōem omia bona nrā depredant. In cui⁹ figura dicitur esa. xxxix. qd ezechias postqz thelauros omēs ostendat nūtijs paladan regis babilonis dixit elayas. **Ecce dies venient et auferentur omia q̄ in domo tua sunt. et que thesaurisauerūt patres tui vsqz ad diē hāc in babilonē di. domi⁹. gre.** Dep̄dari desiderat q̄ the. pub. in vi. p. **Quarto** qz glatio et iactātia multos turbat. **puerb. xxvii. Qui se iactat et dilatat iurgia p̄citat. Quinto** qz glā hoīs nihil est. io. **Si ego gloriam meā quero gloria mea nihil ē. hier. ix. Non glorie fortis i fortitudine sua. nec sapiēs in sapientia sua nec diues in diuicijs suis. S; si gloria ri vult aliquis in vita ista de duob⁹ glari debet.** **¶** **Primo** de infirmis et aduers⁹ q̄ patit̄ p̄ dō et di iusticia. **Secdo** de gratijs et donis que recipit a deo. **Et hoc** facit ibi. **Si** gloriari oportet scio hominē in xp̄o. **Primo** ergo ostēdit qd p̄ infirmis et aduersis q̄ p̄ deo patimur gloriari dēmus d. **Si** glari oportet q̄ infirmitatis m. sunt gloriabor. **Et hoc** ppter tria. **Primo** ppter mltā bona q̄ aduersa et infirma efficiūt in homine que sup̄ immediate dicta sunt. **Secdo** qz infirma et aduersa patietes eligit deus bic ad gr̄tiaz et in futuro ad gloriā. **De p̄mo. j. co. j. Infirma mundi elegit deus. scz ad gratiā suam. De secdo luc. xii. Eri in vicis et plateas ciuitatis et pau. et de. et ce. et cl. in. buc. Non ei est deus noster vidij gētiuz. et principes mūdi: q̄ solū potētes et diuites ad sui eligūt comitiuā. Tercō** qz tales sic infirmi et disciplinati ostēdunt ēē filij di. **be. xii. qd si extra disciplinā estis ergo adulteri et non filij dei estis. Pro** hmoi ergo est gloriandum. **Et de hoc** ponit exemplū de quodā aduerso qd sustinuit pro xp̄o d. **Deus et pater dñi nostri iesu xp̄i qui est benedictus in secula**

scit qd non mentior. i. ipm q̄ omnia nouit inuoco testē qd verū est qd dico. **Dama-** sci prepositus gentis arethe regis voluit me p̄prehende zc. lra plana est. **Secdo** cū dicit. **Si** gloriari oportet. vbi incipit. xii ca. ostendit qd de gr̄tijs et donis q̄ hō recipit a deo ē gloriandū. **Et circa hoc** duo facit. **Primo** ostēdit qd p̄ hui⁹ mōi sit gloriandū. **Secdo** ostēdit qd grūū modū gloriandi et cām quare in talibus ē gloriandū. ibi. **Nā** si voluero gloriari nō ero illi piens. **¶** **Primo** ergo ostēdit qd de gr̄tijs et donis est gloriandū q̄ homo a deo recipit. **Et hoc ē. Si** gloriari oportet. qd oportet ppter pseudo ap̄loz rep̄bensionē. vt ipi mendaciter non glorient. p̄ hōi que dixi et que dica; ē gloriandū. s; veraciter nō expedit gloriari. vt p̄ p̄ ca que dicta sunt supra. **Ponit** ergo materiā sue gloriatiōis q̄ntum ad donum qd recepit a deo in duplici raptu mentis. **Primus** fuit in terciū celū. scdus in paradisu; ibi. **Et scio** hmoi hominē. **Dicit** ergo. **Veniā** ad. visionē ignotoz et reuelatiōes occultoz dñi. i. a dñō mibi factal et ostensal. scio hominē in xp̄o sicut mēbz in corpe suo et sicut locatū in loco. **Actu. xxvii. In** ip̄o enī viuim⁹ mouemur et sumus. **Ante** ānos. xii. i. in anno xii. āte hoc tps. **Et nota** qd loquitur hic de se tanqz d alio. qz hoc ad p̄mendatiōē sui p̄nibat. **In** his aut̄ que ad accusatiōē sui p̄tinent loquit̄ de se tanqz de se. **d. j. Ubi. Qui** prius sui blassemus et p̄secutor et p̄tumeliosus. **puer. xvii. Iustus** prior ē accusator sui. **sequitur. Siue** in corpe siue extra corpe nescio deus scit. i. nescio si in illo raptu anima fuit extra corpe: an in corpe. de⁹ at̄ scit. qui hoc facere potuit. **Et addit** de termino ad quē fuit raptus d. **Raptus** hmoi vsqz ad terciū celū. **Primū** ē celū aereū. **mat. xii. Volucres** celi p̄mederūt illud. **Secdū** est sice

reū scz firmamētū gen. i. **V**ocauitqz de⁹ firmamētū celū Tertiu e empireū qd sta-
tim pditū sanctis angel est repletus **D**e
q gen. i. In. pn cre. d. ce. et. ter. **S**ed cōtra
aut hoiez appellat cū d. scio hoiez. hoiem
integrū ex aia z corpe. et sic sciebat hoiez
raptū in corpe aut pro sola anima dicit
homiem p sinodochen. z sic sciebat rap-
tū sine corpe **R**espondeo esse raptū sine
corpe dupliciē intelligēdū est **V**el corpe
non simul raptū. et hoc bene sciebat qz
cum corpe non fuit rapt⁹ **V**el corpe ab
ipā aia simpliciter separato et hoc nesci-
ebat **N**esciebat enim utrū anima in illo
raptū fuit a corpe sepata. **S**ed ptra si ai-
ma pauli fuit. rapta supra firmamentū
vt dictū est. **E**t certū erat ei q anima sua
nō poterat simul eē extra corpus et i cor-
pore. quō ergo potuit ignorare an esset
a corpe sepata vel nō. **R**espōsio duplex
est raptus. vnus localis. ali⁹ p mētis cō-
tuitū. **P**rimo mō nō fuit raptus paul⁹
nō enī fuit anima sua localitē in celū trā-
slata. **S**ed scdo mō fuit raptus. **E**t utrū
in illo puitu mentis anima fuerit sepa-
ta a corpe ignorabat. **E**t si aliquis oppo-
nat qd glo. d. q ultra omnia sidera fuerit
raptus et sic videt raptus fuisse localit.
Dicendū q ultra oia sidera potuit rapti
fm intelligentiā qz deus ostēdit ei vitāz
eternā. **I**te si ad dei visionē raptus ē. er-
go vidit deū facie ad facie. i. p essentia. z.
sed **ero. xxxij. d. nō videbit me homo**
z viuet. Et. i. iob. xij. Deū nemo vidit
vnqz. Paulus at bene sciebat scpturas
ergo sciebat q qndo vidit deū viuus nō
fuit. et p se qns fuit anima a corpe sepa-
rata. **A**d qd dicendū q vidit deus facie
ad facie eo mō quo anime sepate sancto-
rū videt. **A**d hoc aut qd obijciē dicendū
Non videbit me homo z viuet. i. nō vi-
debit me hō sensibus corpis vtendo et
imaginatione. **E**t eodē mō dicendū est

ad illud scz. **D**eū nemo vidit vnqz. scz
sensibus corpis vtendo. **H**oc autē bene
sciuit paulus qz bene sciuit q qndo aia
vidit deū nō est vsa sensib⁹ corpis l ali-
qua imaginatōe alicui⁹ rei. sed p violen-
tiā spūs fuit tota ad celestia eleuata z de-
us p essentiā vidit. non tamē in manen-
do sed in transeūdo. et ideo in quodam
raptū deū vidit. **S**ed ptra quō si deū vi-
dit in quo sunt omnia nō vidit etiā mo-
dū raptus sui. et nesciuit an aīma sua es-
set a corpe sepata vel non. **R**espondeo
deus ē speculū in quo omnia vident. **E**st
tamē speculū voluntarium. z ideo ope-
rit se sicut vult. **N**am et plura ibi videt
vnus qz alius sicut deo placet. **N**oluit
ergo deus sibi ostendere modū rapt⁹ sui
et tamē ei multo maiora ostēdit. **D**e
inde di. **E**t scio hmōi hoīnē. **U**bi ponit
scdm raptū. **P**rim⁹ raptus credit fuisse
in domo ananie. qndo tribus dieb⁹ nō
māducauit neqz bibit qui fuerat āte an-
nos. **xxij. qndo hoc dixit. Scdus** autem
qndo factus est in extasi in templo i hie-
rusalē. vt patz act. **xxij. De quo nō di. qn**
do fuit. sed ait. Et scio hmōi homiez. id ē
cundē qui supra rapt⁹ ē z etiā i xpo exi-
stentē. tunc sicut prius siue in corpe siue
extra corpe nescio. de⁹ scit. Expone sicut
prius. qnā raptus ē in paradisu. i. in dul-
cedinē supne ptemplatōis. Glo. in eam
tranqllitatē q fruunt isti qui sunt in cele-
sti hierusalē. Qd supra dixit terciū celū
hic. paradisu. nō enī fuit raptus i pa-
disu. deliciaz sed in paradisu āgelorum.
Et audiuit nō aure corpis. sed aure mē-
tis. i. mente percepit archana verba. i.
intimatōne quadā percepit de sacratissi-
ma dei essentia et glā beatorū. et in tāntū
secreta verba audiuit. qd nō licet homi
loqui. i. verbis explicare. **aug. Dixit qdē**
qd posset homibus dici. et tenuit apd se
qd non posset dici. Ergo z audiat ad qd

possum⁹ ptigere. Illa ergo archana & se-
creta q̄ de gloria dei et beatorū in mēte p-
cepit nec ab homine mortali dici possunt.
nec homini mortali lingua intuari nec
aure audiri. vel corde cogitari. isa. lxxij.
Oculus non vidit de. abs. t. q̄ppa. ex te.
Concludit ergo d. Pro hmoi ergo visi-
one & reuelatōe a dō receptis gloriabor
q̄niā p̄gruū est p̄ hui⁹ mōi glari. cuz sint
bona spūalia et ad dei honorē tendētia.
Et sic qui gloriat̄ in his honorē dei q̄rit.
et in domino glatur. ij. cor. x. Qui glori-
atur in domino glatur. **De me at̄ nihil**
sup. gloriabor. i. p̄ his que ptinent ad me
vt esse de genere abrae et hmoi ad carnē
ptinentib⁹. nisi in infirmitatib⁹ meis scz
corp'alib⁹ afflictōib⁹ qz v̄tus in infirmi-
tate pficit. Deinde cū d. nā et si volu-
ero glari. ostēdit p̄gruū mod⁹ & cāz glan-
di d. Si voluero glari p̄pter rep̄mēdas
audaciā pseudo ap̄loz. non ero insipiel⁹
qz bono zelo faciā ad edificatōem audie-
tiū. et ad dep̄ssionē maloz. et idō verita-
tē dicā. i. p̄ veritate hoc dicā. qd̄ dicere vi-
tate interpretat̄ baymo. Si q̄s inq̄t p̄ vti-
litate & edificatōe alioz factū diuinit⁹ si-
bi p̄cessum cū humilitate narrat nō ē in-
siptens. qz loquit̄ veritatē. iob. xij. Vos
vocatis me maister & dnē et bene dicitis
sum eteni. **olo. Qui necessitate v̄gente**
vera de se loquit̄. tantomagis humilita-
ti p̄iungit̄. q̄ntomagis veritati sociatur
Hic est ergo p̄gru⁹ mod⁹ glandi. q̄ndo
homo necessitate v̄gēte ad edificatōem
p̄rimoz et ad dep̄ssionē p̄sumptuosoz
glatur. Et sic glabatur ap̄ls. p̄co at̄. q. d.
Quāuis sic possem glari. et sic posse me
laudare. tamē p̄co. i. p̄cere volo. laudib⁹
et glē me laudādo & glāndo. Et hoc ne
aliquis existimet me esse aliqd̄ supra il-
lud qd̄ videt me esse p̄p̄ijs ocul̄. aut au-
dit ab alijs aliqd̄ ex me. i. de me. cuz non
nisi infirmitas videat̄ in me. vel ab alijs

qui vidēt me audiat̄. Si at̄ deme maḡ
referrez et plura. putarēt forte simplices
et infirmi me non esse infirmū et morta-
lem. sed hoīem immortālē vel angelum
vel hmoi. **Idō ergo parce de se loquit̄ ne**
quis existimet eū esse supra illud: quod
videt vel audit. vt scilz pro magnis illis
non esse homo mortalis & fragilis vide-
atur. Et sic p̄z tercius. Quarto osten-
dit qd̄ deus seruis suis q̄ntūcūqz p̄fecis
p̄mittit & infert aduersa vt in gracijs sp̄
i humilitate p̄seruet̄ et hoc ē. Et ne ma-
re. extol. me in supbiā. datus est mibi. id
est ad meaz vtilitatē. quia temptatō cui
non p̄sentitur prodest ad coronam. sti-
mul⁹ carnis mee. i. temptatō carnal̄ cō-
cupiscentie: quia illa temptatō carnem
pungebat. qui stimulus est angel⁹ ma-
lus sathane. qui est minister illius tem-
ptatōis a dyabolo missus & a deo p̄mis-
sus qui me colaphiset. i. affligat. Et sic de-
us et dyabolus p̄ueniunt ad hominem
temptandū. sed deus vt p̄bet & coronet.
dyabolus vō vt vincat et vinctum ad i-
fernum deducat. Et sic p̄z quartum. Q̄-
uinto ostēdit qd̄ deus interdum seruos
suos non exaudit ad votū. vt exaudit
ad salutē. Unde aug⁹. d. qd̄ exaudit̄ dya-
bolus petens iob temptandum. Et nō
exaudit̄ paulus ap̄ls petēs stimulu⁹ re-
mouendū. Exaudiuit eū quez disposue-
rat damnare. et nō exaudiuit eū quez vo-
luerat saluare. Nam et eger multa petita
medico que medicus nō dat. Nō exau-
dit ad voluntatem. vt exaudit ad sani-
tatem. Item et dominus non exaudiuit
paulum ad voluntatē. vt exaudiret ad
salutem. Et hoc est quod dicit. Prop̄-
quod. id est pro amotōne stimuli carnis
ter dominus rogavi. vt discederet a me.
nesciens eum mibi vtilem. et dixit mibi
vel interius inspirando. vel exteri⁹ vo-
cem in aere formando. Sufficit tibi grā

mea. q. d. remediū hēs sufficiēs scz grāz
meā p quā potes oēs tēptatōz vincere z
in bono cōsistere. **N**ā virt⁹ i infirmitate
pfiat qz in infirmitate certat z p grāz vin
at. **S**ine infirmitate āt nō certaret. et p
psequēs nō coronaret. **i. Thi. ij.** Nemo
co. nisi q legi. cer. **C**ōcludit ergo. d. **A**ibēt
ergo glābor i infir. m vt virtus z grā xpī
habitēt in me **E**t sic p; totū de epistola

Dominica. in quinquagesima de euan
gelio sermo. **XXX**

Asumpsit iesus
duodecī discipulos. z ait illis.
Ecce ascēdū⁹ hierosolimā zc
Iu. xvij. Quia istis diebus psueuerunt
fideles multū dissolui et ludis et come
sationib⁹ vacare. et gaudiū mūdi est ad
uerfoz memoria tpanandum. iuxta illud
Ecc. in die bonoz ne immemor sis malo
rū iō ecclia xpī passionē patris nostri pre
dicat. q fuit multa amaritudine celebra
ta **E**t qz p xpī passiones humanū genus
est sanatū et illuminatū. ideo post pōdica
tōnem passionis statiz christ⁹ quēdam
cecū sanauit. p quē genus humanū figu
rat **E**t sic in euāgelio hodierno duo pñ
cipaliē pñētur. **P**rimo eniz xpī passio
ab ipō christo discipul⁹ pñūciatur. **I**n pñ
cipio euā. **S**ecūdo quidā cecus publice
corā turbis illuminat⁹ ibi. **F**actū est autē
dū appin. hierico ce. quidā. **I**n pmo autē
mēbro duo implicatur. **P**rimo xpī pas
sio sicut fuerat pphetata fore cōplēda a
xpō discipulis. pñūciatur. **I**n principio
euā. **S**ecūdo verboz intellectus penit⁹
a discipulis ostēdit fuisse ignoratus ibi
At illi nihil bonū intellexerūt. **P**rimo
ergo xpī passio sicut fuerat pphetata fo
re cōplēda. a xpō aplis pñūciatur. **E**t h⁹
ist **A**ll. **A**ibesus duodeci dis. **I**n quo istru
emur q secreta nostra z maxime que ad
salutē aīe pñēt paucis reuelare debē⁹

quia multi et multa salutē aīme nitūtur
impedire **ecc. vij.** **A**ulti pacifici sint tibi
psiliarius autē sit tibi vnus de mille. **E**t
nota q aplis xpī. i. viris factis facta nrā
secreta reuelare debē⁹. qz si sūt mala sua
debunt nobis ea relinquere et viā z mo
dū relinquendi ostēdēt. si autē sunt bona
sua psualione et intercessiōe ea aggredi
et pficere nos iuuabūt. **U**nd de aug. d^r.
qz deus milit in mentē ei⁹ vt iret ad sim
plicianū seruū dei. et ei gestus suos pro
ferret. et ille sibi quis esset aptus modus
viuendi indicaret. **S**ic beatus benedi
ctus iuit ad quendā monachū nomie ro
manū et ei ppositū suū indicauit. qd z se
cretū tenuit et inqntū licuit ministravit.
vt d. gre. in dyal. **S**ed attēde vt d^r **Ecc.**
xxxvij. **N**oli inqt psiliari cū socero tuo
et a zelantib⁹ te absconde psiliuz. **S**ocer
enī solū respicit bonū filie vxoris petētis
psiliū. et zelantes hominē respiciūt solū
bonū eius corpale. **E**t ido cum talib⁹
secretū salutis anime nostre nō debem⁹
habere. qz impediēt et non iuuabunt.
Propterea xp̄s ait. **I**nimici homis do
mestici eius. **mat. x.** **H**ec est illa turba de
qua d^r hic inferius que cecū salutē petē
tē increpauit vt taceret. cecus fortis z cō
stans nō curauit turbā sed magis clama
uit. z iō ief⁹ iussit eū venire ad se z ipm sa
nauit. **Q**z si homo facit qd in se est. deus
iuuat eum. et ad salutē perducit. **U**nde
amicos et qui nos solum carnaliter affe
ctant. debemus viriliter increpare. z eo
ruz blandicias non curare. **S**ic etiā xp̄s
in hoc loco petrū blādientē sibi increpa
uit quia simon petrus qui xp̄m carnali
ter tunc diligebat dum audiuit ipsuz di
centē. **O**portet filium hominis ire hie
rosolimāz z reprobari a seioribus et tra
di et crucifigi statim ait. **A**bsit a te domi
ne non erit tibi hoc. propici⁹ sis tibi **C**ui
christus respōdit. **U**ad p⁹ me satbanas

non sapis ea que dei sunt. math. xvi. **D**icit ergo. **E**cce ascendum⁹ hierosolimam. **E**cce in scriptura nota est admiratōnis et que maior admiratō carissimi qm vt dominus p seruis: amicus pro inimicis innocens pro peccatoribus. deus p hoibus. voluntarie ad patibulū crucis ascēdat. **R**o. v. **C**ōmendat deus caritatē suā in nobis. quoniā cū inimici essem⁹ reconciliati sumus per mortē filij eius. vix enī p iusto quis moriē. s; p impijs et peccatoribus quis audeat mori. **Q**uinq; aut circa suā passionē pdirit. sc; q trade retur illuderet: flagellaret: spueret et occideret. **E**cce magna admiratō. **M**āz ille traditur qui est virtus omnipotentis patris omnia regens et omnia gubernans **h**eb. i. **P**ortans omnia verbo virtutis sue **I**lle illudit qui est pfecta di sapiētia. oīa ordinans et disponens in numero pondere et mensura. **s**ap. xi. **I**lle flagellatur qui est omnimoda et pura innocentia. q peccatū non fecit. nec. do. inuē. ē in. o. e. j. **p**et. ij. **I**lle spuit qui est pfecta di gloria. et cando: lucis eterne. et speculū sine macula. **s**ap. vi. **I**n quē etiāz desiderāt āgeli pspicere. vt d; j. **p**et. i. **I**lle occidit qui est beata vita animaz ut di. **a**ugu. **¶** **A**poraliter at ad edificatōez nostrā nota q ista quinq; q tunc xpc passus est in corpe suo. q̄tidie patit in mēbris suis. qā ipse est caput nostrz nos vō membra ei⁹. **E**t etiā a ministris et fidelibus suis **P**rimo patitur in mēbris suis. **M**ā serui di q̄tidie tradunt decipiunt et expelluntur **l**uc. xxi. **T**rademini aut a pentibus et fratribus et cognatis. **I**tē a mūdo deridentur **s**ap. v. dicunt dānati. **H**isunt quos hūmus aliq̄ndo in derisum. et in similitudiez improprij. **E**xemplū de hely eo ascēdēte in bethel. quē deridebant pueri ciuitatis. di. **A**scende calue. ascende calue. **S**z vide quid sequit. **Q**z vñ duo egressi de

salu lacerauerunt ex eis. xliij. pueros. vt patet. **m**j. reg. ij. **I**tē a tyrannis et pcedoibus flagellant. **e**sa. x. **V**e assur virga furoris mei et baculus ipse est. vbi di. **a**ug. **Q**uid supbit impi⁹ si de ipō flagelluz fecit pater meus. pater filiū flagello corripit. et post flagellū in ignē mittit. **I**tē cōspuunt. duz in cōtemptu et vilipensione habent. **j**. **c**oz. **m**j. **A**s; in bāchorā esurimus et sitim⁹ et nudi sum⁹ et colaphis cedimur. **E**t sequitur. **T**anq; purgamēta h⁹ mundi facti sumus oīm pipsima vsq; ad huc. **I**tez occiduntur. **p**s. **P**ropter te mortificamur tota die et. sicut o. oc. **S**ecūdo eadē qnq; xps q̄tidie patit a ministris et fidelib⁹ suis. **P**rimo enī patit traditōem. **F**uit enī tradit⁹ a iuda. salutādo āplexando. osculando. cōmedendo. **S**ic multi in ista quadragesima xpm et matre eius salutabūt dū pater noster et aue ma. dicent. xps āplexabunt. et osculabūt extēsis brachijs. xps pmedēt dū corpe cri sti sument: et p⁹ pascha xps sic salutatus sic amplexatus et osculatus et sic in mēsa anime receptū turpiter pdunt ipm de anima p mortale peccatū expellendo. et dyabolū eius aduersariū intrōmittēdo. **S**ecūdo a suis ministris et seruis patit illusio nē. **M**ā duri corde et obstinati xpo illudere vident. dum toto die clamat p scripturas et predicatorēs. cōuertimini ad me: et ipi despiciūt. **p**uer. j. **V**ocauit et renuistis. extendi manū meam et non fuit qui aspiceret. **E**t quid sequit. **E**go quoq; in interitu vestro ridebo et subsanna bo cum vobis quod timebatis adueniret. **T**ota die minatur penas eternas. et ipm non timent. **T**ota die reppmittit premia inaudita. et ipsi non curant. **¶** **E**t nota hic q quater christus illusus fuit. **P**rimo in domo cayphe sacerdotis cum velamine capitis. **L**uce. xxi. **I**lludebant ei cedentes et velauerunt eum et p

cutiebāt faciem eius **S**ecūdo in domo herodis cuius veste alba **Luc. xxij.** Tercio in atrio pylati cū veste purpurea. **io. xix.** Quarto i cruce. **mat. xxvij.** Principes sacerdotū cū scribis et seniorib⁹ illudentes dicebāt. **S**i rex israel ē descēdat nūc de cruce. **M**his quattuor modis bodie mali sacerdotes vident xpo illud re. Primo cū caypha cū velamine capitis dū amictū habent in capite qui significat spes celestū et ipi p tpalibus: et nō p celestib⁹ in eccia seruiunt **S**cdo veste alba sibi illudūt. qui camisiā albam induētes p quā mūdicia cordis et corporis significat. ipi mūdiciā nō seruant. Tercio in purpura cū milib⁹ sibi illudunt. q̄ casulā vel vestē purpureā siue rubeā induūt p quā feruor et latitudo caritatis signatur. et ipi nō habēt purpureā vestē caritatis s; languinolentaz odij et rancoris. Quarto in cruce euz deridēt euz iudeis q̄ ei⁹ verba puertebāt et fidē deridebant cū verba dei ptemnunt et indigne p̄dicāt **T**ercō xps a suis fidelib⁹ patit flagellationē. cū ipm quondie verbis lacerāt. et ipm tanqm signū ad sagittā pcutiunt **hiere. xxij.** Percutiam⁹ eū lingua. **lu. ij.** **D**olitus est hic in ruinā et in signuz cui p̄dicet **Q**uarto xps patit aspersiones. **C**onspuitō ista signat malam vilipensionē et vilificationē quā quidā habent ad deum et ad sacramenta ecclesie que ita tractāt quasi quāsdā immūdias. et tamē deus ex benignitate sua sustinē eos. **ela. l.** **F**aciē meā nō auerti ab increpantib⁹ et asp. in m. **Q**uinto xps patitur occisionē. q̄ dum fideles p quib⁹ semel mortuus est vt eos a peccatis mundalet quotidie ad peccata redeūt et q̄ti die peccatis se maculāt quantuz in se est iterū xpm occidūt. dum peccatū ppetrāt qd p solā xpi mortē potest deleri. et pro quo fuit necessariū filiū dei mori. **Hebr.**

vj. Rursum cruci. filiu⁹ dei in semetipis et ostētatiui habentes. **S**cdo ostenditur q̄ intellectus verborū xpi a discipulis fuit penitus ignoratus. **E**t hoc est. **A**t illi nihil eorū intellexerūt. **E**t sic p̄ primū. **S**cdo principaliter quidaz cecus a xpo corā turbis illuminat. **E**t hoc est. **F**actū est dū app. hierico. **zē.** **I**n quo quidē miraculo tria apparent: scz magna miseria ex pte cecū sedentis et mendicantis et magna misericordia ex pte xpi vocantis et sanantis et magna gratia actō ex parte turbe deū laudantis. **C**irca vō hoc miraculum sciendū est q̄ p istū cecum allegorice genus humanū p̄grue potest intelligi. qd ante xpi aduentuz quattuor mala patiebatur. que in isto ceco apparent. a quib⁹ omib⁹ xpc ipm plenarie liberauit. **P**rimo ergo erat cecus. nec creatorē suuz p̄gnoscebat. sed creaturas pro deo colebat. **sap. xij.** **N**ut solē aut lunaz aut gīz stellaz rectores orbis deos esse putabant **P**ropterea petebat zacharias d. **I**lluminare his q. in tene. et in v̄m. mor. sedent. **E**t hoc est qd hic d̄r. **C**ec⁹ q̄dam. **C**ristus aut ipm illuminauit d. **R**espice. **io. j.** **E**rat lux vera que illu. om. b. ve. in hūc mōm. **S**cdo erat totaliter terrenis intentū et eius merces terrena erat. **ela. j.** **S**i volueritis et audieritis me bona terre p̄medetis. **U**nde pro omib⁹ bonis opibus suis ad deū non ascendeat. **E**t hoc est qd hic d̄r. **S**edebat. i. i terrenis bonis quiescebat tanqz in vltimo fine. **S**ed xpc iussit ipm duci ad se vt ipz secū ad deū duceret celestia p̄cepturum **Joh. x.** **P**er me si quis introierit saluabitur et ingredietur et pascua inueniet. **T**ercō erat extra viam iusticie et veritatis. quia ex quo recta fide carebat. nō poterat in via iusticie ambulare. **Q**uia vt d̄i. **aug⁹.** **O**mnis actio infideliz mala. **Hebreo. xj.** **S**ine fide impossibile est

placere deo et ideo di. in. ps. Omnes de
 cli. non est qui fa. bo. nō est vsq; ad vnū
 Et hoc est quod hic dicitur. q. sedebat non in
 via sed secus viam. ergo erat extra vias
 Sed xps p lumen fidei. et p donum gra
 cie fecit ipm posse in via iusticie et verita
 tis ambulare. Et hoc est qd hic dicitur q illu
 miatus factus sequebatur xpm magni
 ficans deum. Dum enim ei ostendit vi
 am et dedit virtutem eundi per vias ip
 sum dicitur ambulare fecisse. ¶ Quarto
 erat veris diuicijs pauperrimum et
 egenum. quia veras diuicias. scz vtutes
 et dona spūssācti pauca habebat apoc.
 ij. Nescis quia tu es miser et miserabil
 et pauper et cecus et nudus. Et hoc ē qd
 hic dicitur. quia sedebat mendicans. xps
 autem genus humanū omnibus bonis
 replebat. Quia pater dando nobis fili
 us omnia bona nobis cum ipso donauit
 Ro. vñj. Quo nō etiā cū illo omnia no
 bis do. Job. j. De plenitudine eius nos
 oēs accepim; grā pro gratia Reliquit no
 bis etiā thesaurū sue passionis homi
 nibus dispensandus. Et hec omnia fecit
 du; appropinquaret hierico. i. ad penas
 mortalitatis nostre. Hierico autem intē
 pretatur luna. que pro defectu ponitur
 Que omnia omnis plebs vt vidit dedit
 laudem deo. Et hoc est quod d. ap. i. j.
 cor. j. Qui factus est nobis sapientia a
 deo et iusticia et sanctificatō et redemptō
 Sapientia quantū ad primū. iusticia
 quantū ad secundū. sanctificatō quātus
 ad terciū. redemptō quātus ad quar
 tum. Et sic patet miseria generis huma
 ni et misericordia xpi. et gratiaz actō plebis
 zc. Adoraliter autē ad edificatōnem no
 strā nota q p hunc cecum peccator intel
 ligitur. qui totaliter in mente est cecus.
 Circa quod tria videamus. scz ex quib;
 cecitas inducit. in quibus cecitas spūa
 lis est piculiosior qm corpalis. et ex quib;
 cecitas repetur. ¶ Primo ergo videa

mus ex quibus cecitas inducitur. ¶
 Ubi nota q octo sunt causantia et idu
 centia cecitatem corpalez et similiter spū
 alem. ¶ Primū est magni luminis in
 spectō. vt patet si aliquis inspicat rotas
 sol. q dissoluit oculos et excecatur. Quia
 vt d. phūs. Excellentie sensibiliūz corū
 pun sensum. Et ideo illi qui transeūt mō
 tes vbi sunt ptinue niues. deserūt in ma
 nu ramū oliue ne videndo solum niues
 excecatur. Hoc enī signat peccatūz pre
 sumptōnis. Presumptuosus enī vult
 figere oculum in rotam diuinitatis dei.
 dum vnitatem essentie et trinitatez pso
 narum ac eius pscientiaz inuestigare ni
 titur et presumit. et ido opprimitur et ex
 cecat. puer. xxv. Qui scrutator est maie
 statis opa glā. Propterea di. ap. i. ad
 ro. xij. Non plus sapere qz optet sapere
 s; sa. ad so. ¶ Scdm ē longa in tenebris
 habitatō. q; vt di. phūs. Opus nature ē
 opus intelligentie. et ido natura nō mit
 tit virtutem suam ad mēbrūz. quod nō
 opatur. et ideo virt⁹ visua in oculo nō
 vidente deficit. et ad mēbrū quod mē
 tu; opatur multā virtutem mittit. Un
 de phūs di. q scriptores habent oculos
 meliores. et fabri habent brachia fortio
 ra et cursores crura alijs duriora et for
 tiora. Et ad idem vadit q homo aliqua
 do propter senūz amittit visum. Gene.
 xxvij. Venuit ysaac et caligauerunt ocu
 li eius et videre non poterat. ¶ Quia or
 ganum visus scz oculus est dbilitatum
 et non potest recipe lumen et ido natura
 non transmittit virtutem. Hoc signifi
 cat peccatum psuetudinis. Quando. n.
 homo inueteratus est in tenebris pecca
 tor omnino est excecatur. quia supma
 intelligentia aufert ei gratiam per quas
 posset videre ex quo ipa non vritur. lu.
 xix. Auferte ab eo mnā et date illi qui de
 cem mnas acquisiuit. quia omī habenti
 dabitur et abundabit. Ab eo autē qui

non habet quod habet auferetur ab eo
Tercium est multi fumi perceptio. q̄
 nimis oculis contrariat̄. Hoc signat pec-
 catum ire. Sicut enim fumus generatur
 ex collectōne lignorū circa ignem. sic ira
 ex collectōe sanguinis circa cor. vt dicit
 ph̄s que excecatur homines. Sic enim ce-
 cus non potest videre. sic ira impedit ai-
 mum ne possit discernere verus. Item si-
 cut cecus percutit quemq̄ sic iratus percu-
 tit amicum et inimicū. parētes et filios
 et aliquando seipm̄ occidit. Exemplum
 de achitophel. ij. reg. xvij. **Q**uartum
 est venti pulueri immixti in oculos iustif-
 flatio. hoc signat peccatum vane glorie.
 supbie sociatus. Sic. n. cec̄ duz se credit
 ascendere cadit. sic vane gloriosus et su-
 perbus. Exemplum de lucifero et p̄mis
 parentibus. isa. xlvj. Qui dicebas in cor-
 de tuo. In celum ascendam zc̄. Et sequit̄
 Verūtamē ad infernum detraberis i p̄-
 fundum lacu. Quintum est nimia ad lu-
 men vigilatō. ex hoc enim oculi conturbā-
 tur. Hoc signat nimiam sollicitudinē quā ho-
 mo habet pro temporalibus acquirendis
 et obseruandis. ecc. v. Saturitas diuitū
 non sinit eum dormire. Pro quibus ex-
 cecatur et vendit animas suas dyabolo
 quod est maxima cecitas. ecc. x. Nihil ē
 scelestius q̄z amare pecuniā. Hic enim ai-
 mā suam venalem habet. Deut. xvi. Ex-
 cecant oculos sapientum munera. Con-
 tra quod x̄ps ait math. vi. Noli so. es. in
 cra. d. qd̄ man. aut quid bi. zc̄. Querite p̄-
 muz regnum dei et iust. eius: et hec omnia
 ad. vo. **S**extum est maloz humoruz
 ad oculos descensio. ac etiaz nimir̄ calor
 Unde in ethiopia propter calorem mul-
 ti pdunt visum. Similiter ad peluis fer-
 uentem excecantur homines. Hoc signat
 peccatum luxurie que ex abundanti ca-
 lore et sanguine consurgit. ex quib⁹ ma-
 gnus calor in carne generatur. Luxuria

enī vere est ignis. iob. xxij. Ignis est vsqz
 ad p̄sumptōnem deuorans. Que tota-
 liter excecatur homines. Sic enim cecus nō
 discernit inter pulcrum et turpe. sic luxu-
 riosus frequenter habet pulcrā vxorē
 et nobilez. et dimittit eam p̄pter turpem
 et vilissimā et frequenē vadit ad mor-
 tem habens oculos fasciatos sicut ille q̄
 vadit ad suspendium. Plures enim iam
 interfecti sunt. sic excecatus fuit samson
 de dalida que pluries voluit eum p̄de-
 re et ille tamē semp̄ dormiebat in gremio
 eius. Tandē autem decepit eum: et pro-
 didit. p̄pter quod ab inimicis exoculat⁹
 fuit. vt ptz. Judi. xviij. **S**eptimum est
 organi deualtatio. vt quando p̄foratur
 vt eruit. Quedam enim potentie aīne
 sunt omnino alligate organo. ita q̄ cor-
 rupto vel impedito organo. aīa non po-
 test actus illarum potentiaruz operari.
 de quibus est visus. Hoc signat pecca-
 tum odij vel inuidie in quo anima mor-
 ritur. et a deo sepatur qui est btā vita aīa
 rū. i. Jobā. ij. Qui non diligit manet in
 morte. Et itez. Qui odit fratrem suum ho-
 micida est. Et scitis quiaz. oīs homicida
 nō hz p̄tē in regno x̄pi et dei sic enim ocul⁹
 ē organuz videndi. sic amor di et p̄mi ē
 organū viuēdi. q̄ tollit et deualtat p̄odi-
 uz et inuidiā. **O**ctauū ē lucis cooptō
 vt q̄ndo quidā p̄anicul⁹ sup lucez gene-
 rat. ita q̄ lux ē coopta. et int⁹ abscondita.
 nec videri p̄t. hoc signat peccatū accidie
 et pigricie q̄n hō talē tuza dō sibi traditū
 abscondit et nō opatur i eo. p̄pt qd̄ a dno
 pdemnat. vt ptz luc. xix. Dñe ecce mna
 tua quā habui repositaz in sudario. zc̄.
 Et sequitur. De ore tuo te iudico serue
 neqm̄ quare non dedisti pecuniā meaz
 ad mensā. zc̄. puer. xj. Qui abscondit fru-
 mēta maledicet i pplis. Scdo videam⁹ i
 quib⁹ cecitas mētis cecitati corpis maḡ
 piculosa videatur. **E** **E**t sunt octo

in quibus magis apparet cecitas mentis quam corporis esse periculosa. **Primum** quod in nobiliori subiecto scilicet in anima et nobiliori bono non priuat scilicet lumine gratie quod sine participatione melius est lumine corporis. **Ex** his enim duobus periculosior infirmitas iudicatur scilicet quod est in nobiliori membro. ut quod est in corde vel in cerebro. quam que est in oculo. et que est in oculo. quam que est in pede. et quod meliori bono priuat scilicet vita. quam que priuat visum. et que priuat visum quam que priuat auditum vel gressum. **Secundum** est quod cecus corporaliter conatur omino ducere hunc. nec sine duce audet ambulare vel baculo. **Cecus** vero spiritualiter de duce non curat. et omnia facere sine duce attemptat. **Gene.** Ceci duce querunt et nos sine duce erramus. **Imo** ducem expellit. **Job. xxi.** Qui dixerunt deo recede a nobis sci. vi. t. no. **Tertium** est quod cecus corporaliter eligit pro duce videntem et fidelem personam. **Peccator** autem cecus eligit cecum pro duce. dum scilicet accipit exemplum a malo alterius: qui cecus est sicut ipse. **Tre. m. j.** Errauerunt ceci in plateis. tenuerunt lacinias suas. Et quod peius est peccator eligit pro duce illum qui pluries eum precipitavit. scilicet proprium sensum et propriam voluntatem. **Contra** quod ecc. xviii. **Post** concupiscentias tuas non eas. et a voluntate tua auertere. **Si** enim prestes anime tue concupiscentias eius. faciat te in gaudium inimicis tuis. **Libentius** enim sequitur dyabolum ducentem ipsum ad mortem quam christum ducentem ipsum ad vitam. **Quartum** est quod cecus corporaliter cecitatem suam agnoscit et confitetur se esse cecum. **Peccator** vero cecus non agnoscit maximam cecitatem suam. imo multi peccatores reputant se valde videntes et sapientes. et ideo magis peccant. **Jo. xix.** Si ceci essetis non haberetis peccatum. nunc vero quod dicitis videntem peccatum vestrum manet. **Ro. i.** Dicentes se esse sapientes stulti facti sunt. **Ubi d. aug.** Si dicentes se esse sapientes stul-

ti facti sunt. puta ergo te stultum et sapiens eris. **Quintum** est. quod cecus corporaliter o studio et conatu quo potest querit illuminari. **Peccator** vero cecus non curat. nec querit illuminari. imo fugit audire verbum dei. pro quod posset illuminari. **ps. Luce. pe. m. v. t.** **Sextum** est. quod cecus corporaliter quemcumque cibum unde vivat scit ponere in os. **Peccator** vero nescit cibum ponere in os anime. sed ponit in auribus in oculis et in manibus dum in corporis sensibus delectatur. et totum conatum suum ad hoc tendit ut sensus corporis pascat. et animam fame pure permittat. **Job. xxv.** **Dauid** enim sterilis et que non parturit. scilicet carne et vidue non bene fecit. **Isaie** qui pro peccatum sepata est a deo spouso suo. **Septimum** est. quod cecus corporaliter quod videre non potest palpat. **Unde** vulgare dicitur. Qui non videt palpare dicitur. **Sic** ysaac qui non videt poterat palpabat iacob. **gen. xxvii.** **Peccator** vero cecus penas futuras quas oculo fidei non videt nec credit. nec oculo cordis videre potest. nec oculo cogitationis cogitat. non vult hic eas aliquo modo expiri. imo omnes penas penitentiae subterfugit. **De**ret. n. expiri penas famis sitis et frigoris et caloris ad probandum si poterit eas in perpetuum sustinere. **ela. xxxiii.** **Quis** ex vobis habitare poterit cum ardoribus sempiternis. **Hic** cadit exemplum illi heremite. qui temptatus de quadam muliere. cuius formam assumpserat dyabulus et sibi apparuit. voluit expiri si ignes posset sustinere quem pro peccato passurus erat. et accedit candelam et percussit digitos suos. et statim temptatio recessit. **Octavum** est quod cecus corporaliter felices reputat videntes et se iudicat infelicem. **Job. v.** **Qualem** mihi gaudium est qui in tenebris sedeo et nullum lumen video. **peccator** vero cecus iustos videntes contemnit. et et irridet. **puer. xxx.** **Abominantur** impii eos qui in recta via sunt. Et se reputat beatum. dum temporalis felicitate fruatur. **ps. Beati** dixerunt ipsum cui hec sunt.

De tercio. scilicet ex quibus spiritualis cecitas repetitur. patet dicam. quia multa de alijs dicta sunt. **N**ota ergo quod triplex est remedium cecitatis spiritualis prout ex scriptura habetur. Primum est amaritudo spiritus. quod figuratum est in thobia cuius oculos angelus felle liniri mandauit et visus recepit. Secundum est ablutio confessionis. quod figuratum est in ceco nato cui christus mandauit quod iret ad natatoria syloe et lauaris se. Qui abiit et lauit et uidit. ut patet. **Syloe** interpretatur missus. **Aqua** ergo syloe est confessio que est unius de lotorijs christi missa a patre. Tercium est collirium bone operationis quod pertinet ad satisfactionem. **apoc. ij.** Collirio inunge oculos tuos ut videas. Collirium fit ex frumento. **Frumentum** est christus. Sic opera bona fiunt ex christo et in christo et per christum. **1. cor. xvi.** Omnia opera nostra operatus es in nobis domine. Et sic patet totum.

De epistola. **Sermo XXXI**

Inguis hominum loquar et angelorum caritatem autem non habeam. **fac. i. ve. es. so. et cim. tin. j. cor. xvi.** Sicut epistola dominice precedens sic et ista est valde longa. **Na** totum. **xvi. c. p. me. eple ad cor. cotin. nec p. pauca** congrue expediri potest nisi supposita etenus ipsam transeundo. **Om**ino ergo ipsam breuiter percurrere intendo. quia dies hodierna longis sermonibus non est apta. **I**ntendit autem apostolus in tota presenti epistola caritatem nobis per omnibus alijs virtutibus commendare et eius excellentiam demonstrare. Et ideo in hac epistola quatuor facit. **P**rimo enim ostendit. quod omnes alie virtutes et dona sine caritate ad salutem penitus nihil valent. **I**n principio epistole. **S**ecundo ostendit quod caritas omnium virtutum opera possidet. et exercet. et omnia mala cauet ibi. **C**aritas patiens est. benigna est. **T**ercio ostendit quod in futura vita omnes virtutes

et dona euacuata cessabunt. sed caritas nunquam excidet. ibi. **C**aritas nunquam excidet. si. per prophetam. **eua. zc.** Quarto excellentiam et maiorem caritatis quasi concludendo subfert ibi. **A**nt. **ma. si. sp. ca.** **P**rimo ergo ostendit quod alie virtutes et dona sine caritate nihil proficiunt ad salutem. **E**st autem caritas ordinatus amor dei et proximi. ut scilicet deus super omnia diligatur. **D**einde debemus diligere proximum in deo et propter deum tanquam nos ipsos. **T**alis ergo amor caritas nominatur. **E**t hoc valde congrue propter quatuor. **P**rimo ergo talis amor dicitur caritas ratione et historiologie nominis. quia caritas. id est cara res. **T**ranscendit enim caritas omnia virtuosa et valerosa. et super omnia cara magis valens. **1. sap. vii.** **N**ec propter illa. **proci. q. o. a. in. co. il. are. e. exi. et ar. nl. e. in. co. illius.** **E**tiam caritas res cara est. quia omne rari carum. **P**erfecta autem caritas raro inuenitur. **S**ecundo talis amor dicitur caritas. quia res cui inest facit caram et preciosam. **N**on enim pro caritate carus est et preciosus deo et sanctis et sine ipsa est vilis et abominabilis. **E**t non solum hominem cui inest facit carum et preciosum. sed omnia opera eius reddit cara utpote valentia vite eterne que ante nihil valebant. **U**nde paleas facit aurum. **T**ercio dicitur talis amor caritas. quia carissime coniungit rei. **1. deo. j. jo. iij.** **D**eus carus est et quod in deo manet. et deus in eo. **P**er amorem enim homo in deum transformatur. **ps.** **E**go dixi dyestis. scilicet per amorem. **Q**uarto talis amor dicitur caritas. quia ad rem caram ducit. scilicet ad vitam eternam. quia gloria correspondet caritati. **T**antum enim quisque habebit de gloria quantum habuit de caritate. **U**nde **aug. di.** **O**pera bona non ex quantitate sui. sed ex caritate sui plus vel minus proficiunt. **I**mpar quidem facultas est multum vel parum danti. sed non impar caritas. **E**t ideo tantum est dare calicem aquam quantum fuit zacheo dare dimidium patrimonij. **Q**ui ergo caritatis excellentiam